

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2453.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Preureditev Narodne banke

Nova pogodba med državo in Narodno banko — Znižanje državnega dolga — Glavna banka se zviša od 30 na 180 milijonov Din

Beograd, 13. junija p. Jutri se sestane v prostorih Narodne banke izredna skupščina delničarjev, ki imajo odobriti novo pogodbo med državo in Narodno banko v zvezi z izvajanjem zakona o stabilizaciji dinarja. Pogodbo sta zaključila za vlado finančni minister dr. Šverljuga, za Narodno banko pa njen guverner Ignjat Bajloni.

Po pogodbi se devize od čistega iznosa 7 % mednarodnega posojila, odobrenega z zakonom od 14. maja t. l., izročijo v celoti Narodni banki. Protivrednost teh deviz v znesku 1.400 milijonov dinarjev se bo uporabila za zmanjšanje dolga države pri Narodni banki, za ostanek protivrednosti vnesenih deviz pa se bo otvoril pri Narodni banki za finančno ministrstvo poseben tekoči račun. Ta sredstva se bodo uporabila za javna dela.

Po sprejemu od mednarodnega posojila bo Narodna banka odpisala sedanje državne dolge, in sicer: 1. z zneskom, ki se bo dobil z valorizacijo zlate podlage in terjatev v tujih devizah na podlagi nove zlate pariteta dinarja in z valorizacijo kovinske podlage v srebru po kurzu srebra kot kovine na mednarodnem kovinskem trgu z dnevom uveljavljanja novega zakona o Narodni banki.

2. z deležem dosedaj doseženega dobička pri deviznih kupcih v višini 60 %.

3. Z zneskom 1.400 milijonov dinarjev, ki jih dobi Narodna banka v obliki deviz od države iz sredstev posojila.

Kot dolgov države se smatrajo: 1. Znesek dinarjev za izvršeno zamenjavo kronskih novčanic; 2. blagajniški boni, eskomptirani za obratni kapital glavne državne blagajne; 3. izredni predujmi na podlagi blagajniških bonov; 4. ostanek predujmov na podlagi zamenjave kreditov v francoskih frankih; 5. ostanek raznih kreditov, odobrenih in izplačanih od Narodne banke na zahtevo in z jamstvom države.

Člen 6. pravi, da more finančni minister v celoti ali deloma izkoristiti za kovanje novega drobja srebrni denar, ki se sedaj nahaja v kovinski podlagi Narodne banke in ki je po stabilizacijskem zakonu proglašen kot neveljavna.

Člen 7. določa, da se glavna Narodne banke poveča od 30 milijonov na 180 milijonov dinarjev, čim bodo novi statuti Narodne banke odobreni od zbora delničarjev. V to svrhu se sedanji glavni določa fond za kupovanje zlata za glavno, nadalje skupni znesek fonda za izpolnitev dividend in iznos rezerviranega dobička od deviznih kupcih, kolikor pripada Narodni banki. Vrednost delnice, ki znaša sedaj 500 Din, se poveča na 3.000 Din.

Sprememba zakona o Državni hipotekarni banki

Z novim zakonom se spreminjajo nekatere določbe, ki se nanašajo na upravni in nadzorni odbor

Beograd, 13. junija AA. Ni. Vel. kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o izpremenbah in dopolnitvah zakona o ureditvi državne Hipotekarne banke kraljevine Jugoslavije.

Zakon se glasi:

Splošne odredbe.

§ 1.

V zakonu o ureditvi državne Hipotekarne banke kraljevine Jugoslavije, prej Uprave fondov, z dne 8. julija 1898, z izpremenbami in dopolnitvami z dne 21. februarja 1906, 14. julija 1910, in 30. marca 1922 in 14. marca 1924, se izpremenjuje naslednje:

1) Čl. 63 se izpremeni in glasi: »Upravni odbor Državne hipotekarne banke kraljevine Jugoslavije (DHB) tvori upravnik DHB in 10 članov, ki se postavijo s kraljevim ukazom na predlog ministra za trgovino in industrijo ter v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.«

2) Čl. 64 se izpremeni in glasi: »Upravnik DHB je predsednik upravnega odbora, upravni odbor pa voli iz svoje srede podpredsednika.«

3) Čl. 65 se izpremeni in glasi: »Članstvo v upravnem odboru traja 4 leta. Po preteku 2 let po uveljavitvi tega zakona odstopi pet članov, ki jih določi zbir. Po preteku štiri leta na odstopi še ostalih pet članov. Nato odstopi po preteku dveh let pet članov, ki so bili štiri leta člani upravnega odbora. Njih mesta se izpolnijo na način, ki ga določa čl. 63. Odstopivši se lahko postavijo na novo.«

4) Čl. 66 se ukine.

5) V čl. 67, prvi odstavek, pridelelo mestu besed: »izvoliti novega člana na način, kakor je bil izbran odstopivši besede: »postaviti novega člana na način, kakor je določa čl. 63.« V istem členu pridelelo mestu besede »izvoliti« v drugem odstavku besede »postavljeno«. Namestu besed »ki je umrl ali drugače odstopil« pridelelo besede »ki je umrl, drugače odstopil ali pa mu je trajno nemogoče opravljati članske dolžnosti«. Namestu besed »umrl ali odstopil« pridelelo besede »umrl, odstopil ali trajno v nemoci, da bi opravljal članske dolžnosti«. V istem členu pridelelo mestu odstavkom novi, tretji odstavek, ki se glasi:

»Izpolnitev po čl. 65, in tem členu se vrši najdlje v roku 2 mesecev od dne, ko je član odstopil ali prenehal opravljati dolžnosti.«

6) Čl. 68 se izpremeni in glasi: »Za člana upravnega odbora je lahko predlagan in potrjen s mo državljani kraljevine Jugoslavije. Najmanj pet članov razen predsednika in podpredsednika morajo imeti za

Po členu 9. ima finančni minister pri emisiji kakavega zunanega posojila zahtevati mnenje od Narodne banke, Narodna banka ima pri tem nuditi finančnemu ministru svojo pomoč. Ta pogodba postane veljavna, ko bo odobrena z zakonom, toda po predhodni odobritvi besedila od zbora delničarjev.

Nacrt novega zakona o Narodni banki, ki ga ima prav tako odobriti občni zbor delničarjev, določa, da se Narodna banka zove odslej Narodna banka kraljevine Jugoslavije in da noben denarni zavod ne more imeti za svoj naslov besedi Narodna banka niti skupno, niti ločeno. Narodna banka ima dolžnost, da v imenu države vrši skrb za denar, kot javno službo, pod pogoji, ki jih določa zakon o novcu kraljevine Jugoslavije, nadalje da odobrava kratkoročne kredite potrebne za gospodarsko življenje in da nudi državi povsod svojo podporo v svojstvu njene blagajne.

Sedež Narodne banke je v Beogradu ter ima banka podružnice po vsej državi. Trajanje privilegija Narodne banke je določeno na 30 let in sicer do leta 1961. Ako do 31. decembra 1956. ne bo določen drug položaj se privilegij podaljša avtomatično za pet let. Bančna glavica znaša 180.000 milijonov dinarjev in je razdeljena na 60.000 delnic po 3.000 Din. Glavnica se lahko poveča dogovorno med državo in Narodno banko. Vse delnice se glase na ime.

Zakon nadalje govori v 3. oddelku o bančnih poslih pri izdajanju novčanic in odganjanju kovanega drobja v promet, o pogojih za nakup in prodajo zlata, inozemskih deviz, tujih novčanic, o odobranju in kontroli kratkoročnih kreditov ter posojil itd. V svrhu zavarovanja Narodne banke pred sumljivimi terjatvami, lahko banka sprejme v zastavo nepremičnine in premičnine dolžnikov.

Imetje in dohodki banke so oproščeni davkov, taks in vseh drugih dajatev. Šesti odstavek določa med drugim, da je Narodna banka dolžna objavljati tedenska in tri-mesečna poročila o svojem stanju. Na čelu Narodne banke stoji guverner, dva podguvernerja in dva člana upravnega odbora, ki tvorijo izvršilni odbor Narodne banke. Narodno banko upravlja upravni odbor, ki mu predseduje guverner. Nadzorstvo nad Narodno banko izvršuje nadzorstveni odbor, v imenu vlade pa vladiški komisar. Zbor delničarjev je vrhovni organ Narodne banke. Vladiški komisar se imenuje s kraljevim ukazom. Guverner in podguvernerja se imenujejo s kraljevim ukazom na predlog finančnega ministra. Zbori delničarjev so redni in izredni.

7) Drugi odstavek čl. 72 se izpremeni in glasi: »Za udeležbo na sejah in za dežurstvo v banki določi ministrstvo za trgovino in industrijo po predlozi upravnika DHB članom upravnega odbora posebno nagrado.«

8) V čl. 88 pridelelo za besedami: »minister za trgovino in industrijo« besede »v soglasju s predsednikom ministrskega sveta.«

9) V čl. 89 se besedama »samo oni« dodajo besede »državljanj kraljevine Jugoslavije.«

10) Čl. 90 se izpremeni in glasi: »Članstvo v kontrolnem odboru traja štiri leta. Po preteku dveh let od dne uveljavitve tega zakona odstopita dva člana, ki ju določi zbir. Po preteku štiri let na odstopijo vsaki ostali trije člani. Nato odstopijo vsaki dve leti po vrsti po dva odnosno trije člani, ki so bili štiri leta člani kontrolnega odbora DHB. Odstopivši člani se lahko na novo postavijo. Če ostane katero mesto v članstvu izpraznjeno s smrtjo, ostavko ali trajno nesposobnostjo vršitve dolžnosti bo to mesto izpolnil minister za trgovino in industrijo. Član, ki stopi na mesto člana, kateri je umrl, drugače odstopil ali mu je trajno nemogoče vršiti dolžnosti, ostane član samo tisto dobo, ki jo je imel pravico do dolžnosti umrl, odstopivši ali trajno za vršitev dolžnosti nesposobni član. Izpolnitevanje se vrši najdlje v roku dveh mesecev po odstopu na način, ki ga določa čl. 88.«

11) Čl. 93 se izpremeni in glasi: »Za udeležbo na sejah in banki odredi minister za trgovino in industrijo na predlog upravnika Državne hipotekarne banke članom kontrolnega odbora posebno nagrado.«

12) Čl. 101, prvi odstavek z oddelki pod a), b) in v) se izpremeni in glasi: »Od čistiška dobička se porabi: a) 2 odst. za nagrade (tantieme) in sicer 1,65 odst. za upravnika in člane upravnega odbora, 0,35 odst. pa za člane kontrolnega odbora; b) 4 odst. za nagrade-tantieme — uradnikom in ostalim nameščencem banke. Oddelek pod g) postane oddelek pod v) »Predzadnji odstavek člana 101 se izpremeni in glasi: »Tantieme pod a) se razdele tako, da pripade upravniku in vsakemu članu upravnega odbora 0,15 odst. vsakemu članu kontrolnega odbora na 0,07 odst. V zadnjem odstavku čl. 101 pridelelo za besedami »za uradnike« besede »in ostale nameščence«. Za tem odstavkom pridelelo poslednji nov odstavek, ki se glasi: »Člani upravnega in kontrolnega odbora, ki zamude več kot polovico sel. imajo pravico samo do polovice nagrade druga polovica na vrve v korist ostanka čistega dobička. Poddeljevanje tantiem članu, ki je v toku poslovnega

PREDSEDNIK DOUMER V ELYSEEJU

Laval je podal predsedniku Doumerju po prihodu v Elysee demisijo celotne vlade, ki pa ji je Doumer brez izprememb poveril nadaljnje vodstvo državnih poslov

Pariz, 13. junija, eg. Popoldne je novi predsednik republike Paul Doumer svečano prevzel posle predsednika republike. Pri tej priliki je bilvi predsednik Doumergue nagovoril novega predsednika in pri tem naglašal, da je narod preizkusil patriotizem, značaj in nezlomljive delovne sile Doumerja. Narod dobro ve, da bodo imele te odlične lastnosti za notranjopolitični položaj, kakor tudi za napredek republike najboljše posledice. V zunanje-političnem oziru bo morala Francija ohraniti izjemno stališče, ki si ga je osvojila s svojimi žrtvami in s svojo požrtvovalnostjo zelo slavno, daš z žrtvami. Za izvršitev teh nalog bo imel novi predsednik v parlamentu dragoceno oporo.

Novi predsednik Paul Doumer je v svojem odgovoru izjavil, da spremlja odstopivšega predsednika enodušna zahvala vsega naroda. Država ne bo pozabila, da se je

predsednik Doumergue v času svojega sedemletnega delovanja na odgovornem mestu v najtežjih urah pokazal kot optimističnega vrhovnega državnega glavarja, ki je pomirjevalno in vzpodbujevalno vplival na okolico. Zato se bo pri izvrševanju nalog, ki jih je prevzel, ravnal po njegovem zgledu.

Po svečanem prevzemu v salvnosti dvorani mestne hiše je odšel predsednik Paul Doumer v elyseejsko palačo, kjer mu je ministrski predsednik Laval podal formalno demisijo celokupne vlade. Predsednik Doumer je takoj nato zopet poveril Lavalu sestavo nove vlade in obenem podpisal vse dekrete s katerimi so bili vsi dosedanjí ministri potrjeni na svojih mestih. Nova vlada se bo torej prihodnji terek v stari sestavi predstavila zbornici, ki ji bo pri tej priliki kakor običajno prečitana poslanica novega predsednika. Čitanju poslanice bo

sledila velika politična debata, kar sta poslanca Franklin-Bouillon in Marin že sporočila ministrskemu predsedniku da bosta interpellirala vlado, ker je Briand še nadalje ostal v znanjem ministrstvu.

Pariz, 13. junija s. Ob slovesu predsednika republike Doumerguea iz elyseejske palače posvečajo listi njegovim odličnim lastnostim, ki jih je pokazal med svojim sedemletnim izredno težavnim predsedovanjem, prav posebno priznanje. Prepričani so, da bo ostal Doumergue gotovo eden izmed najbolj popularnih predsednikov Francije, ker je izvrševal svojo funkcijo taktno, blagohotno in čimbolj v javnih interesih, kar za opravičuje do enodušnega priznanja vse države. Listi zelo obžalujejo, da se je Doumergue obenem z odhodom iz Elyseeja umaknil tudi za vedno iz političnega življenja.

Seja vlade

Beograd, 13. junija. AA. Danes od 11. do 13.30 s je vršila pod predsedništvom ministra brez listnice Nikole Uzunovića seja ministrskega sveta na kateri so razpravljali o tekočih zadevah.

Predsednik vlade v Zagrebu

Zagreb, 13. junija. AA. Ob 7.35 je dospel iz Beograda v Zagreb predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve gen. Peter Živković. Na postaji sta ga sprejela ban dr. Ivo Perović in upravnik policije dr. Janko Bedeković. Predsednik ministrskega sveta se je odpravil v bansko palačo, kjer je pregledal vse oddelke banske uprave. S pregledom je bil zadovoljen. Ob 11. je odšel v dvor, kjer ga je sprejel Nj. Vel. kralj v avdienci.

Kongres jugoslovenskih mest

Zagreb, 13. junija. n. Popoldne je bila na mestnem magistratu seja poslovnega in nadzornega odbora Zveze mest kraljevine Jugoslavije. Predsedoval je zagrebški mestni načelnik dr. Stjepan Srkulj. Uprava zveze je predložila proračun za tekoče leto, ki znaša 422.000 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Na prošnjo, mestne občine Skoplja bo predlagano na skupščini zveze v Sarajevu, naj bi se naslednja glavna skupščina vršila v Skoplju. Zveza mest Jugoslavije je pristopila kot član v zvezi mest Male antante. Na glavni skupščini zveze v Sarajevu bodo na dnevnem redu razna predavanja, med njimi tudi ljubljanskega podžupana prof. Jarca o turizmu in naših mestih.

Kongres slovanskih žen

Varšava, 13. junija. AA. Včeraj popoldne je zaključil kongres slovanskih žen svoje delo. Sprejete resolucije naglašajo potrebo intelektualne kulturne in materialne vzgoje mladine v slovanskem duhu, potrebo enakopravnosti žene v zakonskem pogledu. Sprejet je bil tudi predlog, da se isturnem in gospodarskem polju.

Kongres slovanskih žen je sklenil, da se vrši prihodnje leto kongres v Beogradu. Sprejet je bil tudi predlog, da se iste-ga dne po vseh slovanskih državah vrši »Slovanski dan«. Nato je kongres brzojavno pozdravil Nj. Vel. kraljico Marijo, bolgarsko kraljico in soprogo predsednika Mosckega. Pri volitvah v predsedstvo je bila izvoljena za predsednico ga. Hubička, za podpredsednico Smolarova in Capkova, eno mesto podpredsednice je določeno za Jugoslavijo, ki jo bo naknadno imenovala. Prav tako je rezerviranih v odboru za Jugoslavijo 5 mest, za Češkoslovaško 3 in za Poljsko 2 mesti.

Nemška državna banka zvišala diskont kar za dva odstotka

Berlin, 13. junija. AA. Popoldne je sklenil upravni svet državne banke zvišati eskomptno mero od 5 odst. na 7 odst. Gospodarski krogi menijo, da je hotela banka na ta način preprečiti nakupovanje deviz in pobeg kapitala.

V tem mesecu je državna banka izplačala za 150 milijonov mark zlata in inozemskih deviz. Povpraševanje po devizah je v petek doseglo višek, dočim je danes popustilo. O sedanji gospodarski krizi so razširjena različna mnenja. Nekateri listi menijo, da so vrgele nekatere ameriške banke velike množice mark na trg, ker so vznemirjene zaradi notranjopolitičnega položaja v Nemčiji in komplikacij, ki bi nastale zaradi zahteve nemške vlade na revizijo reparacijskih plačil. Po vesteh iz Newyorka so ameriške banke zelo vznemirjene zaradi dvigov iz nemške državne banke. Ameriški finančni krogi menijo, da bi imel padec nemške marke katastrofalne posledice tudi v Zedinjenih državah. Poročila pravijo, da se nakupovanje nemške marke ustavilo, ker je ameriška zvezna banka nakupila večje količine deviz v markah.

Sobotni nogomet

Pariz, 13. junija s. V evropskem turnirju je danes enajstotica praške Slavije odpravila špansko moštvo Santander s 5:1 (2:0).

Prva pomoč agrarnim državam

Pričetek pogajanj Francije z Jugoslavijo za nakup našega žita — Uvedba preferenčnega sistema za južno-vzhodne agrarne države

Beograd, 13. junija. p. Pred nekoliko dnevi je bilo javljeno, da bo Francija kupila večjo količino žita v Jugoslaviji. Današnji pariški listi objavljajo važno objavo francoskega zunanjega ministrstva o tej nameri Francije. Objava pravi, da so se med Francijo in Jugoslavijo pričela pogajanja z namenom, da bi se del jugoslovenskega žita plasiral v Franciji pod preferenčnimi pogoji. Francija je prva država, pravi ta objava, ki je že v Zenevi priznala podunavskim agrarnim državam pravico do preferenčnega ostopka in ki je že v tem smislu pričela pogajanja. Francoska vlada proučuje sedaj ukrepe, s katerimi bi se omogočilo plasiranje žita na francoskem trgu v okviru normalnega uvoza v Francijo. Francija bo podvzela ukrepe, ki bodo zagotovili Jugoslaviji velike gospodarske in finančne koristi in ki ne bodo izvali posebnih sprememb na francoskem trgu. Če bodo tudi ostale države

ve zavzele enako prijateljsko stališče proti južnovzhodnim agrarnim državam, je pričakovati, da bodo tudi posvetovalja mednarodnega gospodarskega komiteja, ki se bodo pričela 25. julija v Parizu, rodila pozitivnejše rezultate.

Današnje »Oeuvre« pristavlja k tej objavi francoskega zunanjega ministrstva, da so se pogajanja o žitnem nakupu med Parizom in Beogradom že pričela in da je francoska vlada pozvala tudi Češkoslovaško, naj prične slična pogajanja z agrarno Madžarsko. Finančne koristi, ki bi se priznale agrarnim državam, bi veljale Francijo na leto 50 milijonov frankov več izdatkov, Češkoslovaško pa 50 do 60 milijonov kron, ker je jugoslovensko, madžarsko in rumunsko žito za približno 50 % dražje od kanadskega. »Oeuvre« pravi, da interesi Evrope in Francije pač zahtevajo to malenkostno žrttev.

Prisrčen sprejem naših bojnikov v Lyonu

Tudi ponosni Lyon se je pridružil drugim francoskim mestom v manifestaciji francosko-jugoslovenskega prijateljstva

Lyon, 13. junija. AA. Včeraj ob 17.30 so dospeli v Lyon bivši jugoslovenski bojovniki. Na postaji so jih sprejeli: general Micaud, predsedništvo FIDACA, redništvo sekcije »Poilus d'Orient«, predstavniki mestnih in vojaških oblasti ter vseh vojaških združenj. Na peronu in pred postajo so bile zbrane ogromne množice ljudstva, ki so navdušeno pozdravljale jugoslovenske bojovnike. Tako se je Lyon pridružil v bratstvu in prijateljstvu do Jugoslavije vsem francoskim mestom, ki so sprejela jugoslovenske goste tako prisrčno.

Na peronu je pozdravil goste general Micaud s prišerno dobrodoščilo. Formirala se je nato povorka po mestu do glavnega trga. Ljudstvo na ulicah je burno aklamiralo povorki. Sredi trga je bila postavljena častna četa 99. pešpolka. Glasba je intonirala jugoslovensko himno in marseljezo. Od glavnega trga so odšli naši bojovniki v občinski dom. Od trga do občinskega doma ženje.

Konverzija dolgov Ameriki

Nemški predlog za konverzijo zaveznških dolgov Ameriki, pri čemer naj bi se dobiček porabil za gospodarsko sanacijo Nemčije

Pariz, 13. junija. Agence Havas poroča iz Basla, da zasledujejo v krogih banke za mednarodna plačila z največjo pozornostjo razvoj finančnih in političnih razmer v Nemčiji v zvezi z reparacijskem vprašanjem. Nemška vlada je angleškimi ministrom in z njihovim posredovanjem tudi drugim bivšim zaveznškim vladam predlagala, naj v Washingtonu posredujejo ne sicer zaradi amuliranja ali redukcije dolgov, temveč zaradi pričetka pogajanj o uvedbi posebnega sistema za konverzijo dolgov. Ta sistem, ki bi temeljil na izpremembi denarne vrednosti v zadnjem letu, bi imel po mnenju državnikov, ki so se udeležili sestanka v Cherquersu, to pred-

nost, da bi ostala Zedinjenim državam po pogodbi pripadajoča celotna vsota nedotaknjena, dočim bi na drugi strani preostal v prid Evrope znesek 3 do 4 milijarde dolarjev, ki bi se porabil za Nemčijo in ki bi zadostoval, da bi se ji pomagalo iz sedanjega težavnega položaja. Ker Anglija sama ni hotela prevzeti odgovornosti, da bi predložila Zedinjenim državam ta nacrt, so sedaj v teku z vsemi bivšimi zaveznškim državam razgovori, ki se bodo nadaljevali takoj po prihodu ameriškega zaskladnega tajnika Mellona v Evropo.

Dunaj, 13. junija. AA. Semkaj sta prišla italijanska poslanca Bianchini in Su-vich kot zastopnika italijanske banke, da se informirata o možnosti italijanskega sodelovanja pri rešitvi avstrijskih finančnih težkoč.

Novi izgredi v Nemčiji

Berlin, 13. junija. AA. V raznih nemških industrijskih središčih je prišlo do ponovnih krvavih bojov med ekstremnimi strankami. Ranjenih je bilo mnogo oseb. Aretirali so več komunistov. V kölnskih predmestjih je prišlo do krvavega spopada med policijo in komunisti, ki jih je skušala razgnati. Demonstranti so streljali na stražnike in tri hudo ranili.

Do silnih nemirov je prišlo v Lelpzigu, Düsseldorfu, Elberfeld-Barmenu, v Kielu in drugih mestih, vendar pa se je policiji posrečilo zopet vzpostaviti red in mir.

Prehodne določbe.

§ 2.

V roku 2 mesecev po uveljavitvi tega zakona se bodo predložili in postavili vsi člani upravnega in kontrolnega odbora po predpisih tega zakona. Dotle bodo stari člani vršili svoje dolžnosti.

§ 3.

Odredbe § 1 točka 12 se bodo izvajale za vse poslovno leto 1931.

§ 4.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše in ko se razglasi v Službenih novih. Takrat izgube veljavo vse zakonske določbe, ki se z njim ne krijejo.

Vzroki kmetijske krize

Tehten in zanimiv referat ministra dr. Frangeša na mednarodnem agrarnem kongresu v Pragi

V »Jutru« smo na kratko že sproti poročali o delu in sklepih mednarodnega agrarnega kongresa, ki je zasedal pred tednom dni v Pragi. V težkih razmerah, ki vladajo danes za vse kmečko gospodarstvo, je umevno in naravno, da so se vse razprave prškega kongresa vrtile okrog neznosne krize evropskega kmeta in njegove obupne borbe za življenje. Kongres je sprejel celo vrsto resolucij, ki kažejo ali vsaj iščejo pota, kako naj se splošna kmečka nesreča olajša in sčasoma odpravi. Tudi iz teh, čeprav zelo previdno sestavljenih resolucij odseva misel, ki dobiva v evropski javnosti vedno vrstna tla in ki pravi, da je Evropa sama sebi najbližja in da si mora v prvi vrsti sama pomagati, izvenevropske države pa naj skrbijo za sebe, saj se jim še od daleč ne godi tako slabo kakor evropskim.

To misel je v strokovnjakem referatu na kongresu razvijal in utemeljeval zlasti tudi vodja jugoslovske delegacije minister dr. Frangeš, ki je dokazal, da so agrarne krize v prvi vrsti krize izvenevropske države, ki so v zadnjih 15 letih silno povečale svojo kmetijsko produkcijo. Zanimiva je tudi Frangeševa ugotovitev, da kriza ni nastala, kakor se navadno misli, zato, ker bi ljudje manj potrebovali kakor pred vojno, temveč zato, ker se danes mnogo več pridelava kakor se je tedaj.

V naslednjem objavljamo kratko vsebino predavanja dr. Frangeša, ki je na kongresu vzbudilo splošno pozornost in tudi splošno odobravanje.

Njegov referat je privabil ogromno število poslušalcev. Velika dvorana parlamenta je bila tako prenapolnjena, da niso mogli v dvorano niti vsi sodelujoči člani komisije.

Dr. Frangeš je dokazoval, da je vzrok kmetijske krize v glavnem v nadprodukciji kmetijskih pridelkov, nikakor pa ne v zmanjšanju porabi. Da dokazuje to svojo trditve je navajal dr. Frangeš obsežno statistiko, s katero je dokazal, da je število prebivalstva na celim svetu naraslo samo za 8%, v Evropi celo samo za 5%. Leta 1913 je bilo na vsej zemlji 1780 milijonov prebivalcev, danes pa jih je 1940 milijonov. Pridelavek posejanih kmetijskih pridelkov je v preteklem letu v primeri s povprečno količino pridelkov, ki so bili pridelani v zadnjih petih predvojnih letih (1909 do 1913), posredal: koruza za 6,4 odstotka, oves za 9, sladkorna pesa za 10,8, jčmen za 13,2, rž za 38,2, tobak za 56, kava za 8,53, čaj za 61,9, oljčno olje za 106,8 in kakao celo za 129 odstotkov. Pri tem je kmetijska produkcija posebno brzo narasla po vojni, kar si lahko tolmačimo tako, da so države, ki so bile zapletene v vojno, popolnoma obnovile svojo kmetijsko produkcijo, ki je za časa vojne zelo padla, poleg tega pa niso omejevale produkcije prekomorske države, ki so jo za časa svetovne vojne zelo povečale.

Tako na primer je v primeri s predvojnimi časom Kanada površino pšeničnih polj do leta 1930. povečala od 4 na 9,7 milijona hektarjev, Zedinj. države od 19 na 23 milijonov, Argentina od 6 na 7,5 in Avstralija od 3 na 5,7 milijona hektarjev.

Zatem je prešel dr. Frangeš na vprašanje reje živine. Na vsem svetu je opaziti ogromen padec števila konj, ki jih je spravila ob posel mehanizacija kmetijstva. Kar se tiče rogatke živine, je njeno število naraslo v Nemčiji, na Danskem, v Franciji, Holandiji, Poljski in Južni Afriki. Istočasno, ko v Nemčiji, Estoniji, Madžarski, Lotiski, Švedski in Maroku omejujejo ovcje, ovčevrejo na Poljskem, v Zedinjenih državah, v Južni Afriki, Urugvaj, Boliviji in Novi Zelandiji nenavadno širi. Končni rezultat je tak, da se je število ovc od l. 1925 do l. 1929 dvignilo za 23,8 odst. Isto mremo reči tudi o svinjeh, ker je v istem času število svinj naraslo za 15,4 odst. Nazadnje je treba ugotoviti ogromen napredek perutninarstva. V Nemčiji je od 1925 do l. 1929,

število perutnine naraslo od 64 na 83 milijonov, v Angliji od 14 na 45 milijonov, v Holandiji od 10 na 24. V Jugoslaviji od 13 na 15, v Kanadi od 43 na 56 in na Japonskem od 37 na 48 milijonov.

Nato je prešel predavatelj na mere in sredstva, ki bi mogle odstraniti obstoječo krizo. Opozoril je na to, da se izkustva ženevskih konferenc naučila nacionalne ekonomije, da je rešitev problema v svetovnem obsegu za enkrat nemogoče. Najprej je treba poskusiti, da se reši problem v evropskih mejah. To je tem lažje, ker za lagajo agrarne države v Evropi samo 15 odst. skupne potrebe pšenice evropskih industrijskih držav in samo 36 odst. potrebe živine in živalskih proizvodov. To nam kaže pot, katerega se moramo držati pri reševanju krize. Treba je pač regulirati pridelovanje in povpraševanje. To se da najbolje doseči pri specialnih pridelkih, kakor so na primer bombaž, kavčuk, kakao, tobak, hmelj, volna, meso, maslo, sir, svila itd. Pri vseh teh predmetih moramo preiti na isti sistem mednarodnih sporazumov, kakor ga imamo v proizvodnji sladkorja. Doseči je treba sporazum s privatnimi podjetniki, ki so zainteresirani na predelavi teh kmetijskih pridelkov, vendar mora tudi država prisločiti na pomoč.

Mnogo težje je reševanje žitnega vprašanja. Toda tudi to vprašanje ni tako težko, če bi se reševalo v evropskih razmerah. Treba je samo pomagati agrarnim državam s tem, da bi se kupovale odredene količine na osnovi preferenčnih carin, kar je mogoče urediti na način, da preferenčne carine ne bi škodile kmetijstvu industrijskih držav, ki je zaščiteno z visokim carinskim obdobjem. To je mogoče, če se vračajo carine pri uvažanju kmetijskih pridelkov ali pa z znižanjem carinskih tarif. Dr. Frangeš je podrobno analiziral take sporazume o kontingentih in preferenčnih carinah in je dokazal, da se ti principi popolnoma skladajo s klavzulo o največjih ugodnostih. Z vsem poudarkom je izjavil: Ako bi industrijske države ne hotele sprejeti sedaj tega načina, tedaj jih bodo agrarne države postavile pred gotovo dejstvo, ker drugega izhoda ni.

Evropskemu kmetijstvu je treba pomagati, ker njeno žalostno stanje hudo pritiska na vse gospodarski položaj v Evropi, v prvi vrsti pa na evropsko industrijo. Evropsko kmetijstvo je leta 1929 dobilo iz prodaje svojih pridelkov za 55 milijonov frankov manj kakor 1926. leta in je evropska industrija s tem izgubila prav toliko milijonov, ker je bila kupna moč kmetijstva toliko slabša.

Dr. Frangeš misli, da se lahko vse mere za reševanje teh vprašanj izdelajo na tak način, da se ne motijo interesi prekomorskih držav. Poudarja pa, da ima Evropa pravico, da se briga sama za sebe, in da se zato ne more nihče nanjo hudovati.

Frangeševa izjavljala so izzvala živahno in ostro debato. Posebno zanimivo je bilo izvajanje profesorja Laura, ki je naglasil, da je treba govoriti odkrito: Prekomorske države so povečale produkcijo in so s tem prav za prav one izzvale krizo. Zaradi tega morajo svojo produkcijo pomanjšati in s tem pomagati, da se izvlče ves svet iz krize. Na drugi strani pa je profesor Laur opozoril na to, da je evropskim državam, ki so dvignile svoje kmetijstvo na tako visoko stopnjo, a morajo še vendar uvažati kmetijske pridelke, so razmeroma kaj lahko s pomočjo vlad svoj uvoz tako urediti, da njihovo lastno kmetijstvo ne bo trpelo na nerentabilnosti. Prva je to poskusila Švica, in preteklo leto je pokazalo, da so uspehi te politike povsem ugodni. Amerika se ne more hudovati na Evropo zaradi teh obrambnih mer v zaščito kmetijstva, ker so te mere na ravnotežje evropskih držav in to ne samo gospodarska, temveč tudi politična, socialna in moralna dolžnost.

Debata v prvi komisiji mednarodnega agrarnega kongresa se je končala z odgovorom referenta, v katerem je dr. Frangeš pokazal na opasnost pretrane racionalizacije in pripomnil, da bo kongres predložil vladam konkretne načrte, ki jih bodo mogle uporabiti za hitro izboljšanje položaja evropskega kmetijstva.

Hudo neurje nad Varaždinom in v Međmurju

Burja je lomila drevje in rušila kozolce. Žrtve strele v međmurski vasi

Varaždin, 13. junija. č. Po silni soparici poslednjih dni je pridivilo nad severno Zagorje hudo neurje. V Varaždinu je neurja za mnogih krajih raztrgala strehe. Za Zagrebško cesto je porušila popolnoma nov kozolec. Razne ograje in mlajše drevje pa je polomila in potrgala na mnogih krajih.

Tudi iz okoliških vasi javljajo, da je burja napravila mnogo škode na poslopih, zlasti na kozolcih in na sadnem drevju. Na njivah in v vinogradih k sreči ni bilo škode, ker je deževal brez toče. Na več krajih je strela udarila v izolatorje električne napeljav Fala-Varaždin in je bil nato nekaj časa tok prekinjen ter je ostal »araždin« v temi.

Čakovec, 13. junija. č. Tudi v Međmurju so divjale večeraj silne nevihte z dežjem in zromom. Neurje je napravilo veliko škodo, zlasti v vasi Pušćini in okoliči. Burja je

ruvala drevje s koreninami vred ter na več krajih onemogočila promet na cestah. Strela je udarila v hišo Stepana Kiršmana pri Sv. Martinu ob Muri. Vžgalo se je gospodarsko poslopje, v katerem sta poginili dve kravi na mestu, dve pa sta bili po ognju tako poškodovani, da sta poginili nekaj ur kasneje. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal. Posestnikov sin je hotel rešiti poslednjo kravo, a se je zrušil skozi strop nanj in so reševalci težko poškodovanega potegnili iz ognja. Pripeljali so ga v bolnico v Štrigovi.

Zagreb, 13. junija. č. Danes popoldne je bilo tudi v Zagrebu silno neurje. Ob pol 4. popoldne je udarila strela v tramvajski voz na Illici. Čeprav je voz silno streslo, se ni nobenemu potniku ničesar pripetilo. Skoro istočasno je strela ubila pri Zapršću seljaka Stepana Fabeka, ki je bil zaposlen na polju z štema sosedoma.

Polet na Severni tečaj

Moskva, 13. junija. AA. Tu je bil sestavljen odbor, ki bo podpiral polet Zepelinovega zrakoplova na Severni tečaj. V odboru so glavni tajnik ruske letalske družbe Malinovski, vodja arktičnega zrakoplova prof. Samojlov in vodja aerološkega observatorija prof. Molčanov. Vsi trije so odpotovali v Berlin, kjer bodo sodelovali pri določitvi poti, po kateri bo »Zeppelin« plul na Severni tečaj.

Železniška nesreča v ČSR

Praga, 13. junija. Včeraj ob 16.49 je zadel v Pehlímovu vlak, ki je vozil s postaje, drugi vlak, ki je premikal vagon. Pri tem sta se poškodovali obe lokomotive, kakor tudi štirje vagoni osebnega vlaka. Ranjenih je bilo 20 oseb, dočim sta bili dve hujše poškodovani.

Katastrofa ruske podmornice

Pariz, 13. junija. Kakor poročajo iz Moskve, se je v pristanišču Vladivostoka potopila ruska podmornica »Hrabri«. S potopila se je udarila podmornica dvignila na površje, so takoj pričeli, vendar pa obstoja nalo upanja, da bi mogli posadko še rešiti.

Silna vročina v Italiji in na Madžarskem

Rim, 13. junija. s. Nad vso Italijo je pritisnil nenavaden vročinski val. Skoro povsod so danes v senci merili nad 30 stopinj.

Budimpešta, 13. junija. č. Po vsem Madžarskem pritiska še vedno neznosna vročina. Danes so na mnogih krajih v senci zabeležili 37 in 38 stopinj Celzija. Slična poročila prihajajo še vedno tudi z Rumunije ter južnih pokrajin Rusije.

KOLINSKA
TVORNICA
ČIKORIJE
REDILNA
KAVA
Okusna in zdrava je
KOLINSKA KAVA!

Ponesrečeni novi naklepi makedonstvujuših

Beograd, 10. junija. Udejstvovanje VMRO proti naši državi se je v zadnjih časih, ako odštejemo posamezne zaradi čuječnosti in smotnega skupnega delovanja naših varnostnih oblasti in svoji domovini zvesto vdanega obmejnega prebivalstva le zelo poredkoma se pojavljajoče poizkuse atentatov, omejevalo na intenzivno protijugoslovensko propagando. Predvsem se je ta vršila seveda na Bolgarskem, potem pa zlasti v onem inozemstvu, kjer že od vsega začetka stalno dajejo potuho vsem temnim življenjem, ki za tu denar rovarijo proti naši državi. Poleg Zeneve, kjer makedonstvujušči skušajo s svojimi zlobnimi izmišljotinami v Društvo narodov pridobiti pristaje za svoje razorne namene, sta glavna sedeža protijugoslovenske propagande makedonstvujuših v Rimu in na Dunaju. V Rim je pred kratkim odpotoval sam Vanča Mihajlov, da s pomočjo tamošnjega starega svojega prijatelja in pokrovitelja, bolgarskega poslanika Vekova, uredi denarna vprašanja svoje razbojniške organizacije in dobi odobrenje svojih načrtov za vpad na naše ozemlje iz Albanije; na Dunaju pa je vodstvo propagande makedonstvujuših v rokah »punktovnega načelnika« VMRO, Koste Crnušanovića Gornjeva.

Dunajska propagandistična centrala VMRO je očitno zelo dobro založena z denarjem iz znanih virov, katerega je v zadnjih časih začela v glavnem uporabljati za svojo »revolucionarno« propagando na našem ozemlju. Udejstvovanje njenih razbojniških »trojke« na našem ozemlju je omejeno, ker naš narod v »neodrešeni« Makedoniji in Zapadnih pokrajinah živi mirno in zadovoljno in odločno odbija od sebe vsak poizkus, makedonstvujuših, da bi se postavil na njihovo stran ali se uprl oblastem, ki mu žele le dobro in store vse za njegovo povzdigo in napredek, in tako dal makedonstvujušim gradiva za njihove tožbe in pritožbe pred zunanjim svetom. Zato VMRO nima kaj pokazati svojim pokroviteljem in podpornikom, ki ji zato groze z ustavitvijo gmočnih podpor.

V tem zanj tako nevarnem položaju je VMRO posegla po najnevarnejšem, najograbnejšem sredstvu, da bi se primerno izkazala pred svojimi plačniki. Dunajska centrala se je vrgla na našo omladino v Južni Srbiji, na tisto, ki jo »hoče« odrediti jugoslovenskega jarmca, in je prav njo izbrala za žrtve, ki naj bi s svojo bodočnostjo, da, morda celo s svojim življenjem plačevala »udejstvovanje« VMRO. Kosta Crnušanović je začel omladino v Južni Srbiji in sploh v obmejnih krajih obsipati z denarjem, vabeč jo, naj vstopi v krog VMRO in »deluje« v njenem smislu in po njenih navodilih. Da, šel je tako daleč, da je celo omladinem, ki so bili v znanem škopskem procesu obsojeni zaradi protidržavnega udejstvovanja, pa jih je pozneje kralj, pač upoštevajoč njihovo mladostno neizkušeneost, in njihov odkritostresen kes, pomilostil in jim odpustil vse nadaljnje kazni, poslal večje zneske kot »odškodnino« za prestano trpljenje, ki pa naj bi bila seveda le vaba za vstop v VMRO. Take denarne pošiljke VMRO so dobili odnoso no bile namenjene za Dimitrija Vladimirovića in Andrijo Mihajlovića za vsakega po 1500 Din, za Jovana Salovića in Gjevgejlijo 2000, za Dimitrija Necevića v Strumici 1000, za Milana in Tomo Veljkovića-Krstića v Skoplju skupno 5000 Din, medicinu Todoru Gjeviću, pomiloščnemu svojčasemu obsojenju v škopskem procesu, sedaj na vseučilišču v Beogradu, 1600 Din in ravno tako obsojenemu in pomiloščnemu Dimitriju Gjuzeloviću, sedaj jaganjizuju v Kraljevu, 2000 Din.

Jasno in prejasno je, da je VMRO s temi denarnimi pošiljkami, ki nikakor ne bi mogle ostati neodkritke, hotela novih »mučenikov«. Zahotelo se ji je novega procesa, novih obsodb, da bi ji potem mogla kričati v svet o »novih strahovitih, nečloveških preganjanjih in mukah Makedoncev« in zahtevati od Društva narodov in svetovnega javnega mnenja »osvobojenje« Makedonije izpod krvavega jugoslovenskega jarmca!

Ali si je mogoče predstavljati zlobnejše, podležje, gnusnejše sredstvo za dosego ravno tako zlobnega, podlega, gnusnega namena?

Toda zmotila sta se VMRO in njen dunajski punktovni načelnik: vsi zgoraj navedeni »obdarovanci« in z njimi tudi še cela vrsta drugih, so z največjim ogorčenjem in pravim gnusom odbili od sebe namisel, da bi se dali kupiti za rovarstva proti lastni državi. Vsi so prejete zneske s primernimi, njihov gnev proti rovarjem VMRO in njihovo globoko vdanost napram jugoslovenski domovini izražujočimi pospremnimi pismi doposlali »Udruženju Južno-Srbijancev« v Beogradu, naj ono razpolaga s temi Judeževimi groši v svoje dobrodelne namene.

Tako je izpodletel tudi ta res peklenški naklep VMRO.

Letalska zveza z Jadranom

Beograd, 13. junija. p. Iz Pariza je prišlo novo letalo s tremi motorji za potniški promet na novi progi Bograd-Zagreb-Split, ki bo svačeno otvorenja 16. t. m.

Zagrebski proces v odločilni fazi

Državni tožilec zahteva najstrožjo obsodbo po zakonu o zaščiti države – Schleglova družina odpušča

Zagreb, 13. junija. V današnjem nadaljevanju kazenske razprave zoper Marka Hranilovića in tovariše je prvi povzel besedo državni tožilec. Govorec o umoru Tonija Schlegla je izjavil:

»Gospodje sodniki! Roke Hranilovića, Soldina in Babica so pošlele Tonija Schlegla na njegovo poslednjo pot. Naglašam, da so njihove roke sicer ubile Schleglovo telo, ne pa njegovega duha, velike ideje bratstva, jugoslovenskega edinstva. Krogla, ki je padla iz njihovih rok ter vzela življenje velikemu človeku, Hrvat in Jugosloven, ta krogla naj se odbije na pokojnikovi ideji ter naj se po določbi § 2. zakona o zaščiti države vrne tja, od koder je prišla in naj vzame življenje storilcem, zlasti Soldinu, a Marka Hranilovića naj odstrani do smrtne iz naše sredine!«

Govorec o umoru detektiva Treneskega je predlagal državni tožilec za Marka Hranilovića smrtno kazen, dasi je imel v času zločina še mesec dni do polnoletnosti. O Antonu Hercegu je rekel državni tožilec, da je bil most, preko katerega je prihajala policija in orožje od Perčeca v Zagreb, da je bil Herceg torej drugi Perčec in da mu je treba tudi soditi kakor Perčecu. Za vse ostale obtožence je zahteval državni tožilec sodbu v smislu obtožnice.

Za njim je govoril zastopnik zasebnih udeležencev. Z veliko čustvenostjo je najprej prikazoval Tonija Schlegla in njegovo ter njegovih ostalih usodo in je zaključil: »Ta dvorana je posvečena ljudski pravdi. Neni zakoni so težki, neizprosni, a ne morejo biti drugačni. Ti zakoni mi dajejo pravico, da zahtevam materialno odškodnino za Tonijem Schleglom. Toda ni odškodnine, ki bi jo mogel kdo dati za Tonija Schlegla samega. Mi je ne zahtevamo, ker se ne more poplačati. Zato mi dovolite, gospodje sodniki, da se ravnam po onih višjih, nepisanih zakonih, po njegovih, Schleglovih zakonih. Vidim ga pred seboj, kako bi njegovo blago oko zastalo na teh obtožnicah ter se pogledilo v našo težko usodo, — vidim ga, kako bi rekel svojo najmilejšo besedo: Odpuščaj! — Tudi njegova družina v imenu Tonija Schlegla odpušča, prav tako njegovi bratje Josip, Viljem in Franjo ter njegova sestra kakor tudi prijatelji in sodelavniki Tonija Schlegla, — vsi odpuščajo, gospodje sodniki! Odpuščajo, kakor bi tudi on sam odpuštil onim, ki niso vedeli, kaj delajo. Vsi imenovani priporočajo te ladne in pokvarjene ljudi milosti vaše sodbje...«

Pred zaključkom razprave je delegat orožništva izjavil, da zahteva 33.000 Din odškodnine za poškodovano orožniško kasarno. Razprava se bo v ponedeljek zjutraj nadaljevala in bodo pričeli govoriti branitelji obtožencev.

Prihod gostov na kongres narodnih železničarjev

Maribor, 13. junija

Dočim so prišli prvi delegati slovenskih železničarskih organizacij iz deloma z jutranjimi in dopoldanskimi vlaki, so se pripeljali zastopniki hrvatskih in bosanskih organizacij s posebnim vlakom, ki sta ga vodili dve lokomotivi. Vlak je šel 25 Pullmanovih voz ter je imel skoro eno namud.

Ze okoli 10. so se pričeli zbirati na kolodvoru slovenski železničarji, zastopniki kongresnega odbora, številni reditelji in občinstvo, ki so nestrpno pričakovali dragih gostov. Točno ob 11. uri je privozil ozaljšani vlak na postajo med burnim pozdravljanjem občinstva in sviranjem železničarske godbe »Drave«.

Gostje, ki jih je prišlo samo s tem posebnim vlakom nad tisoč, so v največjem redu zapustili svoje vagon, v kolikor sploh ne bodo prenočili v njih, ter se zbrali okoli zastopnikov kongresnega odbora, v čigar imenu je pozdravil došle tovariše g. Rot, ki jih je opozoril na nacionalni pomen jutrišnjega kongresa v onem slovenskem Mariboru, kjer so bili ravno narodni železničarji eni glavnih nositeljev in pobornikov nacionalne ideje že pred osvoboditvijo ter so nemalo prispevali tudi po osvoboditvi za temeljiti obračun s preteklostjo.

Odgovoril mu je s toplimi besedami predsednik osrednjega odbora narodnih železničarjev in brodarjev g. Djordjević.

Popoldne so prispele še nove skupine delegatov. Prva pripravljala konferenca je bila že danes ob 13. s posebnim vlakom so dospeli tudi železničarski športni klubi iz Zagreba, Osijeka in Bosanskega Broda, da nastopijo pri današnjih in jutrišnjih športnih prireditvah.

Krvav pokol v Slovenskih gorah

Maribor, 13. junija

Pri Sv. Barbari v Slovenskih gorah se je sredi pri Kristovih domala odigrala krvava tragedija, ki po svojem obsegu ni zaostajala za ono v Jelovcu. Zaradi nekih razprtij z domačimi dekleti je prišel v hišo Janez Daneš močno vnanjen. Po kratkem uvodu je začel razgrajati in mahati z nožem, s katerim je rnil svojega bodočega svaka 28-letnega Leona Kristla v levo stran trebuha. Leon je namreč branil čast svoje sestre.

Hudo ranjenega Leona so prepeljali z reševalnim avtomobilom v splošno bolnico.

V borbo se je pomešal tudi polbrat Leona 17-letni Alojzij Rojs, ki je dobil na desnem ramenu zelo globoko rano z nožem. Pa tudi Leonov brat Josip Kristl je od besnega Janeza Daneša dobil udarec z nožem v prsi in desno dlan. V ljuto borbo je končno posegel še posestnik Konrad Naudeker, svak glavnega ranjenca, ostal pa je nepoškodovan. Dočim je bil Janez Daneš takoj aretiran in odpeljan od orožnikov danes v zapore okrožnega sodišča v Mariboru, je ranjenecem nudil prvo pomoč štenlenarski zdravnik dr. Kramberger, nato pa so jih odpeljali z reševalnim avtomobilom v mariborsko bolnico.

Statistika konkurzov in prisilnih poravnav

Beograd, 13. junija. AA. Oddelek državne statistike pri predsedništvu ministrstva sveta je objavil statistiko stečajev in prisilnih poravnav v toku meseca maja. V tem mesecu je javljeno iz vse države 45 stečajev in 93 prisilnih poravnav. Po banovinah je bilo v vladarski banovini 6 stečajev in 3 prisilne poravnave, v vrbaški 0, 3, v dravski 7, 20, v drinski 5, 8, v donavski 14, 37, v zetski 1, 1, v moravski 3, 0, v primorski 1, 2, v savski 6, 16, na področju mesta Beograda pa 2, 4.

Pohitite z nakupom srečk

I. razreda 22. kola državne razredne loterije, ker imate le še nekaj dni do zrebanja, ki bo v soboto 20. junija. Srečke dobite v vseh podružnicah „Jutra“ in pri

Zadružni hranilnici r. z. z o. z., Ljubljana, Su: Petra c. 15

Lepo učiteljsko slavlje

Litijski okrajni šolski nadzornik g. Iv. Bezeljak je praznoval te dni dvajsetletni odkar slušbuje v okraju in desetletnico svoje službe kot okrajni šolski nadzornik. Ves ta čas je bil jubilej med prvimi in najdelavnostnejšimi prosvetnimi delavci. Povsod, kjer je služboval, si je pridobil velike narodne in prosvetne zaslug.

V soboto so se zbrali skoro vsi člani sreskega učiteljskega društva in tudi neorganizirani učitelji v Smartnem pri Litiji, da čestitajo jublantu, skupno okrog 130. V lepo okrašenem Sokolskem domu je ustanek otvoril predsednik g. Pelko iz Toplice z iskreno čestitko jublantu. Potem je sreski načelnik g. Podboj sporočil nadzorniku čestitke vlade. Čestital je tudi šmarnski župan g. Drčar. Jubilant se je vsem zahvalil s poudarkom, da so vse uspehe omogočile podpore in vzajemno delovanje oblastev, občine in zvestih tovarišev. V spomin na uspehov polno desetletje je poklonilo učiteljsvo g. nadzorniku krasen, v usnje vezan album s slikami vseh šol in vseh učiteljskih zborov v njegovem službenem področju.

Po lepi manifestaciji tovariške iskrenosti so se podali zborovalci na Robavov vrt, kjer je bil prirejen banket. V izvrstni družabnosti so preživeli nekaj lepih ur ob vzbujanju starih spominov in med prepevanjem učiteljskega pevskega zbora.

Danes ob 17.30 — Igrišče SK Ilirije

državno prvenstvo
HAŠK : ILIRIJA
(prvak Zagreba)

Predtekma ob 16. Ilirija jun. : Hašk jun

7088 Ob vsakem vremenu.

Odpust delavstva v Kamniku

Na poročilo, ki smo ga pod gornjim naslovom priobčili v dobri veri, ker v uredništvu pač ne moremo podrobno poznati razmer, smo prejeli naslednji uradni popravek:

Z ozirom na notico, priobčeno v Vašem dnevniku z dne 5. t. m., št. 127 na drugi strani spodaj pod naslovom »Odpust delavstva v Kamniku«, izvolite priobčiti na istem mestu naslednji popravek:

Ni res, da bi se posebna deputacija delavstva obrnila na šefa davčne uprave, ter da je le-ta obljubil storiti vse, da bodo odpovedi preklicane. Res pa je, da se niti delavstvo, niti gospod Knaflič ni zgledil pri šefu davčne uprave in le-ta ni dal nikomur nobene izjave.

Ni res, da bi moral letos gospod Knaflič plačati na davkih nad 60.000 Din; res pa je, da za letos davki za Knafličevo tovarno še niso odmerjeni, ker jih bo ugotovili šele davčni odbor, ko se sestane.

Res je samo, da je Knaflič plačal na davkih v letu 1929 Din 6503,80, v letu 1930 Din 24.094,60 in dosedaj v letu 1931 Din 11.717.—. Res je tudi, da ima industrijalet Anton Knaflič, kakor vsi drugi davčni zavezanci, pravico vložiti zoper predpise davkov pritožbo na višjo inštanco, ki pa mora biti prvočasno vložena.

Davčna uprava v Kamniku, dne 6. junija 1931. TOMC, s. r.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Še vedno stalno, toplo vreme, oblačnost spremenljiva, južni topli vetrovi. — Situacija včerajšnjega dne: Relativno nizek pritisk rekrija še vedno severno polovico kontinenta. V južni Evropi prevladuje visok pritisk, ki je pričel oslednih 24 ur padati v južnih krajih kontinenta.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Zelo verjetno, da bodo nevihte; morda so bo ozračje nekoliko ohladilo.

Naši kraji in ljudje

Temeljni kamen za novo carinarnico

Odlični gostje na pomembni svečanosti

Stolni župnik kanonik dr. Tomaž Klinar (na desni) govori zbranim gostom. Levo od njega stoje v sprednji vrsti dr. Borko, dr. Konrad Šmid, g. Gospodnetič, general Ilić, dr. Pirkmajer, inž. Matija Krajec, g. I. Jelačin, župan dr. Puc in občinska svetnika Tavčar in Turk.

Ljubljana, 13. junija.

Dopoldne se je vršila svečana posvetitev temeljnega kamna za obsežne objekte nove glavne carinarnice, ki bo stala na severni strani glavne kolodvorice ob Vilharjevi cesti. K pomembni slovesnosti so se zbrali odlični gostje: tako so prispele iz Beograda pomočnik finančnega ministra g. Gospodnetič, bivši generalni direktor carin in sedanji član glavne kontrole dr. Konrad Šmid in tajnik oddelka za carine v finančnem ministrstvu inž. Orošević. Med drugimi so slovesnosti prisostvovali divizijski komandant general Ilić, podban dr. Pirkmajer, župan dr. Puc

Bivši generalni direktor carin dr. Konrad Šmid udarja trikrat simbolično na temeljni kamen.

s podžupanom prof. Jarčem, šef tehniškega oddelka banske uprave inž. Krajec, pomočnik finančnega direktorja g. Spindler, predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin, zbornični generalni tajnik dr. Windischer, predsednik Gremila trgovcev g. Gregorc, načelnik oddelka za trgovino dr. Marn, direktor magistratnih uradov dr. Zarnik ter številni občinski svetniki.

Posvetitev je izvršil stolni župnik kanonik dr. Klinar, ki je v kratkih besedah poudaril pomen slovesnosti. Po izvršeni blagoslovitvi je spregovoril župan dr. Puc, ki je v imenu občine pozdravil iz Beograda došle goste. Zahvalil se jim je za podporo v prizadevanju za realizacijo načrta zgradbe carinarnice. Podal je še historični stavbe in v kratkih potezih navedel vsa dela, ki se imajo izvršiti v zvezi s postavitvijo carinarnice. Na koncu pa se je spomnil našega pokrovitelja stavbe inž. Vel. kralja, ki so mu nazvoči gostje zaklicali trikratni živio.

Po vzkljkih kralju je vodja stavbnih del gradbeni svetnik inž. Matkovšek prečital pergamentno listino, ki so jo vzidali v temeljni kamen. Podal je tudi zanimiv opis del, ki se imajo izvršiti. Prvotnega načrta, da se postavi carinarnica na vogalu Resljeve in Masarykove ceste, ni bilo mogoče realizirati, ker je carinarnica potrebovala biti nova velika carinska skladišča, kamor morajo voditi železniški tir. Na podlagi ankete je bil pozneje dosežen sporazum glede seljanje stavbe. Nova uredba o kaldrinici od 10. maja 1928 je omogočila gradnjo carinskih objektov na račun kaldrinskega fonda, ki je bil prvotno na razpolago le za tlakovanje cest, ki vodijo k carinarnici. Mestni gradbeni urad je izdelal načrte za gradbeno in tlakovalna dela, ki jih je finančno ministrstvo načelno odobrilo dne 9. maja 1930 s skupnimi gradbenimi stroški od 25 milijonov Din. Po odobritvi podrobnih tehničnih in drugih elaboratov so se izvršile že licitacije za najvažnejša dela. Gradnja carinarnice in stanovanjske kolonije za 26 stanovanj je poverjena Stavbnim družbi d. d. v Ljubljani. Ploskev, ki bo služila za carinarnico in vse sporedne objekte znaša 56.000 m². Dela za tlakovanje Vilharjeve, Smartinske in Masarykove ceste (med Resljevo in Smartinsko) v izmeri 25.000 m², bo izvršila Ljubljanska gradbeno družba s granitnim materialom inž. Milana Lenarčiča. Odobreno pa je tudi še tlakovanje Resljeve ceste. Gospodarske in Celovške ter Bleiweisove ceste v izmeri 28.000 m².

Skupno bo torej tlakovano v kratkem 63.000 m², dočim je bilo v vsem preteklem desetletju do vstęeta 1. 1930. položenih le 11.000 m² novega tlaka.

Pred zazidavo temeljnega kamna je spregovoril še predsednik Zbornice za TOI, ki je izrazil veselje, da je po dolgotrajnem delu prišlo vendar do uresničenja davne želje ljubljanskih trgovskih krogov. V imenu gospodarskih krogov se je tudi on

zahvalil vsem, ki so pripomogli do realizacije načrta.

Ob 13. je udeležencem svečanosti predložil župan mesta Ljubljane obed v hotelu Union. Zlasti ugodno se je gostov dojemil krasni aranžma mize, ki je bil ves v rdeči barvi: Rdeče vrtnice, rdeče peonije, rdeča jabolka in rdeče črešnje so krasile dolgo mizo, na katero je poslal restavratore g. Rist najboljše, kar premore njegova klet, iz kuhinje so pa na mizo nanosili najzbranejši stvari, kakršne zna pač pripraviti priznani strokovnjaki in aranžer naših kuharskih razstav g. Babinek.

Z banketa so bile poslane brzojavke kra-

viteljstvom Lamberta Einspielerja in Janežiča prvo slovensko pevsko društvo, ki je nastopilo pri prvi slovenski besedi v Celovcu. Na tej priložnosti je imel slavnostni govor njegov nekdanji sošolec in poznejši knezoškof dr. Napotnik. Po maturi je dobil učiteljsko službo v Guštanju, kjer je služboval tri leta in se poročil z go. Al-

bino, s katero je leta 1927. obhajal zlato poroko. Iz Guštana je prišel službovat k Sv. Trojici v Slov. Goricah, kjer je služboval polnih 42 let ter vzgojil cele generacije slovenske mladine in veliko sedanjih kulturnih delavcev. Polnih 30 let je bil tudi predsednik šentlenarskega učiteljskega društva. Slovenske Gorice so bile sploh njegova prava domovina, kajti ko je ležal še v zibelki, je bil oče premeščen in se je rodil v iz Sopote preselila k Sv. Ani v Slov. Goricah.

Bodi ohranjen zaslužnemu možu, narodnjaku in vzgojitelju časten spomin!

„Jutrova“ zavarovalnica zopet izplačana

Zahvala vdove ponesrečenega lesnega trgovca Stoparja

Ljubljana, 13. junija.

Smrtne nesreče v širokem krogu »Jutrovi« naročnikov so letos — hvala Bogu — bolj redke. Vendar pa do sledi beležimo štiri primere, ki so bridko prizadeli družine ponesrečenec. In tu se je zopet pokazala blagodat »Jutrove« zavarovalnice, ki jo v znesku 10.000 Din izplača zavarovalnica »Triglav« zakonitim dedičem ponesrečenca.

Posebno tragična je bila nesreča g. Franca Stoparja, uglednega lesnega trgovca in posestnika z Rečice v Gornji Savinjski dolini. Kakor je »Jutro« obširno poročalo, je g. Stopar pred dvema mesecema krenil s splavom po Savinji, namenjen v Beograd. Na nekem ovinku v bližini Rimskega toplica pa je veslo zadelo ob skalo in sunkovito odbilo g. Stoparja v Savinjo, v kateri ga je dohitela prerana smrt. Dolgo, dolgo so se splavarji zamarali, da bi našli pokojnikovo truplo.

Kruto prizadeta družina mladega simpatičnega podjetnika je bila deležna globokega sočustvovanja. Zavarovalnica »Triglav« v Ljubljani je vdovi pokojnega »Jutrovega« naročnika izplačala zavarovalnino v znesku 10.000 Din. Naproseni smo, da objavimo naslednjo

javno zahvalo:

»Moj mož Franc Stopar, posestnik in lesni trgovec v Rečici ob Savinji se je na splavu v Savinji smrtno ponesrečil. Kot naročnik »Jutra« je bil zavarovan, vendar gotovi pogoji, od katerih je odvisna veljavnost zavarovanja, niso bili izpolnjeni. Kljub temu je zavarovalnica »Triglav« na mojo prošnjo iz zgolj kulance izplačala zavarovalnino, za kar se ji tem potom javno zahvaljujem in jo vsakomur toplo priporočam.

Rečica ob Savinji, dne 10. junija 1931.

Ivanka Stopar.

Zbor radovljjskega učiteljskega društva

Bled, 13. junija.

8. t. m. se je vršilo v poslopju osnovne šole v Kranjski gori učiteljsko zborovanje, ki je bilo zadnje v tekočem šolskem letu. Zborovanje se je udeležilo izredno lepo število včlanjenega učiteljskega in pa poverjenik g. škulj iz Ljubljane. Otvoril je zbor predsednik društva in šolski preglednik g. Schiffer.

Z napeto pozornostjo so poslušali prisotni poverjenika g. škulja, ki je pojasnjeval razna aktualna vprašanja novega uradniškega zakona. Važen je predlog o napredovanju učiteljskega, ki ga je poverjenstvo UJU poslalo na pristojno mesto. V tem predlogu se poudarja, da je sistemizacija učiteljskih mest izvedljiva le po procentih, kakor je sestavljen proračun. Nadalje je g. škulj pojasnil še nova pravila organizacije UJU, katerih poverjenstva so razdeljena po banovinah.

Ko se je še določilo število učiteljskega, ki se udeležijo 28. t. m. proslave 140-letnice obstoja cerkijanske šole, je predsednik zaključil zbor.

Danes ob 17.30 — igrišče SK Ilirije

državno prvenstvo HAŠK : ILIRIJA

(prvak Zagreba)

Predtekma ob 16. Ilirija jun. : Hašk jun.

7088

Ob vsakem vremenu.

Desetletnica Zveze delovodij in industrijskih uradnikov

Ljubljana, 13. junija.

Pred desetimi leti so si delovodje in uradniki vseh ljubljanskih tovarn kakor tudi njihovi tovaršiši v Jesenic, Vrhniki in Kamniku ustanovili svojo Zvezo delovodij in industrijskih uradnikov. K zvezi sta pristopila vsa štiri strokovna društva delovodij, ki so bila prej včlanjena v dunajski zvezi.

Zveza delovodij je skozi dobo desetih let uspešno varovala interese delovodij in drugih industrijskih nameščencev. Posvečala je in posvečala posebno pažnjo strokovni izobrazbi svojega članstva. Njen glavni namen pa je, da bi dala narodu čimveč strokovno popolnoma usposobljenih in kvalificiranih delavcev. Če pomislimo, da smo se danes precej odvisni od tujeve in da moramo pri njih iskati strokovnjakov, potem lažje razumemo veliko delo, ki ga vrši ta prekrstna organizacija.

Zvezi delovodij in industrijskih uradnikov, ki proslavi v nedeljo 14. t. m. v hotelu Tivoliju svojo desetletnico, iskreno čestitamo!

Idilično letovišče Poljce pri Lescach

Zeleni kotiček Gorenjske med Lescami in Karavankami je idilično zatišje. Stol, Begunjska z Zelenico in Košto v ozadju so znane turistične točke, ki pridobivajo vedno več gorskih izletnikov. Glavna oporišča so gotovo planinske hiše, med njimi nova pod Zelenico in najnovejša v Dragi.

Se večji razmah kakor planinstvo pa znanje Stolovo podnožje z vasimi Smokucem, Doslovčami, Zabreznic, Zirovnico in na jugovzhodu Hlebcami in Poljčami.

Poljce postaja samostojno letovišče in zdravilišče. Pension Sturm se napolnjuje že meseca junija z gosti, največ iz Beograda, Srbije in iz Vojvodine. Slovenskih stalnih gostov še ni, oziroma se šele prijavljajo. Gotovo zanimivo je, da uživa to letovišče toliko zanimanja na vzhodu Jugoslavije. Letošnjo režijo sta prevzela gg. E. Č. in P. iz Ljubljane. S prenovitvami in novo upravo je Pension Sturm pridobil še večjo privlačnost, in sicer tudi za goste iz dravske banovine, sosedne Avstrije in Italije. Ugodno vplivajo poleg sijajne lege in bližine Bleda posebno udobne zveze: Zelenica s postajo Lescami in obe avtomobilski cesti Ljubljana — Kranjska gora in Tržič — Bled.

Razgledna točka, odkoder vidimo kakor na dlani ves Bled, jezero in pokrajino, je

grič s cerkvico sv. Petra. Nenavadno lep in prostran razgled po pokrajini pa ima tudi sama ravnina naštetih vasi in posebnost Pension Sturm. Omenim naj le razgled na Skrlatico, Triglav in greben dolge Jelovice.

V stanovanjskem in higienskem oziru kakor tudi glede dnevnih oskrbe in hrane so pogoji pač najpovoljnejši in je cena pensiona, 75 Din za osebo na dan, dokaz za solidnost tega podjetja. Poslopja so v dobrem stanju in imajo preko 40 sob. Hotel ima krasen vrt s senčnim drevjem, z mnogimi lopami, in igrišča z lastnim bazenom tekoče vode. Na vse strani so lepi

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborna čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ob bistri Savinji

Malo je dolin, ki bi bile obdarovane s tolikimi naravnimi krasotami, kakor je dolina bistre Savinje, za kopalce najprijetnejše reke v dravski banovini. Biser doline pa je v Logarski dolini in v vsem tistem okolišču, kjer prižubori izpod skal

Plesnikov hotel v Logarski dolini

Savinja, ki jo vso pot do njenega izliva v Savo pri Zidanem mostu spremljajo gore, hribi in hribočki z nešteti dolinami, po katerih pritekajo potoki, potočki in studenci in se združijo v svojo veliko veselo šumečo sestro.

Kdor je že bil v dolini in vdihaval njen sveži zrak, se vedno znova rad povrne vanjo. Zato se tujski promet predvsem v Gornji Savinjski dolini prav lepo razvija, zlasti odkar ima Solčava avtobusno zvezo.

V Solčavo prihajata sedaj vsak dan po dva avtobusa: celjski, ki odhaja ob 16.45

iz Celja, in poštni, ki vozi iz Smartnega na Paki po prihodu jutranjega celjskega vlaka in dospe v Solčavo opoldne. Razen tega ima Solčava še lastno avtomobilsko prevozno podjetje. G. Pavel Urh razpolaga z velikim modernim Fordovim av-

tobusom in z osebnim pokritim štirisedeznikom, ki je na telefoničen poziv vsak čas na razpolago. Cesta do lepega novega Plesnikovega hotela v Logarski dolini je dobra za kakovršna vozila. V bližini ob Tillerjevi koči SPD se nahaja tudi avtomobilska garaža.

Tujski promet postaja tudi za Savinjsko dolino lep vir dohodkov, potrebnih v današnji gospodarski krizi, zato se dolina veseli podjetnih mož, ki pomagajo dvigati tujski promet, in jim želi pri podjetnosti obilo uspehov.

Želite li biti ljubljena?

V tem slučaju negujte svojo lepoto in varujte svojo mladost.

Stalno uporabljajte »Palmira« mila bo očistila Vašo kožo vseh mežuljev in mehurčkov in ji bo dalo mladeniški in svež izraz.

Z uporabo »Palmira« kreme bodo izginile z Vašega obraza vse gube in hitro bo postala koža mehka in nežna.

Ako se umijete zjutraj in zvečer s »Palmira« milom in negujete svojo kožo s »Palmira« kremo, se ne bo zmanjšala Vaša lepota niti v teku let.

»Palmira« krema, milo, puder in kolonjska voda se dobivajo v vsaki boljši strokov. prodajalni.

Palmira

Lepoto rodi in zdravju godi

izprehodi in izletne točke. V tem oziru so Poljce najlepši in najudobnejši del blejskega kota in proti Bledu naše najimnejše, moderno letovišče.

Velik požar na Bledu

Ogenj uničil žago in stanovanjsko poslopje

Bled, 12. junija.

Ob Jezernici pod kraljevskim dvorcem Suvoaborom je izbruhnil danes okoli 3. zjutraj na žagi Stanka Muleja požar, ki je uničil v teku ene ure žago in poleg stoječe stanovanjsko poslopje. Ogenj se je tako naglo širil, da je lastnik žage na pol oblečen jedva rešil svojo ženo in malega otroka iz gorečega poslopja. Zgorelo je sploh vse, kar je zgorljivega.

Dospeli so gasilci iz Bohinjske Bele, vendar pa že prepozno, ker je požar uničil že oba objekta. Čudno pa se zdi vsem, da se gasec niso udeležili domači mlinski gasilci, čeravno so bili o požaru takoj obveščeni. Kako je nastal požar, še ni popolnoma pojasnjeno. G. Mulej je bil zavarovan proti požaru za približno 80.000 Din, vendar pa je škoda mnogo večja.

NOVO! PREMIERA! NOVO!

Szöke Szakall

najboljši komik in humorist ter

Igo Sym in Trude Berliner

v izvrstni šaloigr polni najduhovitejših zapletljajev, smeha, dvtipov in zabave

Poročim svojega moža

Premiera ob 3., 5., 7. in 9. uri!

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

DAMASCENA GOLD

BRITJE S TO BRITVICO JE UZITEK.

Iskrena domača svečanost na Gohniku

V našem lepem zdravilišču se čutijo pacienti tako domače, da tvorijo z zdravniki in drugim osebjem vred eno samo družino, ki se dobro razume in katere člani so iskreno navezani drug na drugega. Šef te velike rodnice je ravnatelj zdravilišča dr. Robert Neubauer, ki res očetovsko skrbi za vse bolnike brez izjeme in je zato tudi pri vseh izredno priljubljen. Zato je že

Pevac Ado Darian pripoveduje

Razgovor z odličnim rojakom — opernim tenoristom

Pred tednom dni je v »Jutru« izšel razgovor z opernim pevcem g. dr. Adrianom. O Ameriki, o njenem gledališkem občinstvu, o naših rojakih in še o marsičem drugem. Te dni smo posetili njegovega brata, opernega pevca Ada Dariana, ki je tudi prišel za počitnice v Ljubljano. Hoteli smo, da nam pove kaj o svoji pevski karijeri, o nemških gledališčih, o daljnem Königsbergu, kjer se je v minuli sezoni povzpnil med najbolj upoštovane pevce v Nemčiji. Tako se dva brata-Slovenca uveljavljata v tujem svetu...

Ado Darian se je s svojo ljubeznivo gospro soprogom nastanil pri tistu notariju dr. Kuharju v Dalmatinovi ulici. Soprogga popoldneva, ko je kazalo, da se bo vsak hip ob olimpski kanonadi in iluminaciji neba vilo, pa je iz vsega prišla le nedolžna rosica, je pisec teh vrstic pozvonil na označenih vratih. Lepa, hladna soba, prijazne besede, blagodejni vonj vrtnic — ali hočete še prijetnejši interier za kulturnega repertoarja?

Ado Darian

G. Ado Darian ima, prav kakor njegov brat, lepo, za oder ustvarjeno figuro, fino izoblikovano glavo z obličjem, ki mu ne mirne oči dajejo blesk inteligence in velike duševne gibčnosti. Eleganten nastop, umerjene geste, prikupen, prijetno mehak glas — vse to so odlike rojenega umetnika.

Kaže mi fotografiske posnetke iz Königsberga: efektno, povsem sodobno inscenacija odnotnega gledališča, ki v tem pogledu prekaša celo berlinska in dunajska centralna gledališča, nekatere svoje vloge, pa lastne posnetke Königsberških igr, jezer, obale Vzhodnega morja, Prage, posrečene fotografije z brzovalca. Pri vseh umetnikih je tako: takele fotografije, izrezki kritik iz listov, razni drobni spomini postajajo tem dražje relikvije, čim bolj se njih čas odmika v preteklost. Brez takega intimnega arhiva ne more biti umetnik. To je nekaj sanktuarij umetnikove slove.

V prijetnem hladu sobe, ob ljubkem se kundiranju umetnikove soproge, teče razgovor neprisliljeno in prosto.

Kako sem prišel do sedanja kariere, me vprašujete? Petje sem študiral že v dijakih letih v Mariboru. Na univerzi v Gradcu in na Dunaju — študiral sem pravo — so me vzgajali razni pevski pedagogi. Petje je vedno bila moja pasija in nič v življenju me ni tolikanj mikalo in zanimalo, ko po maturi sem sploh hotel na konservatorij, celo štendijsko so mi že zagotovili, toda to je bilo usodnega leta štirinajstega; izbruhla je vojna in življenje je ubrlo druga pota. A propos, leta 1914. sem prvič nastopil v javnosti: z mariborsko Citralino sem šel v Ptuj na proslavo 500letnice gosposvetskega vstolčenja; pel sem solo v priložnostni kompoziciji dr. Schwaba. Mi nika je vojna, na srečo sem dovršil tudi pravne študije in tako sem vstopil v poštito službo. Služboval sem v Mariboru, Ljubljani in drugod: v Ljubljani sem nadaljeval pevski študij pri g. Westthinghauseni; ko pa so me bili premeštili v Slovenijo Gradec, kjer mi je bil šef dr. Ipa-vic iz znanj muzikalne rodnice, sem lahko redno zahajal v Ljubljano k lekcijam Romanowskega. L. 1924. sem prvič nastopil na odru in sicer kar kot Turido v »Cavallerii rusticana«. Uspeh. Oder me je mikal čedalje bolj, vendar sem se dolgo obotavljal, preden sem dal ostavko na državno službo. L. 1926. sem pogumno prekorčnil Rubikon svoje nove kariere. Najprej sem bil študiral na Dunaju petje, nato pa me je angžiral gledališče v Teplicah Šanovu kot prvega lirskega opernega tenorja. Zatem sem bil na Dunaju član ansambla bivšega ravnatelja Volkopere in znamenitega režiserja Rainerja Simonsa. Na nek predstavi me je slišal ravnatelj Theatra an der Wien Marischka in me je pridobil za to ugledno gledališče. Odtod sem odšel visoko na sever, v Königsberg.

Zdaj smo govorili o Königsbergu; g. Darian je ves razvnet, če se spomni, kako si

več let udomačena navada, da se v zdravilišču obhaja šefov dne 6. junija kot pravcati praznik, ki ga zvečer zaključijo prijateljska prireditve.

Tudi letos je bilo tako. Pacienti in pacientke so okusno okrasili dvorano sanatorija in v njej zvečer izbranih ovacijami pozdravili g. dr. Neubauerja, ko je prišel med nje v spremstvu svoje soproge. Mala pacientka Karmen K. se je v prisrčnem nagovoru zahvalila g. doktorju v imenu vseh pacientov za njegovo očetovsko skrb in dobroto in mu izročila kot skupni dokaz hvalečnosti vseh bolnikov velik šopek nageljnov in lepo pisalo orodje.

Znana koncertna pevka g. Fanči Čadeževa, ki se nahaja v sanatoriju na okrevanju, je nato zapela pet izbranih koncertnih točk. Zlasti je ganila vse poslušalce s Hatzejevo »Majko« in Vilharjevo »Oj vstani solnce moje!«; vso svojo veliko umetnost pa je pokazala v Wagnerjevi baladi Sente, v kateri je naravnost briljirala. Z iskreno željo, da bi kmalu popolnoma okrevala, so hvaležni poslušalci izročili odlični pevki velik šopek cvetlic.

Lepi večer bo ostal vsem prebivalcem Gohnika gotovo v prijetnem spominu.

Je ondi takoj s prvimi nastopi pridobil pu-bliko. Prusov ni lahko ogreti; ljudje so hladni, nedostopni, a če jih kaj prime, takoj pokažejo, da se njihov temperament lahko stopnjuje tudi do entuziasmičnega ognja. Na mizi so ležale kritike: laskave,

Dr. Makso Adrian

zares. Ado Darian je učinkoval kot razodetje.

— Nastopal sem v operah »Rigoletto«, »Tosca«, »Carolina pisalka«, v operetah »Grofica Marica«, »Dežela solnce«, »Viktorija in njen huzar«, »Tičar«, »Carjevič«, »Roža stambulska«. Čudite se, da sem se tolikanj angažiral za opereto? Tudi jaz sem imel prej o nji tako mnenje, ker je tu še največ tega, kar iščejo. Tako so se tudi gledališka vodstva znova zatekla k opereti, ki jo skušajo z moderno režijo čim bolj osvežiti in ji dati prikupen, a vendarle resnoben značaj. Glejte, prav te dni bo celo v Reinhardtovem gledališču v Berlinu premiera operete »Lepa Helena«.

— Za pomlajenje operete delujeta v glavnem dve struji: ena skuša opereto približati operi (Lehar, Kalman) in potrjuje predvsem opernih pevcev z lepim glasom; druga (Abraham, Brodsky, Granichsteden) uvaja lahko opero z bonvivantskimi partijami in lagodno glasbo. Revija, še pred leti tako popularna, je skoraj docela izginila.

— Toda Königsberg ste zapustili vzile izrednim uspehom?

— Da, ker imam pred seboj pot višje. V Königsbergu sem bil zelo zaposlen; tako sem včasih pel v teku 27 ur tri glavne partije ali pa n. pr. popoldne Adama v »Tičarju« in zvečer Cavaradosja. Vendar sem v tem odlično upravljenem gledališču z izvrstnimi režiserji mnogo pridobil, zlasti v igralskem oziru. Za prihodnjo sezono sem sprejel angažman v Caselu; to gledališče spada pod generalno intendantco berlinske državne opere in odtod se mi odpirajo vrata v Berlin. Angažiran sem kot lirski operni tenor.

— Ali nimate kot Jugosloven nikakih težkov v Nemčiji?

— Zaradi tega prav nobenih. Kdor predstavlja višjo kvaliteto, se lahko povsed uveljavi in nihče ga ne vprašuje, odkod je. V Nemčiji se sedaj čuti huda kriza; tisoče igralcev je brez kruha. Vlada je odpravila in zabranila gledališke agenture in se vsi angažmanji sklepajo preko berlinskega zavoda »Bühnenhochweise«. Ansamblu se povsed zmanjšujejo, tudi konkurenca zvočnega filma se dokaj čuti. Gaže so kaj različne; razlika med prvostopsnimi pevci v Jugoslaviji in v Nemčiji je prav velika. Moj cilj je, kot sem že dejal, piti še dalje, še višje; za sedaj ostanem zmagaj, kjer imam širše razvojne možnosti. Moj največji režiser in kritik me zvesto spremlja — g. Adrian je pokazal na svojo gospro soprogo — in včasih izven samo od te pozornosti in vztrajne poslušalke, kje sem bil šibek takrat, ko se mi je samemu videlo, da sem bil na višku...

Oddih, oddih, to je zdaj počitniško gesto Ada Dariana. Toda v tej kalkulaciji so že vsakdanje postavke za ceseleko sezono. Mirovatj umetnik ne more in — morda — ne smel

Ogel hiše se je porušil

Radovljica, 13. junija
Zidarski delavec Anton Tišler je bil te dni zaposlen s popravili pri hiši Ivane Lukanove. Hišica, ki je zgrajena tik ob bregu na Gradišču pri Radovljici, je bila videti še dovolj trdna. Ko je fant odstranil s prednje stene svinjak, se je začel z zidovja vsipati omet in zatem se kamenje. V prvem hipu je poizkušal Tišler izpadanje v steni zaustaviti kar z rokami. Že trenutek pozneje pa je spoznal, da je njegovo prizadevanje zaman. Čim je odskočil v breg, se je ves ogel hiše s silnim trusem zvalil v dolino. Le malo je manjkalo, da teža svojih 300 kg ni pokopala Tišlerja pod seboj.

Truse je opozoril sosed, da se je zgodilo nekaj nenavadnega. Na kraj nesreče sta prihitela kamnosek Lojze Vurnik in zidarski mojster France Grlic iz Radovljice. V levem prečelu hišice je zazijala velika odprtina, nevarna, da potegne za seboj še ostalo hišo. Prisotni so brez pomišljanja šli na delo. Z močnimi hodi in brui so hišo na nevarnem mestu podprli.

Nesreča je nastala, ker ni imelo zidovje prave podlage v zemlji. Vrh tega je dolga doba let uničila gradbeni material. Nesreča je vzbudila med Radovljčani precej pozornosti, ker je to že tretji sličen primer.

Sleparski potepin v Suhi Krajini

Stari log, 13. junija

Po Suhi Krajini se klati neznan slepar, ki se izdaja za uradnika novomeškega okrožnega sodišča. Pustolovec se je v četrtek zglasil pri posrednici Mariji Blatnikovi v Starem logu in ji natvezil, da mora prijaviti pri okrožnem sodišču v Novem mestu priziv, in sicer v roku od treh dni, za znesek 15.307 Din, katero vsoto ima ba-je podedovati po očetu. Zagrozil ji je, da bo v primeru, ako ne pojde v teku tega

Z bogate domačije v samostan

Obsodba obtoženca, ki si je hotel za mal znesek pribaviti lepo posestvo od slaboumnega sorodnika

Celje, 12. junija

Pred dnevi se je vršila na tukajšnjem okrožnem sodišču pred sodnikom pose-dnem s. o. a. g. Detičkom razprava proti 26-letnemu posestniku sinu Lovru Jesenku iz občine Oskoško pri Konjicah zaradi prestopka oduševstva. Obtoženca, ki jo je zastopal namestnik državnega tožilca g. dr. Juhart, je dolžila Jesenka Lovra, da je 1. oktobra lani v Konjicah z notarsko kupno pogodbo, ki jo je sklenil s svojim sestričcem Mihaelom Leskovarjem, izkoristil njegovo nezadostno Leskovarjevo pojmovanje o pome-nu sklenjene pogodbe, pridobil za seboj pre-komerno imovinsko korist s tem, da si je pribavil za znesek 100.000 Din Leskovarjevo posestvo, vredno po cenitvi zaprišeženih sodnih cenilcev skoro 230.000 Din. Obtoženca je zagovarjal g. dr. Mejak, zasebnega udeleženca Leskovarja pa je zastopal g. dr. Macarol, oba odvornika iz Konjice.

Obtožnica opisuje potek omenjene kup-tiže takole: Leskovar je podedoval svoje posestvo po pokojnem očetu, ki je umrl med vojno l. 1916. Ker pa je bil takrat še nedo-leten, je v smislu dednega dogovora gospo-darila na vsem posestvu njegova matčoha Marija. Čim pa je postal Leskovar polnoleten in svojevreden, se mu je začel približevati njegov sestrič Lovro Jesenek, ga va-bit na svoj dom, kjer mu je dobro stregel, in ga naposled brez vednosti Leskovarjeve mathe in varuha prepovedal, da mu je prodal 233.000 vredno posestvo, na katerem pa znašajo bremena in malenkosten provzi-tek mathe Marije 55.000 Din, za boriš 100.000 Din. Jesenek je Leskovarja pregov-oril z izjavo, da bo zanj in sestro lepo po-skrbel, ker onadva posestva itak ne potre-bujeta in naj rajši oddeta v samostan. Leskovar je na ponudbo v svoji precejšnji slaboumnosti pristal in sklenil stopiti v ver-ženjski samostan. Pogodba je bila sklenjena in podpisana pri konjiškem notariju in si je v njenem smislu dal Jesenek od Leskovar-ja potrditi prejem zneska 5200 Din, katero vsoto je baje Jesenek potrošil za nabavo perila in raznih drugih potrebščin za Leskovarja in njegovo sestro v svrhu odhoda v samostan. Dalje je Jesenek prevzel v svo-jo plačilno zavezo posojilno terjatve posojilnice v Oplodnici v znesku 16.000 Din in dedno terjatve in prevzitek mathe Marije Leskovarjeve v skupni vrednosti 3800 Din. Ostanek kupnine v znesku 75.000 Din pa naj bi ostal v njegovi neodpovedljivi in brezobrestni plačilni zavezi. Leskovar je bil le opravičen dvigniti mesečno po 1000 Din, dokler ne bi bil znesek 75.000 Din iz-črpan.

Za to nemogočo kupnjo sta po gotovem sklepu zvedela tudi matčoha Marija in bi-vši Leskovarjev varuh. Poprej se namreč v domači vasi o nameri prodaje posestva ni nič vedelo, tako skrivno je izvedel vso reč obtoženi Jesenek. Vsa vas je danes mne-nja, da je Jesenek Leskovarja grdo opeha-til. Da Leskovar ni normalen, je bilo raz-vidno iz izpovedi številnih domačinov, ki so stalno bivali v stikih z njim. Popolnoma v skladu s temi izpovedbami pa so tudi zdravniške ugotovitve g. dr. Goričarja iz Konjice, g. dr. Rajspa iz Celja in g. dr. Ro-bide iz Ljubljane, ki so Leskovarja natanč-no preiskali in zaslili. Zdravniške ugo-tovitve dokazujejo, da Leskovar ne ve last-nega rojstnega dneva, ne meseca in niti leta; pravi celo, da imamo zdaj l. 1918., ne ve števila mesecev, niti jih ne zna našeti po vrstnem redu, pravi, da ima mesec 20

GAZELA

TERPENTINOVO MILO

8143 štedi Vaše perilo!

Avtomobilisti Jugoslavije

Kapitan Campbell je postavil svetovni rekord v brzini, a pri njegovi tekmi so igrali usodno vlogo obroči. Kajti naj tudi motor ne dela tako kot treba, to še ne znači nobene nevarnosti, toda ako v brzini pustijo ali popusti guma, tedaj je katastrofa neizbežna. V te svrhe je po komisiji strokovnjakov izbrana DUNLOP-guma, in to tembolj, ker se je kapitan Campbell že prej pri svojih novih rekordih popolnoma prepričal o zanesljivosti teh gum. Vozite tudi vi z DUNLOP-gumami in uver-jeni smo, da vam bodo ostale trajne prijateljice.

Emem.

časa na sodišče, zaprta celih 14 dni.

Starko sta ta nenavadni tujčev obisk in grožnja elegantnega pustolovca tako zmedla, da je takoj odšla v vaško trafiko po kolke, ki jih je spričo svoje revščine vzela na upanje, da jih ponesar k sodišču za neznan priziv. Med časom njene odsotnosti pa si je neznanec dal opravka z večerjo, ki mu jo je pripravila posestnica pred odhodom v trafiko.

Ko se je vrnila, se je vsa v skrbeh raz-govarjala o zadevi s svojo hčerko. Tujec je iz pogovora spoznal, da pri hiši ni de-narja, pa jo je urnih nog pobrisal v ne-znana smer. Še prej pa je Blatnikovi na kosček papirja napisal, da se mora na vsak način javiti pri sodišču. Podpisal se je na listku za Slavka Himerja, uradnika novomeškega okrožnega sodišča.

Posestnica se je v resnici odpravila s hčerko na sodišče in napravila tako 20 km dolgo pot od svojega doma. Razumljivo je, da so jo na sodišču začuden gledali in ji pojasnili, da o vsem tem ničesar ne vedo, nakar je žena vsa potrta odšla s hčerko od sodišča in hodila po mestu, da bi vno-čila kupljene kolke, kar pa se ji ni posre-čilo. Za neznanecem poizveduje orožništvo. Slični čini sleparskih pustolovcev so letos prišli pri nas v modo in iščejo sleparji svoje žrtve zlasti med neukim kmečkim ljudstvom.

po sklenjeni pogodbi takoj najel posoj-lo v znesku 80.000 Din. Za vse prošnje svo-jeja »ljubljenega« sestriča Leskovarja, da bi se pogodba razdrla, pa je ostal dosledno gluha. Jesenek je bil obsojen v smislu ob-tožnice na 8 mesecev strogega zapora, na 1800 Din denarne kazni in na izzubo čast-nih državljanških pravic za dobo 3 let. Kupna pogodba je bila seveda proglašena za nično.

Smrt vzglednega delavca za javni blagor

Svibno pri Radečah, 13. junija

V preteklem mesecu nas je po daljši bolezni za vedno zapustil posestnik g. Jo-sip Povše. Pokojnik je bil blagega in mir-nega značaja in splošno spoštovan. V 67. letu starosti, izčrpan od neumorne dela za svojega bližnjega je legel v prezgodnji grob. Čez 30 let je deloval v prid obča-nom v občinskem odboru, za kar je bil imenovan za častnega občana in je prejel z najvišjega mesta odlikovanje za držav-ljanske zasluge.

V povojnem najhujšem času je vodil ob-ščino št. Jurij pod Kumom kot večletni župan v prid svojih občanov. Potem je bil član občinskega odbora občine Radeče, Nevenljivi zaslugi pa je stekel za narod-no prosveto, ko je z največjo požrtvoval-nostjo in v najtežavnejših razmerah se-zidal dom naši šolski mladini. Bil je sko-ro 30 let predsednik krajevnega šolskega odbora.

Vneti sadjarji ga bodo zelo pogrešali, saj je bil od ustanovitve podružnice Sadjar-skega in vrtnarskega društva kot predse-dnik vselej prvi, ki je navduševal sadjarje k umni sadjarji.

Bil je predsednik odbora za postavitev spomenika padlim vojakom, ki je postavil l. 1929. spomenik.

Njegov pogreb je pokazal, kako je bil priljubljen. Od vseh strani so prihiteli znanci in prijatelji, da mu izkažejo zad-njo čast na njegovi zadnji poti ob turob-nih zvokih radeške godbe. Počival v miru tam pod skalnatim vrhom Ostrovrharjev!

KMETIJSKI VESTNIK

Denar leži na cesti

Tako smo vajeni čitati pri zgovornih re-klamah, kjer hvalijo podjetni ljudje svoje blago in vabijo kupce. Mnogo ljudi se smeje, ko čita tako reklamo. Trditi se pa upamo, da ta beseda ni pretirana. Danes leži tudi v naši domovini celo največj-šim kmetom in vinogradnikom denar do-besedno na cesti.

Ze leta leži tam, pa ga res ne vidijo, ne kmetje in ne gospodarstveniki. Denar na cesti so za našega malega kmeta nam-reč zgodnji pridečki, ki gredo prav lahko v denar in bi se z malim trudom mogli pridelovati doma, a jih naša trgovina uva-ža od drugod, zlasti iz inozemstva.

Poglejmo živilski trg! Kilogram krom-pirja stane danes 5 do 6 Din. Če odbijemo zaslužek vmesne trgovine, vidimo, da bi kmet lahko prodal zgodnji krompir, če bi ga imel, po 4 do 5 Din za kg. To znači trikratno ceno za stari krompir, ki je spričo malih zalog sedaj izjemno ugodna, dočim je vse leto stal krompir od 40 do 60 par za kg. Mogoče bi bilo torej vno-viti parov krompir celo po desetkratni ob-čajni ceni.

Kako bi ga pa pridelali, vprašujete. Ta-ko se seveda ne da pridelati, da bi ga sa-dili šele v začetku maja kar od kraja in bi ga prav tako od kraja tudi v drugem delu septembra križem ponujali. Prav ta-ko se moramo odvaditi nelepe navade, da pustimo krompirjeve njive, da se povsem zacelnijo, tako da kopači komaj lovijo krompirjeve rastline med bujnim plevelom. Pameten gospodar ravna kakor vrtnar, ki plevelu sploh ne pusti rasti. Naše male kmetije s kopico domačih delovnih sil je treba preudriti bolj na vrtnarsko plat in bo za vse člane dovolj dela in jela.

Lepa reč! Toda naše podnebje je premu-zo, da bi mogli tekmovali v vrtnarstvu s toplejšimi kraji, vsaj čujemo oporekati. Resnica je to, toda česar ne da podnebje, se da v veliki meri napraviti s priprav-nimi zgodnjimi sortami, ki jih je drugod po svetu danes že v ogromnih množinah na trgu. Mi poznamo pa le up to date, mag-nun bonum in rožnik z oneidovec in kifil-čar pa sta nam znana bolj po imenu ka-kor po prideleku. Z veliko reklamo so v zadnjih letih uvedli k nam novi sorti, al-ma in jubel, ki res dasta obilne prideleke, vendar sta pa le manjvrtni industrijski sorti, ki jih nikakor ne kaže širiti in kvarti-ugled našega krompirja.

Saj smo že poizkušali tudi z žlahtnimi sortami, a ni bilo uspeha, ugovarjajo na-predni gospodarji. Vendar vam rečemo, da neuspeha nista bila kriva ne sorta in ne podnebje, temveč zgolj vaša nevednost. Za zgodnji krompir je treba namreč prav po vrtnarsko dobro pripravljene in dobro gnojene zemlje in, kar je glavno, prav zgodnje setve. Stare napredne gospodi-rije so že v davnih časih sadile krompir, ki so ga bile namenile za prodajo, že v marcu. Kaj pa pozaba, poročete. Mlade rastline je treba pač obvarovati pred mraz-om s pokrivanjem. Sicer da tako postop-anje nekaj dela, toda ta trud je zelo do-bro poplačan. Prav tako bi se dalo mnogo doseči z gojenjem razne druge zelenjadi, ki jo moramo uvažati (paradižnikov, cve-tač itd.).

Tudi vinogradniki se bodo morali spri-jazniti s sicer za nje bridko mislijo, da gre alkohola slava v zaton. Gledati bodo mo-ra, da se oprimejo drugih kulturnih ra-stlin, in to predvsem zgodnjega kakor tu-di poznega kostičastega sadja (raznih vrst breskev, sliv itd.). Vmes med temi nasadi pa lahko gojijo n. pr. velikojagodne ameri-ške borovnice, ki so prišle šele zadnji dve leti na trg. V najboljših legah bo treba sčasoma del vinogradništva tako preure-

dit, da bodo pridelovali predvsem najzlaht-nejše, zlasti zgodnje namizno grozdje, ki ga je mogoče uporabiti tudi za rozine. Tako bomo lahko sami krili domačo potre-bo, ko gre danes lep denar baš za rozine v inozemstvo.

Pri izbiranju in dobavitvi raznih zgod-njih sort in pri praktičnem delu za pre-ureditev naših malih kmetij morajo po-magati poklicani činitelji, ki naj dajo šir-šim kmečkim slojem potrebne praktič-nega pouka in vzpodbude. Danes pri nas vzdihuje vse od batarja pa do kmetijske-ga strokovnjaka: »Kaj bo, kaj bo!« Med tem pa pobirajo drugi pri nas denar, ki leži na cesti.

Težave dolenjskih vinogradnikov

Kostanjevica na Krki, 12. junija

Dasi je letošnja zima trajala dolgo, je priroda potem pospešila razvoj trte. Grozdje je tik pred cvetenjem, v toplejših legah pa še pričenja cveteti. Nastavek je zelo obilen in se v nasprotju z lanskim letom opaža, da je zarod enakomerno po-razdeljen po vseh trtah, dočim je bila la-ni večina trt na eni strani prenapolnjena, na drugi pa skoro prazna.

Skodljivcev še ni toliko opaziti. Perono-spora je bolj redka zaradi malih padavin. Vendar pa se je bati, da nastopi po prvem dežju palež, ker večina vinogradnikov še ni skropila, dasi bi morali ta teden že drugi pokropiti. Krivi temu so predvsem lepo vreme in ugoden dosežani razvoj mladja, potem pa tudi pomanjkanje modre galice in v nemali meri nade vse slaba pro-daja in slaba cena vina.

Vinogradniki so premalo naročevali ga-lico pri kmetijskih podružnicah, ker se je splošno govorilo, da bo galica v trgovinah cenejša. Podružnice so jo večinoma proda-jale po 6.40 do 6.50 Din, po trgovinah pa je takoj po prvem pomanjkanju poskoči-la na 8 Din in bo do julija gotovo dosegla 10 Din.

Dalje se je pripravovalo ljudem, da je domača galica mnogo slabša od italijan-ske, kar je zopet rodilo nezaupanje vino-gradnikov do Kmetijske družbe. Danes so vsi ti lahkoversni brez vsakega sredstva proti peronospori, ki gotovo tudi letos ne bo prizanašala, vsaj v poznejših mesecih ne.

V ostalem pa so vinogradniki izgubili veselje do vinogradov in jih obdelujejo bolj brezbržno kakor druga leta. Vino nima cene, kupca sploh niti po najcenejši vino ni. Lahko trdim, da bi se malokdo založil z vinom, četudi bi ga dobil po dinarju ali š ceneje, ker mu to brani takojšnje za-trosarjenje vse zaloge. Gostilničarji v vinorodnih krajih trpijo mnogo zavolj vinske krize, ker je skoro v vsaki drugi hiši vinočot pod vejo. Kmet ne more priti do denarja in v marsikateri dobri hiši ni-majo denarja za sol in petrolej, kaj šele za »luksuz« — modro galico.

Letošnja obilna letina bo te razmere še poostрила. Vinska trgovina je padla za 60 do 70 odstotkov. Mnogo vinskih trgovin je opustilo zaloge in kupuje le za sproti. Ta-ko zaostaja vino po hramih, ki so v tem letnem času neprimerni za vinske shrambe in se je bati velike kvare v tej vročini.

Mnogo škoduje tudi po večjih mestih naraščajoče točenje dalmatinskega vina. V dolenjski metropoli na primer prodata 2 dalmatinski točilnici več vina kakor vse ostale gostilne v mestu in predmestju. To je eden najzlastnejših pojavov za dolenjsko vinogradništvo. V takih okoliščinah je obnova dolenjskih vinogradov skoro nemo-goča.

L. Bučar.

Domače vesti

* **Trojni jubilej rudarskega inženierja.** Iz Hrastrnika nam pišejo: Včeraj v soboto je poljubila našega hrastinskega rudarskega obratovodjo, inspektorja g. inž. Ivana Persoglia Abraham. Izpolnil je torej g. inž. Persoglia 50 let svojega za občji blagor koristnega življenja. Obenem je pa obhajal 30 letnico maturo in 20 letnico jamskega dela. Poudariti moramo poleg drugega njegovo nesebično narodno delo. Že kot dijak je sedanjim ljubljanskim inženierjem v Trbovljah na narodnem izobraževalnem polju. Tudi kot mlad inženier kljub hudemu pritisku in upornosti svojega tistika Jubitant zavzema sedaj v naših društvi odlična mesta, in sicer je predsednik našega Glasbenega društva, podpredsednik Narodnega doma in revizor Sokolskega društva G. rudniškemu inspektorju ključemo ob njegovem trikratnem jubileju: Še na mnoga leta!

* **Dopust železniškega direktorja dr. Borka.** G. dr. Borko Jakob, direktor državnih železnic v Ljubljani nastopi 15. t. m. dvomesečni dopust. V času njegove odsotnosti ga bo zastopal v tekočih poslih vodstva direktorja, pomočnik direktorja g. inž. Klodič Makso.

* **Drugo »Jutrovo« potovanje v Pariz.** Jutri zvečer odide druga »Jutrova« skupina v Pariz na kolonialno razstavo. Udeleženci druge ekscurzije se zberejo v kolodvorski restavraciji na glavnem kolodvoru v času od 19.30 do 20.30. Izvenljubljanski udeleženci lahko tam večerjajo. Odhod z gorenjskim brzovlakom ob 20.50. Pot pojde čez Jesenice, Schwarzach, St. Veit, Innsbruck, Buchs, Curi, Basel v Pariz, kamor dospo družba po jutrišnjem ob 23. Družba bo ložirala v hotelu Charleston na Boulevardu Rochechouart št. 55. V par dneh razpisemo program za III. potovanje v Pariz, ki bo najbrže v dneh od 12. do 22. julija, ako se prikladi zadostno število udeležencev.

* **Ignacij Borštnik in Davorin Jenko** dobita v Cerkljah pri Kranju, kjer sta oba doma, spominski plošči. Borštniku in postavi in odkrije Udrženje gledaliških izravnice, Davorinu Jenku pa Glasbena Matica. Slovensnost obeh odkriti bo na Vidovdan ob pol 15. Narodna društva in občinstvo prosimo, da se udeležijo ta dan vidovdanskim slovesnostim v Cerkljah. Za zvezo z Ljubljano bo preskrbljeno.

* **Promocija.** Na inšbruski univerzi je včeraj promoviral za doktorja vsega zdravilstva g. Rudolf del Cott iz Ljubljane. Čestitamo!

* **Diplomiral je iz kemije na kemijskem inštitutu filozofske fakultete v Ljubljani** g. Janko Čuček iz Celja. Čestitamo!

* **Razpis živilozdravnškega mesta v Zagorju ob Savi.** Županstvo občine Zagorje ob Savi razpisuje mesto občinskega veterinarja za zazorsko okrožje z mesečno plačo 2000 Din, stanarino do 300 Din in prosto starostno in bolniško zavarovanje. Prošnje je vložiti na županstvo do 1. julija. Poleg krajevnih veterinarov in tržnih poslov bo imel bodoči živilozdravnik opravila z organizacijo in odberi plemenske živine, na kar se polaga posebna važnost.

Okrasite svoje domove z umetninami. Oglejte si

umetniško razstavo na velesejmu pav. K

Odperta dnevno od 14. do 18. t. m. med 10. in 18. uro. — Vstopnine ni! 8340

* **Učiteljcem — pevcom!** Učiteljski pevski zbor bo začel v prihodnjem pevskem tečaju od 2. do 10. julija večkratni nov program, ki bo obsegal moške, ženske in mešane zborove. Da izpopolnimo zlasti moški zbor, vabimo k sodelovanju vse tovariše pevce. Apelliramo na sodelovanje tovarišev iz bivše mariborske oblasti. Zaradi olajšanja vaj se bodo vršile te izmenične odseljevalne v Mariboru in Celju. Tovarišem iz oddaljenih krajev kakor tudi poročenim se bo po možnosti povrnil del stroškov. Prijave sprejema: Pevski zbor UJU Ljubljana, Franciskanska ulica 6.

* **Kranjski in kamniški učiteljsko društvo** bosta zborovali v četrtek 25. t. m. ob 9 v Cerkljah pri Kranju. Zaradi prevoza in prehrane naj se zglasijo vsaki član pri svojem društvenem predsedniku.

* **Pred zanimivo tekmo kmetske mladine.** V nedeljo 21. t. m. bo v Berčevem pri Ljubljani velika tekma koscev. Tekmo priredi Zveza kmetskih fantov in deklet v Ljubljani. Tekmovali bodo na tej tekmi kmetski fantje iz vse naše banovine. To je popolnoma svojevrstna prireditev, ki predvsem prikazuje kmetsko delo v luči lepote in dostojanstvenosti. Vabljeni vsa mladost. Zelo ugodna avtobusna zveza izpred Mestnega doma (Krekov trg). Po tekmi pa bo še lepa kmetska veselica.

* **Poroka.** V Zagorju sta se poročila steknani znani sokolski telovadec sedaj strojnik v Kosovski Mitrovici, g. Viktor Drnovšek in gđ. Mici Kovačeva iz Lok. Po poroki sta se oddelala v Kosovsko Mitrovico.

* **Dar.** Neimenovan dobrotnik je podaril družbi sv. Cirila in Metoda 1000 Din. — Iskrena hvala!

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. vrsta padavin, padavine v mm. — Temperatura prve številke najvišjo druge najnižjo.

13. junija.
Ljubljana 7. 763.9, 20.6, 74. NEI 8. —; Maribor 7. 763.4, 21.6, 83. NW6. 8. —; Zagreb 7. 763.0, 21.9, 86. NW6. 9. dež. 0.4; Beograd 7. 762.4, 21.3, 70. W2. 6. dež. 1.7; Sarajevo 7. 763.6, 20.4, 75. tih. 0. dež. 0.5; Skopje 7. 763.2, 21.0, 65. SSE1. 4. —; Kumbor 7. 760.3, 23.2, 82. tih. 8. —; Split 7. 762.0, 24.6, 61. SE1. 1. —; Mostar 7. 761.5, 24.7, 76. tih. 6. —; Vis 7. —; t. m. depeše.

Temperatura: v Ljubljani — 18.7. Mariboru 26.0, 16.3. Zagrebu 31.0, 19.7. Beogradu 32.1, 18.1. Sarajevu 31.2, 15.1. Skoplju 31.6, 15.3. Kumboru 31.9, 20.0. Splitu 31.2. Mostarju 34.2, 20.2.
Solnce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.48. Luna vzhaja ob 1.52, zahaja ob 17.36.

Ni jih boljših testenin od priljubljenih »Jajnin«

vseh drugih, ki so v zvezi s slabo prebavo. Figol se dobi v vsaki lekarni.

* **Vsak svoj mixer.** Do sedaj smo poznali mixerja (mešalca) samo iz barov, kjer smo mogli videti, kako se pripravljajo oziroma mešajo hladilne pijače. Danes pa se more že vsako gospodinjstvo ponajti z Ovomixom, s specialno kupico iz aluminija. Z ovomix-kupo moremo v nekoliko sekundah pripraviti hladno ovomalino, ki ne samo, da osvežuje, temveč daje istočasno moč in zdravje. V ovomix-kupo se vlije hladno mleko, nato se doda nekoliko žličic ovomaline (na vasko skodelico 2—3 žličice) in poljubno sladkorja. Kupo se dobro pokrije in v nekoliko sekundah temelito stresamo. Na kar imamo izvrstno hladno pijačo gotovo.

* **Nagrobne spomenike** v najmodernejših oblikah vam nudi največje kamnoseške kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana, telefon 2787.

ITO zobna pasta najboljša!

* **PAN ovrtnik** ni celuloid ne kavčuk.

* **Darujte** podpornemu društvu slepih. Ljubljana, Pod tranco 2-11.

* **Oblike in klobuke** kemlično čist. barva, odlika in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

* **Ljubljanska delegacija za kongres jugoslovenskih mest.** V Sarajevu bo 20. t. m. kongres Zveze jugoslovenskih mest. Kongres bo obravnaval razna aktualna komunalnopolitična vprašanja, ki globoko posegajo v življenje posameznih mestnih občin. Na dnevnem redu bodo najprej poročila zveze uprave in nato bodo sledili referati posameznih mest in komunalnih problemih. Mnoga mesta so že odboru kongresa prijavila svoje delegate. Ljubljanska občina bo zastopana na kongresu po treh članih in sicer se bodo kongresa udeležili podžupan prof. Evgen Jarc, občinski svetnik Ivan Tavčar in šef mestnega knjižovodstva dr. Rant.

* **Poljski moški pevski zbor »ECHO«** je od 7. dalje na turneji v Jugoslaviji. Ta drugi najboljši poljski pevski zbor obišče vsa večja mesta naše kraljevine. V Ljubljani bo koncertiral v ponedeljek 22. t. m. v Filharmonični dvorani. Na programu ima izključno skladbe iz poljske literature, deloma zborov, deloma pa narodne pesmi v priredbi za moški zbor. Predprodaja vstopnic v Matici knjižarni.

* **Diplomiral je včeraj na filozofski fakulteti ljubljanskega vseučilišča** g. Stanko Bunc iz Novega mesta. Mlademu slavistu iskreno čestitamo!

* **Novi obrtniki v Ljubljani.** V preteklem mesecu je bilo pri mestnem magistratu prijavljenih 27 novih trgovinskih in obrtnih obratov. Med drugimi so bili prijavljeni: Stanko Japelj, trgovina z žitninami in urami, »Musica« trgovina s klavirji in glasbili, Kornelija Mezgolič, trgovina z mešanim blagom; »Hermes«, prodaja strupov in drugih stvari, v kolikor niso izrecno pridržani lekarnarjem, Silvester Petrič, pekarska obrt, Emil Fiedler, trgovska agencija, Marija Kozovšek, ženska krojaška obrt, Lidija Zagorjan, trgovska agencija, Fran Lorenc, brivska obrt, Vera Remec, trgovina s papirjem, Ulderik Saksida, trgovina z de. Ukatesami, Edi Medvedšek, elektromehaniška obrt, Just Gabričelič, stavbni mojster, Izabela Neškudla, izdelovanje cerkvenih paramentov, Alojzija Meglič, trgovina z modnim in galanterijskim blagom, Franc Bara sinova, mehaniška delavnica in precizna mehanika, Bulc & Co., industrija emaliranih izdelkov, Alojzij Jakl, brivsko obrt. Druge koncesije se nanašajo na manjše obrti.

* **Operna šola** je poseben oddelek državne konservatorija v Ljubljani. Gojenici, ki posejajo operno šolo, bodo imeli ta ponedeljek in v sredo dve javni produkciji v dramskem gledališču. V ponedeljek deklaracijska in igralska produkcija. V I. delu sporeda nastopi cela vrsta gojencev z deklaracijami iz naše literature, deloma pa tudi z narodno pesmijo. V II. delu so na sporedu posamezne scene iz Goethevega »Fausta«, Zupančičeve »Veronike Deseniške« in Cankarjevih »Hlapcev«. III. del sporeda pa tvori celotno IV. dejanje »Veronike Deseniške«. Gojenci deklaracijskega in igralskega oddelka uživajo pouk pri prof. Osiu Sestu, ki tudi vodi to produkcijo. Začetek ponedeljkove javne produkcije bo točno ob 17. Vstopnice od 2—10 Din so v predprodaji ves dan pri dnevnih blagajni v operi, zvečer na od pol 20, dalje v dramu. II. produkcija nastop operne šole, ki jo vodi deloma g. Škerli-Medvedova, deloma pa kapelnik Neffat Anton in dr. Svaba bo ob 20. v dramskem gledališču.

* **Umetniška razstava.** Naši upodabljalci umetniki imajo v paviljonu »K« na ljubljanskem velesejmu razstavo svojih umetnin, ki je res lepa, pestra in zaokrožena zbirka. Umetniška razstava nudi ljubiteljem lepih originalnih slik najugodnejšo priliko, da kupijo umetnine, ki imajo trajno vrednost. Z nakupom slik se javnost oddolži domačim umetnikom, ki to v polni meri zaslužijo. Razstava se zaključuje 18. t. m. Pokazimo, da se zavedamo pomena domače umetnosti in da naši umetniki v svojem višjem delu niso osamljeni.

* **Esperantsko predavanje o Poljski.** Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

Govoril o Poljski. Član tukajšnjega Esperantskega kluba g. dr. O. Ruya, ki se je nedavno udeležil ekscurzije jugoslov. — poljskih društev na Poljsko, je priredil v petek zvečer za člane kluba in po njih vpeljane goste zanimivo predavanje o svojih vtisih. Prireditev je bila dokaj dobro obiskana. Po uvodni besedi klubovega predsednika g. Herkova je predavatelj v gladkem, lahko umljivem

esperantu vodil poslušalce v Poznanj, Gdynjo, Gdansk, Varšavo, Censtohovo in Krakov ter razlagal najzanimivejša zanimivosti teh mest. Njegova izvajanja so ilustrirala številne, okusno izbrane in na platno projicirane slike. Predavatelj je označeval Poljsko kot deželo slavne preteklosti in današnjega napredka. Poslušalci so z zanimanjem sledili njegovim izvajanjem in ga ob koncu nagradili z aplavzom, ki je pričeval o splošnem zadovoljstvu.

* **Opozorjamo** na današnje javno telovadbo, ki jo priredi točno ob 17. »Sokol II« na svojem letnem telovadišču na Prulah z nastopom vseh oddelkov. Po telovadbi prosta zabava, srečolov in ples ob sviranju vojaške godbe 40. pešpolka. Vabimo prijatelje sokolstva na čim večjo udeležbo, ki je za članstvo obvezna. Ob slabem vremenu, se telovadba preloži na 21. t. m.

* **Sokol I.** javlja članstvu, ki se namestila udeležiti zletu v Splitu. da se dobe zletne legitimacije in znaki v pisarni Jugoslovenske Sokolske Matice. Narodni dom, vhod iz Tomanove ulice. Nadalje vabi članstvo da se udeležijo danes prireditve bratskih društev Sokola II. in Sokola Šiška v čim častnejšem številu.

* **Akademski pevski zbor.** V ponedeljek 15. t. m. ob 20. bo pevska vaja. Vaja je obvezna za vse pevce, ker je priprava za nastop v radiu. Uspeh tega nastopa je za APZ odločilnega pomena.

* **Triglavan!** V ponedeljek 15. t. m. bo ob 20. v Akademskem kolegiju članski sestank v tem semestru, je udeležba za vsakega Triglavana strogo obvezna!

* **Sočani,** ne zabij na današnji izlet v prijazno Tomačevo h Kovaču. Zbirališče ob 15. na križišču Dunajske in Linhartove ulice. Vsi in točno!

* **Danes vsi v hotel Tivoli** na veliko vrtno veselico, ki jo priredi Zveza delovodij v proslavo svoje 10-letnice. Na sporedu bodo godba, petje, srečolov in ples. Začetek ob 3. popoldne. Veselica bo v vsakem vremenu. Cenopostreba.

* **Trgovsko bolniško in podporno društvo** vabi člane na redni občni zbor, ki bo v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ulica 27. v torek 30. t. m. ob 20. z običajnim dnevnim redom. Samostojni predlogi članov se bodo vnoševali na dnevnem redu le tedaj, če bodo vloženi pisnemu odboru vsaj 8 dni pred občnim zborom.

* **Gasilno društvo Kozarje.** Danes popoldne se bo vršila vrtna veselica s pestrnim sporedom na vrtu pri »Birtu« v Kozarjah. Sodeluje prvovrstna godba »Šramec«. Vabimo!

* **Mestno kopališče na Ljubljani** je od včeraj dalje odprto.

* **Negoda pri košnji.** Včeraj popoldne je prišel v bolnico 14letni posestnikov sin Alojzij Virant iz Zelimeli, ki je v petek popoldne med košnjo tako nesrečno spodeltel, da je padel na koso in si je močno porezal žile na levi. — Do sode je bilo letos v bolnico sprejetih že 8540 oseb. Vsi oddelki so prenaolnjeni.

* **Kje se znebite trpljenja?** Če trpite na kurjih očesih, potem se ga gotovo znebite v kopališču »Slone«, kjer vam jih odstrani specialist. Odprto, razen ponedeljka, vsak dan od 8—18.30.

Iz Celja

* **Razstava risarskih in ročnih del** je v petek na drž. realni gimnaziji pokazala res vzvišeno stremenje učitelstva na eni in marljivo prizadevanje ter izpopolnjevanje v umetniškem pravcu dijaštva na drugi strani. Razstavo je med drugimi posetil tudi ministrski poslanec prof. vs. pedagog g. Svetislav Petrovič, ki je bil z razstavo zadovoljen in ni štedil s pohvalo.

* **Še o kapelici v Logarski dolini.** Doslej smo našli nedavni notici glede pojasnili, ki bi jih javnost rada imela glede zgradbe kapelice v Logarski dolini, smo prešli še naslednji dopis: Načrt kapelice v Logarski dolini je napravil mojster Plečnik odobru za postavitev brezplačno in priznati mora vsak, ki je ta načrt videl, da pomeni delo eno od najboljših Plečnikovih zamisli. Odbor je z agitacijo Plečnikovega načrta nabral lepo denarno zbirko po vsej banovini. Nenadoma pa se je nekaterim gospodom pri odboru iz neznanega vzroka zahotelo spremembe in so zavrgli krasni Plečnikov načrt ter izročili napravo načrta nekemu solčavskemu obrtniku. Plečnikov načrt je predvideval kapelo v obliki rotunde, v notranjosti s stranskimi hrastovimi stebri, nad kapelo pa z lanimi in kipi svetnikov. Novi načrt domača je estetsko docela brezpomenen in se čudimo, da se odbor za izvršitev Plečnikovega načrta kljub protestu javnosti ni dal pregovoriti. Pomisliti moramo, da Solčavčani niso sami zbrali sredstev, temveč da je večino darovala ostala javnost, ki mora imeti pri končni odločitvi menda tudi svojo besedo. Neki celjski denarni zavod je votal za zgradbo kapelke znesek 10.000 Din, vendar pa je svoj sklep preklical, ko je zvedel za opustitev Plečnikovega načrta. Tudi drugi darovalci znatnejših zneskov so že zahtevali svoj denar nazaj, toda doslej se niso preleli odgovora. V interesu razčiščenja zadeve bi bilo želeli, da bi prizadeti faktorji čim prej nudili javnosti zahtevani odgovor.

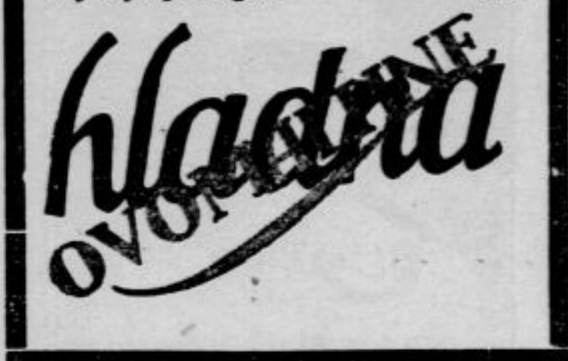
* **Gad ob Savinji.** V petek popoldne je spremljal 43letna žena mizarskega pomočnika Jožeta Furlanova z Ljubljanske ceste svoje otroke h kopelji v Savinjo. Ko je sedela na bregu in se solnčila, je nenadoma začutila na desni goleni oster ujed. Ko se je ozrla na nogo, je prestrašena opazila, da jo je ničel mlad gad. Zdravniško pomoč je prejela v bolnici.

* **Hud pes.** V petek se je vračala 84letna dinarica Frančiška Cviklova iz Male Pirešice mirno po cesti skozi Petrovče proti domu. Nenadoma se je zagnal vanjo pes in ji odgriznil iz desne goleni velik kos mesa. V celjski bolnici so nudili Cviklovi potrebno pomoč in jo obdržali na zdraviljenju, ker se ni moglo ugotoviti, če je bil pes zdrav ali ne. Psi skušajo izslediti orožnika.

* **Razne nesreče.** Dne 12. t. m. je stroj na škofjski žagi na Prihoj pri Rečici ob Savinji odtrgal tri prste leve roke 36letnemu kovaškemu pomočniku Martinu Šnedenču. Zlatnemu delavcu Jožetu Muzlju, uslužbenemu pri trdnici Čater, je stroj prikoval med delom vse vrste na levi roki. V petek je pomravljal 54letni zidar Miha Karl iz Rakovelj pri Braslovčah vodnik pri delu pa mu je nenadoma prišlo telo vedro z roba vodniaka na glavo in mu prizadelo težko rano na glavi. Vsi ponesrečeni se zdravijo v celjski bolnici.

Prava poletna pijača

ne sme samo začasno posvežiti, da čutimo potem še večjo žejo in utrujenost, temveč mora istočasno tudi povečati našo odpornost, da lažje prenesemo poletno žejo in utrujenost. S tem si ohranimo energijo in živahnost, tako za delo, kakor tudi za dobro razpoloženje. Pri tem vam bo najbolje pomagala!

* **Mestni kino** bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in ob 21. krasno zvočno opereto »Ljubavna parada«. Predigra Foxov zvočni žurnal.

Iz Maribora

* **Sokolsko društvo Maribor III. Krčevina** s Košaki priredi danes ob 15. na prostoru tik krčevinske šole (Tomšičev dvor) svoj prvi društveni telovadni nastop. Na sporedu bodo telovadba vseh oddelkov, vojaška godba, petje mladinskega in moškega zbora in prosta zabava. Okrepčila se bodo dobila na prostoru. Sokoli in prijatelji Sokolstva vabljeni!

* **Promenadni koncert v mestnem parku.** O priliki YHI. kongresa UJNZB v Mariboru priredi železničarska godba »Drava« pod vodstvom dirigenta g. Koudele dne 15. v mestnem parku koncert. Spored: Kašna rek: »Prezident Masaryk«; slavnostna korčnica; Wagner: »Prevtžitari«, valček; Rossini: »Avertura k operi «Viljem Tell»; Leoncavallo: fantazija iz opere »Pagliacci»; Leopold: potpuri »Jugoslovenski biseri«; Smetana: fantazija iz opere »Libuša«; Wagner: Walterja Stolzinga pesem za prvenstvo iz opere »Meistersänger von Nürnberg«; Dostal »Volga« korčnica po ruskih motivih. Pričetek ob pol 11.

* **Na Počitniški dom kraljice Marije** pri Sv. Martinu na Pohorju je včeraj zjutraj odšla prva skupina, okoli 100 otrok, in sicer en del po železnici, ker je dala železnica na razpolago direkten vagon do Sivec. Bistrica, drugi del na mestnim avtobusom do Poljskave. Razpoloženo otrok je bilo prav veselo. Nekaj otrok je izostalo, ker jim Solško ravateljstvo niso dala dovoljenja za predčasno prekinitev pouka. Včeraj na je došlo telefonično privoljenje banke uprave, da lahko tudi dotični otroci takoj odrinejo na Pohorje.

Ugodna prilika za nakup moške obleke

Tvrška A. KUNC, Gosposka ulica št. 7, je izločila v zalogi večjo partijo finih (tudi angleških) oblek lastnega izdelka in jih proda za **POLOVICO CENO**. Komur ni za modo in široke hlače, more kupiti res dobro obleko za mal denar. (Cena 300 do 800 Din.) 8332

* **Izlet na Jezerski vrh** priredi Zimsko-sportni odsek SPD Maribor v nedeljo 21. t. m. Odhod z vlakom v nedeljo zjutraj ob 5.40 izpred Glavnega kolodvora, povratek zvečer ob 21. Prosimo vse one, ki se nameravajo udeležiti, da se priljavijo najkasneje do srede 17. t. m. pri »Putniku«, da naročimo potrebne vozove za prevoz iz Brezna v Ribnico.

* **Sprejem otrok v brezplačno oskrbo.** Banska uprava v Ljubljani želi oddati večje število otrok v starosti od 1 do 11 let v brezplačno oskrbo. V poštev prihajajo družine, ki so v vsakem oziru prirorodilne in v dobrem gmojem položaju, predvsem zakonci brez otrok. Prijave sprejema socialno-politični urad mestnega načelstva. Rotovski trg št. 9.

* **Občni zbor Pevskega zbora Glasbene Matice.** Snovi se je vršil v Maticinih prostorih občni zbor Pevskega zbora mariborske Glasbene Matice, na katerem je podala po predsednikovem pozdravu tajnica gđ. Rozmanova daljšo poročilo o delovanju zbora v lanskem letu. Po njenem poročilu se je vršila razprava o uvedbi še strožje discipline v zboru in sodelovanju posameznih pevcev pri več različnih zbori, ki se je pokazalo kot škodljivo. Za predsednika zbora je bil ponovno izvoljen g. Janko Arns, za načelnika ženskega zbora pa gđ. M. Rozmanova. Občni zbor je bil zaključen v največjem soglasju z zaključnim govorom g. predsednika dr. Tomiška.

* **Knjižovodski tečaj v Mariboru.** ki se je pričel 10. maja na mariborski trgovski akademiji, bo zaključen v ponedeljek 15. t. m. ob 9 zvečer. K zaključku so vabljeni vsi, ki se zanimajo za napredek trgovskega in obrtnega naravnika. Tečaj se je udeležilo 50 slušateljev iz najrazličnejših poklicev. Pouk se je vršil v dveh oddelkih po 6 ur na teden in sicer pod vod

TEMPO ČASA! HITRO — POCENI!

Zendvici, plošče
HOES D'OEUVRE
tako in ceneno v elitnem avtomatičnem
buffetu

Rio

družba z o. z.
LJUBLJANA,
Šelenburgova ulica

Dostavljamo tudi na dom.

Danes zopet najfinjša

ANANAS — BOVLA

časa Din 5.—

RIO — SLADOLED

v vseh aromah, svežilen in nad vse okusno
pripravljen. 8367

ma zaposlen s tem, da je moral puliti travo s tira. Zato je v svoj posel je popolnoma pozabil na prihajajoči jutranji putijski vlak, ko pa se dobro zavedel, je bilo že prepozno. Vlak ga je zagrabil in tresel na tla. Dobil je težke poškodbe na glavi, hrbtu in vsem telesu. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

a— Opasna nesreča pri delu. Sinoči okoli 18. je na koroskem kolodvoru na nalagališču premoaga nalagal 40 letni voznik Franjo Blažič, uslužben pri prevoznem podjetju Sluga, zadnji tovor premoaga. Pri tem je prišel po nesreči med svoj tovorni voz in železniški vagon, prej čemer sta mu oba vozila grozno stisnila prsni koš. Globoko nezvestnega so preneljali z reševalnim avtomobilom v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično. Ponesrečen Blažič je bil izredno marljiv delavec in je oče štirih nepreskrbljenih otrok.

a— Zopet nezgoda s slamoreznic. Včeraj dopoldne je prišel 16 letni posetakov sin Hinko Leskovar v Slov. Bistrici tako nesrečno z levo roko v slamoreznic, da je izžubil več prstov. Prepeljali so ga v bolnico.

a— Dva uboja. Pred mariborskim senatom sta se vršili danes dve obravnavi zaradi ubojov kot posledice prevelikega zauživanja alkohola. Prvi s je moral zagovarjati 24 letni posestnik sin Fran Sovec iz Slavčine, ki je ranil pri nekem spopadu delavca Frana Toša tako opasno, da je 10 minut kasneje podlegel poškodbam. Drugi oboževanec je bil Antoni Koželj iz Velike Varnice pri Ptuj, ki je dne 19. februara letos napadel s sekuro kmečkega delavca Janeza Vindiša in ga tako poškodoval na glavi in prsih, da je čez dva dni umrl. Senat, ki mu je predsedoval sodni svetnik Zemljčič, je obsodil Sovca na pet let, Koželja pa zaradi prekoračenja silobrana na tri leta ječe.

a— Tatvine. Včeraj je bil dan manjših tatvin. Tako je opazila Koder Marija iz Tezna, da ji je nekdo izmaknil med nakupovanjem na trgu iz ročne torbice denarnico z manjšo vsoto denarja. Pred trgovino »Luna« na Aleksandrovi cesti pa je nekdo ukradel pleskarju Vabiču Rudolfu temnopresleskano kolo vredno 1000 Din. Ni se preteklo dober teden, ko je bil ukraden na dravski brez priklenjen čoln, ko beleži policijska kronika novo slično tatvino. V noči od 11. na 12. t. m. je bil namreč ukraden gospoj Potocnikovi, 1000 Din vreden nov čoln, priklenjen na levi brez Drave z močnog verigo in ključavnico. Tat je verigo zlomil in odnesel po Dravi navzdol.

a— Kino predstave. Grajski kino: Do vključno srede 100 odst. nemška govoreča in zvočna filmska opereta »Plavalasi slavček«. — Union kino: danes in jutri 100 odst. nemška govoreča in zvočna drama »Noči na Bosporu«.

Iz Škofje Loke

a— Nogometna tekma bo danes ob 17.30 na letnem telovadišču Sokola. Proti domačinom nastopi SK »Kranj«.

Iz Kranja

r— Kino. Danes ob 5. pop. in 9. zvečer Tom Mix film: »Učena na glavu«.

r— Legitimacije in znak za zlet Sokolstva na Jadranu se dobe pri tajniku br. Jos. Česnju. Prijave se sprejemajo samo do torka 16. t. m.

r— Tatvina košare. Po polni košari se je zahotel nekemu bivšemu žel. delavcu Avgustu iz Kranjske gore. Ko se je vozil v četrtke iz Kranja s popoldanskim vlakom, je na postaji Sv. Jošt, ker ni imel karte, izstopil in s seboj vzel tujo košaro, last nekega trgovca iz Kamne gorice, v kateri je bilo razno perilo v vrednosti okroglih 1000 Din. A kmalu so ga orožniki aretirali in ga včeraj odgnali v ljubljansko sodne zapore.

ZOBOZDRAVNIK MED. UNIV.

Dr. Dragotin Demšar

prične ordinirati v prostorih hotela »Stare pošte« s 15. junijem t. l. 8331

Z Jesenic

a— Ustanovni občni zbor Opleševalnega društva se bo vršil v nedeljo dopoldne ob pol 11. v restavraciji Tancar.

nj— Dan za dnevem se odvijajo po srezu vinotoči in že skoraj ni vinogradnika, ki bi sam ne prodajal vina na drobno. Letina kaže tudi pri nas jako dobro, samo pojavlja se na sadnem drevju cvetoder v takih množinah, da nam ne uniči sadja, ki je še edini vir dohodkov.

Iz Kamnika

ka— Vidovalsko proslavo priredi Sokol 28. t. m. ob pol 21. v Citalnici s slavnostno akademijo, govori, deklamacijami, pevskimi točkami »Lira«, živimi slikami in za zaključek z enodeljansko igrico.

ka— Sokolski film o zletu v Beograd se bo predvajal v ponedeljek ob pol 11. za deco tukajšnjih šol, zvečer ob pol 21. pa za ostalo občino.

Iz Trbovelj

t— Kino Sokol bo predvajal danes ob 4. in 8. dvojni program: indijski vellefilm »Usodna kocka« in velemestni film »Greh zvodnice«.

Iz Novega mesta

n— Jadranska Straža je razstavila v izložbenem oknu trdke Kraec sliko Nj. Vis, prestolonaslednika Petra. Razboješen je tudi prospekt za vpisovanje članov, ki jih sprejema tukajšnji pododbor.

Na ljubljanskem trgu

Ljubljana, 13. junija. Na živilskem trgu vročina. Kljub temu živahno vrvenje, saj je sobota. Na klopih in vozičkih nad 1500 branjevk in kmečkih prodajalk z vsemi dobrinami. Sezona za češnje in jagode. Po češnjah je bilo veliko povpraševanje, ker je bil njih normalni dovoz zakasnen. Najavljena je bila velika pošiljka bosanskih češenj iz Brčkega, a je davi izostala. Vzrok? Ponoči je bil pri Brodu mal karambol, ki je povzročil, da je pošiljka češenj prispela v Ljubljano šele ob 11. dopoldne, mesto ob 6. zjutraj. Ob 11. pa je trg že ponehaval. Kolikor je bilo zaloge domačih češenj, je bila mahoma vsa prodana. Bosanci so utrpeli znatno škodo in so bili prijetni blago oddajati za vsako ceno. Češnje iz sestrsk okolice je še prav malo, so pa lepe in zdrave.

Tam na prostoru za sadje je bila silna gneča. V štirih vrstah je okoli 200 kmetič iz bližnjih in daljnjih dolenskih krajev prineslo nad 300 košar jagod. Letošnja letina je za ta godnji sadež še mnogo ugodnejša kakor ona po hudi zimi 1929. Jagode nosijo na trg celo iz Suhe Krajine in od Krke. Kmetje bodo začeli umneje gojiti godzno jagode in že ne dovoljujejo svobodnega trgovanja. Zaradi ogromne množine jagod cene naglo padajo. Pred dobrim tednom so bile še po 10 Din, a danes že po 4 Din liter.

Na trgu so se pojavile tudi vrtno jagode iz celjske okolice. So najboljše kvalitete, izredne arome in sladkosti, ki daleko

NAZNANILO.

Podpisano avto-podjetje vljudno obvešča p. n. občinstvo, da je družabna trdka **Kondrič & Dolmovič** prenehala obratovati kot družabna trdka in posluje v naprej kot inokostna kot označeno spodaj. Obenem se priporočam za nadaljnjo naklonjenost p. n. občinstva, katero se bom potrudil v vsakem oziru zadovoljiti. Na razpolago imam tudi elegantno limuzino. Kličite telefon-interurban šte. 23.

KONDRIČ LUDVIK,
Avtobusno in avto-takšno podjetje,
Novo mesto. 8358

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Zobni atelje dentista

F. Ogriča, Novo mesto

sredi julija 3 tedne ne bo sprejemal pacientov, kar blagovoli cenjeno občinstvo upoštevati. 8376

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Iz Slovenske Bistrice

sb— Okrajna hranilnica v Slov. Bistrici je imela te dni bilanco sejo širšega gerentskega sveta, kjer je bil predložen računski zaključek za lanskó poslovno leto. Bilanca ponovno izkazuje izredno solidni napredek tega največjega denarnega zavoda v slovenjebistriškem okraju. Naslednje številke dovolj zgornjo pričajo o stalnem napredku te važne gospodarske institucije. Skupni denarni promet v letu 1930. je znašal 20.519.554 Din. Hranilnice vloze so se v tem letu pomnožile za 1.128.088 Din in so znašale ob koncu leta 10.636.637 Din. Stanje hipoteknih posojil je doseglo 7.567.715 Din. meničnih posojil 1.210.890 Din in občinskih posojil 689.880 Din. Hranilnična imovina v gotovini znaša 263.631 Din v vrednostnih papirjih pa 114.480 Din. Čisti dobiček za leto 1930. je izkazan za 180.340 Din. Za tekoče leto je zavod votalil iz dobička znesek po 60.600 Din v podporo raznim društvom in ustanovam. Meščanska šola v Sl. Bistrici, ki je v teku 5 let od hranilnice dobila že 120.000 Din, dobi ponovno 40.000 Din. Sokol in krajevni odbor Rdečega križa v Slov. Bistrici dobita po 2000 Din, po 5000 Din se je določilo za domače gasilce in za podružnico Kmetijske družbe, 1000 Din za voja. vod. v občini t. m., po 500 Din gasilskim društvom na Zg. Bistrici, v Peklu in na Zg. Poljskavi, obrtni nadaljevalni šoli v Slovenski Bistrici, Kmetijski združitvi v Malokah. Zivinovreški združitvi v Studenčkah podružnici Slov. planinskega društva v Poljčanah in dijaški kuhinji v Mariboru. 400 dobi gospodinjstva šola v Makolah. 300 Din obrtna nadaljevalna šola na Sp. Poljskavi, po 200 Din pa podružnici Sadiarskega in vrtnarskega društva v Makolah, kmetijski nadaljevalni šoli v Slov. Bistrici in Makolah, domače Opleševalno društvo in podružnica CMD. Upajamo, da bo vse našteje podpore nadzorno oblastvo čimprej v predlagani višini odobrilo. Stanje zavoda je razmerno zelo ugodno, saj se je do leta 1928 odpisalo celih 387.500 Din vojnega posojila, bivše avstrijske rente pa za okroglo 280.000 Din. Poleg tega je odpisana tudi že izguba pri Slavenjski banki v znesku po 156.499 Din. Najlepši dokaz neomejene zaupanja, ki ga leta 1868 ustanovljeni zavod danes uživa, je dejstvo, da so se dvignile hranilne vloge, ki so znašale leta 1920. jedva 1.027.611 Din, za celih 9 in pol milijona dinarjev.

sb— Cvetilni dan priredi danes 14. t. m. agilno Opleševalno društvo, za 5. julija pa pripravila veliko vrtno veselico v parku ob dr. Zolgerjevi cesti. Domača in okoliška društva opozarjamo, da določeni termin vpoštevajo in podprejo prireditelji s tem, da organizirajo čimvečjo udeležbo, saj je dobiček namenjen za izredno važno tujsko-nrometno propagando in za oolenšavo mesta.

Iz Dolnje Lendave

dl— Kulturni večer v Lendavi. Na zadnji praznik smo imeli v Lendavi lepo prireditev. Sokolski orkester iz Murske Sobotice je s pomočjo domačega Sokola priredil koncert. Vse točke programa je orkester izvajal z umetniško dovršenostjo in je žel obilo odobravanje. Dvorana hotela »Krone« je bila polna, vendar pa je tokrat prevladovalo domače občinstvo. Naš Sokol je s to prireditvijo zopet pokazal voljo do vsestranskega udejstvovanja. Murska Sobotica pa je doprinesla dokaz, da ima močan kader delavcev, ki vrše svojo kulturno delo tudi drugod. Soboškemu sokolskemu orkestru smo hvaležni za ta umetniški večer.

dl— Regulacija Mure. je najvažnejša potreba Regurlija. Ministrstvo za gradbe je sedaj obvestilo po pristojnih oblastvih prireditev občine, da se bodo vršila še v naprej na Muri regulacijska dela. Da se pa to delo pospeši, zlasti na zelo nevarnih točkah, je potrebno, da prisokojijo na pomoč občine same. To sodelovanje občin bi obstojalo v tem, da bi dale občine na razpolago delavce v obliki kuluka. Našim prizadetim občinam se tako nudi ugodnost, da pridejo kmalu do toliko zaželenih regulacij. Upamo, da bodo to naše občine in vsi ljudje tudi razumeli in z največjim veseljem pohiteli na delo, da se tako potrebna regulacija naše Mure izvede v dozelnem času.

Reklamne cene! Reklamne cene!

Trajna ondulacija

120—150 Din, zajamčeno mojstrsko delo, brez bolečin in opeklin. E. Faidasch, frizer za dame v hiši trgov. König, Fr. Kranjc, frizer za dame, Glavni trg šte. 18. Celje.

Čudovito osvežilo za polet!

Kadar je vročina in prah, je kar potrebno, da si umijete glavo z Elida Shampoo nom. To Vas osveži in Vam ohrani lase lepe in zdrave!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

nadkriljujejo običajne vrtno jagode, rastoče po navadnih vrtovih. Celjske vrtno jagode so specialiteta in uspevajo res izbor no po vinogradih, kjer je za nje zelo prava lega s milim podnebjem. Vinogradniki okoli Celja, osobito oni v idlični Rožni dolini, so se pred par leti preorijentali in začeli gojiti zlahne vrtno jagode, ki jim donosajo lepe denarje. Preskrbujejo v prvi vrsti Zagreb in sedaj prav tako Ljubljano.

Bolgarski vrtnarji iz Zagreba so pripeljali na trg že kumare, zgodnji stročji fižol in kolerabice. Stročji fižol so prodajali po 11 Din kg in delajo tako konkurenco inozemskemu. Bolgari so postavili na trg tudi mnogo salate, ki so jo ponujali po 3 Din kg.

najsta repriza vsakoletne vožnje po Italiji (Giro d' Italia). Na 3012 km dolgi progi je po izstopih »kanonov« na splošno presenečenje zmagal novinec Camusso v celokupnem času 102 uri in 42 minut; vozil je povprečno 29.332 km na uro ter dosegel s tem najhitrejšo povprečno vožnjo med vsemi dosedanjimi prireditvami te vrste. Italijansko moštvo odhaja zato še z boljšimi nadami v Francijo, kjer se bo sedaj vršila slična prireditve (Tour de France), ki jo vsako leto organizira veliki francoski športni dnevnik »L' Auto«.

Često se prav po krivici pritožujemo, da naš nogomet ne more doseči onega mednarodnega slovesa, ki ga uživajo n. pr. nogometaši zapadnih držav. Stvar bo kmalu bolj razumljiva, če pomislimo, da imajo ti nogometaši svojo večdesetletno zgodovino. V dolgi dobi ostrih borb so šele dosegli formo, ki je seveda daleko nad našo. V ilustracijo navajamo zanimiv pregled mednarodnih srečanj švicarske reprezentance, ki je nedavno nastopila v 100. meddržavni tekmi proti Madžarom. Igrala je vsega prvotno reprezentanco 14 držav (CSR, Uruguay, Belgija, Švedska, Anglija itd.) in dosegla v njih razliko 157 : 263 golov. 25 tekem je dobila, 57 pa izgubila. Bilanca sicer ni aktivna, vendar pa zgornjo pričajo, da taka enajstletna nikoli ne izgubi tekme zaradi trene ali občinstva ali morda še drugih okolištin, ki imajo pri naših moštvih včas kar katastrofalne posledice. Svojo zgodovino nogometa pišemo šele sedaj!

Umor z radijem

72letna Alisa Nicolson, vdova po bogatem newyorškem trgovcu, je imela samo eno strast: papige. Živela je v svoji samotni vili in 40 papig ji je bilo edina družba. Od mnogostevnih sorodnikov je sprejel mala starka samo dva nečaka, Ralph in verja in njegovega brata. Mladi Ralph je bil potopein in strasten kvartec. Po cele noči je predsedel v newyorških igralnicah in denarja mu je primanjkovalo neprestano. Često mu je pomagala stara teta iz zadrege. To pa zato, ker ji je včas podaril kakšno papigo. Ga. Nicolsonova mu je določila celo vse svoje imetje.

Pred kratkim je zbolela in umrla. Ko so odprli njeno oporoko in brali, da zapušča svoje imetje samo Ralphu, se je oblastnik zazdel stvar sumljiva. Dale se preiskati trupo. In preiskava je sprevila na dan, da je umrla starka na posledičah zastrupljenja z radijem. Dognali so, da je bil Ralph pri neki kemični tovarni naročil radijev preparat. S tem je preprosto posteljno perilo svoje stare tete. Od radijevga izžarevanja je stardka obkolila in umrla.

V zgodovini kriminalistike je to prvi primer, da se je nekdo za umor poslužil radia. Ralph River bo končal na električnem stolu.

Remarqueov film pogojno dovoljen

Prošle dni je berlinska filmska cenzura vnovič pregledala Remarqueov film »Na zapadu nič novega« in dovolila, da se sme predvajati v zaključnih prireditvah. Trak pa smejo vrteti samo organizacije bojevnikov, dalje društva, ki razvijajo propagando za mir ali pa družbe, ki jim je cilj sporazum med narodi.

Najvišji stolp sveta

Milanski dom bo dobil, kakor vse kaže, zvonik, ki bo najbrže najvišji stolp sveta. Floris mu je četrkototen, vsaka stran bo dolga 20 m, visok pa bo 164 m in se bo dvigal 56 m nad cerkveno streho. Na čelu akcije za zgradbo zvonika stoji milanski kardinal Schuster, ki upa, da bo zbral potrebna denarna sredstva.

SLAŠČIČARNE KAVARNE RESTAVRACIJE

aparati za proizvodnjo konzerviranja sledole, ki se nahaja tam v obratu. Sladoled, ki ga pripravljajo pred očmi gostov in ki se ga na dan napravi 32 litrov, se obenem konzervira v štirih posebnih konzervatorjih, iz katerih se ga servira. Cela naprava sestoji iz jeklene pločevine in se lahko vsak čas transportira drugam. Temperatura v oddelku za proizvodnjo je minus 14—16° C in v konzervatorjih —12° C. Sladoled je torej vselej neizpremenjeno izvrstne kakovosti.

Taka naprava stane franko Ljubljana na mestu kompletno montirana Din 56.000.

Zahtevajte obisk enega naših gospodov.

PODRUZNICE:

ZAGREB

Gunduličeva 7

tel. 68—71

BEograd

Kralja Milana 21

tel. 59—84

SPLIT

Sinjska 2

FRIGIDAIRE

aparati za proizvodnjo konzerviranja sledole, ki se nahaja tam v obratu. Sladoled, ki ga pripravljajo pred očmi gostov in ki se ga na dan napravi 32 litrov, se obenem konzervira v štirih posebnih konzervatorjih, iz katerih se ga servira. Cela naprava sestoji iz jeklene pločevine in se lahko vsak čas transportira drugam. Temperatura v oddelku za proizvodnjo je minus 14—16° C in v konzervatorjih —12° C. Sladoled je torej vselej neizpremenjeno izvrstne kakovosti.

Taka naprava stane franko Ljubljana na mestu kompletno montirana Din 56.000.

Zahtevajte obisk enega naših gospodov.

Jugotehna

DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA, Gosposvetska 3, tel. 2080

Gledališka 8, tel. 2918

GOSPODARSTVO

Za okrepitev domačega tržišča

Letošnja konferenca gospodarskih zbornic se vrši na sedežu banalske Trgovsko-znanstvene in industrijske komore v Velikem Bečkereku. Na dnevnem redu je v prvi vrsti vprašanje ureditve hidroelektrične službe v Jugoslaviji, ki celo Vojvodino in severno Srbijo živo zanima. O tem vprašanju je spisal inž. Nikola Bešlić kot ekspert bečkereške zbornice brošuro, v kateri je pojasnil gospodarski pomen vodnih zgradb, namakanja zemljišč, izkoriščanja vodnih sil, asanacije mest in selišč, preskrbe prebivalstva s pitno vodo in kjer je kritično ocenjena naša vodopravna zakonodaja. O tem vprašanju je tudi novosadska zbornica pripravila svoj koreferat.

Glavna točka dnevnega reda pa je razprava v problemu okrepitev notranjega tržišča, o katerem bo podal referat generalni tajnik ljubljanske Zbornice za TOI g. Ivan Mohorič. V zvezi s tem glavnim referatom je tudi koreferat zagrebške zbornice kot tretja točka dnevnega reda o vprašanju ustvarjanja nacionalno - orijentirane miselnosti konsumentov.

Referat ljubljanske zbornice ugotavlja že v uvodu, da je nastala potreba preorientacije v naši zunanji trgovinski politiki. Danes se še vedno predstavlja široki javnosti vprašanje pšenice kot osnovni problem našega izvoza, pri tem pa je uradno ugotovljeno, da izvažamo komaj dobrih 10% celokupne produkcije pšenice. Dočim posvečamo vprašanju cerealijski vso pažnjo in ne prestanimo iščemo povodov samo rešitev za izvoz cerealijski, pa opuščamo mnoge stvari, ki bi bile potrebne, da se domače tržišče okrepi, da organiziramo produkcijo tako, da bi čim več svojih potrebščin krili z domačim delom. Skoro tri četrtine našega uvoza so industrijski produkti, ki nam jih dobavljajo inozemci. Za večino teh produktov imamo sirovine v državi in če bi jih izdelovali doma, dobilo bi tisoče prihodnih rok kruha in zasluzka, ki ga iščejo sedaj daleč po svetu.

Poročevalce se vpraša, ali je potrebno, da smo uvozili lani za 26,8 milijona Din modre galice, ko imamo zadostne instalacije za njeno izdelovanje v državi, nadalje da uvažamo za 28 milijonov Din strojnih ekstraktov, ko spadamo med najmočnejše eksportirke strojnih izdelkov, za 20 milijonov Din soli, namesto da bi povečali domače soline, za 2,7 milijona Din žganele v dobi, ko se v prevzeti domači tvornici ustavlja delo; za 15,5 milijona Din podplatov, za čitih izdelavo imamo v dravski banovini nad 20 tvorniških obratov, za 50 milijonov Din čevljev iz usnja in za 24,4 milijona Din svilenih čevljev, v dobi, ko se pritožujejo obrtniki in industriji, da ne skrajno slabo zaposlenostjo. Referent nadalje poudarja, da se pač ne more imenovati racionalno, če za 34 milijonov Din mlatilnice nabavljamo v inozemstvu, ko bi lahko doma zaposlili več sto delavcev z njihovo izdelavo, če uvažamo za 15 milijonov Din pohištva, za 23 milijonov Din ovojnega papirja, za 28 milijonov Din papirja za tiskanje, dočim domače tovarne reducirajo obrate in odpuščajo delavce.

Referat opozarja, da bi imelo sedanje stanje lahko v kritičnih časih katastrofalne posledice za državo in da je zato imperativna dolžnost vsakega gospodarja, da deluje na okrepitvi domačega tržišča, ker nam je domača samostojnost in neodvisnost tudi najboljše poročilo politične svobode.

V obširni pismeni razpravi o problemu notranjega tržišča, ki jo je predložil referent kongresu, je obdelano vprašanje padca narodnega dohodka zadnjih let, obremenitve naše produkcije z javnimi dajatvami, vprašanje oskrbe naše industrije s sirovinami in pogonskim materialom ter problem nivelacije cen na domačih tržiščih. Ugotovljeno je, da je investicijska delavnost v Jugoslaviji, samo kar se tiče uvoza strojev, nazadovala v preteklem letu za 100 milijonov Din. Delo na ekonomski obnovi,

ki smo ga izvršili v preteklem desetletju, posebno v prilog izboljšanja komunikacij, razvoja mest, pospeševanja turizma in organizacije kredita, je dalo sicer dobre rezultate, vendar pa je to delo treba še bolj intenzivno in v še večjem obsegu nadaljevati, da se iz sedanjega primitivnega stanja razvijemo v močno in neodvisno gospodarsko celino.

— **Odobrenje za ustanovitev industrijskih podjetij.** Trgovinski minister g. Jurij Demotrovič je izdal izpembe in dovoljenje k navodilom o pristojnosti za posle resnega ministrstva trgovine in industrije od 4. XII. 1929. Izpembe se predvsem člen 9. teh navodil, ki se nanaša na odobritev ustanovitve industrijskih podjetij. Po novi stilizaciji tega člena je za postavitev industrijskih in tvorniških podjetij, ki se v smislu § 88. zakona o podaljšanju veljavnosti finančnih zakonov in proračunskih dvanajstih od 31. julija 1929 smatrajo za industrijo, ki je važna za državno obrambo, potrebno odobrenje trgovinskega ministrstva. Tako odobrenje pa je potrebno samo za tvorniška podjetja, v katerih dela več kakor 25 delavcev, če je uporabljena motorna sila, ali 25 delavcev, če ni uporabljena motorna sila, in če se delo vrši v eni delavnici ali na enem mestu. V število delavcev se štejejo tudi učenci. (Doselej je bila za izdajanje dovoljenj pristojna banska uprava, ki pa je bila dolžna za vsak primer zahtevati navodila od trgovinskega ministrstva). Predzadnji odstavek 9. člena, ki odreja, da mora banska uprava zahtevati navodila za vsako odobrenje ustanovitve industrijskih podjetij in tvornic v gornjem obsegu se črta. Specijalno odobrenje trgovinskega ministrstva je po izpremenjenih navodilih potrebno tudi za prenos družbenega sedišča iz ene banovine v drugo ali v Beograd (dodatek k členu 12. točka b, ki določa specijalno odobrenje ministrstva za združitev, povečanje ali zmanjšanje glavne delniške družbe).

— **Izgledi za letošnje letino v Kanadi.** Po informacijah poljedelskega urada v Rimu so bili na dan 1. junija izgledi za žitno letino v Kanadi zelo nepopolni. Prve dni junija so bile sicer zabeležene povoljne padavine v nekaterih krajih Manitobe in Alberta, vendar v veliki centralni coni in tudi na zapadu Manitobe ni bilo dežja. V nekaterih krajih Kanade je suša povročila nepopravljivo škodo.

— **Grafična in tiskarska podjetja za skupne zbornice.** Gremij tiskarskih in sorodnih grafičnih podjetij se izjavlja glede na razprave in polemike glede sistema zbornice, da stoji tiskarska in grafična podjetja odločno na stališču, da se imajo tudi v bodoče obdržati skupne zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Ločene zbornice bi pomenile le cepitev enotne gospodarske fronte. Enotna fronta v skupnih zbornicah pa nam je osobito v težkih časih gospodarske krize in v času, ko se moramo boriti za olajšavo davčnih in drugih bremen ter za ugodno rešitev življensko važnih gospodarskih vprašanj, še posebno potrebna. Zato ločene obrtne zbornice odločno odklanjamo. Tudi nam je pokazala izkušnja, da so mogle skupne zbornice vedno bolj in uspešneje delovati za interese obrtništva, kakor ločene, kar kaže baš primer naše ljubljanske skupne zbornice in Zanatske komore v Beogradu. Tudi je jasno, da bi z mnogo večjimi prispevki, ki so že danes dokaj visoki, ne mogli vzdrževati takega zborničnega aparata, kakor je za uspešno delo in zastopstvo naših interesov neobhodno potreben. Ko obrtništvo razpravlja in se izjavlja o sistemu zbornic, zahtevamo, da se upošteva tudi stališče naše stroke, ki je odločno za sistem skupnih zbornic.

— **Projekti zakona o izvozu živine in živalskih proizvodov.** V trgovinskem ministstvu se je te dni vršila konferenca izvoznikov živine in živalskih proizvodov in predstavnikov producentov. Na tej konferenci, ki so ji prisostvovali tudi delegati zainteresiranih ministrstev in Zavoda za pospeše-

vanje zunanje trgovine je bila sprejeta definitivna redakcija zakonskega načrta o izvozu živine in živalskih proizvodov in pravilnika za izvajanje tega zakona. Na tej konferenci so bila tudi definitivno odobrena pravila privilegirane zadruge za izvoz, ki bo ustanovljena z državno pomočjo. Ustanovna skupščina te zadruge bo sklicana v najkrajšem času.

— **Otvoritev podružnice Opštega jugoslovenskega bankarskega društva (Splošno jugoslovenske bančne družbe) d. d. v Ljubljani.** Uradni list prinaša te dni objavo o registraciji ljubljanske podružnice gori navedene banke. Kakor doznajemo, so predela za otvoritev te podružnice izvršena in bo podružnica začela poslovati v teku avgusta t. l. v reprezentativnih prostorih Zavarovalnice »Dunav« na Aleksandrovi cesti 6. Vodstvo podružnice je poverjeno gospodu ravnatelju Ante Tavčarju v Ljubljani.

O tem zavodu smo prejeli naslednje podatke: Banka je bila ustanovljena leta 1928, ter je prevzela hrvatsko podružnico Wiener Bankvereina v Zagrebu; sedež družbe se nahaja v Beogradu, glavna zagrada pa sta v Zagrebu in Beogradu. Polno vplačana delniška glavica banke znaša 100.000.000 Din, rezerve pa 27.512.000 Din. Razen domačega kapitala je na banki udeleženo predvsem belgijski kapital, in sicer polom Société Générale de Belgique in pa Banque Belge pour l'étranger, dalje Basler Handelsbank, Wiene Bankverein in pa Česka Union banka, Praga. Z ozirom na vsekakor visoka lastna sredstva banke in pa zaradi udeležbe bank svetov, slovesa, spada Opšte bankarsko društvo med najmočnejše denarne zavode v Jugoslaviji. Zaradi dobrih odnosov te banke z inozemskim kapitalom bo glavna naloga novega zavoda, da naveže ozke stike slovenskega gospodarstva s ceninim inozemskim kapitalom.

— **Ustanovni občni zbor Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem** se bo vršil definitivno v torek 16. t. m. ob pol 10. dopoldne v hotelu »Savini« v Laškem z naslednjim dnevnim redom: 1.) Poročilo pripravljalnega odbora in sklepanje o podelitvi absolutorije. 2.) Sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in o vsebinski ugotovitvi oblastveno odobrenih pravil. 3.) Volitev članov upravnega in nadzorstvenega sveta. 4.) Sklepanje o zvišanju delniške glavice od deset na petnajst milijonov Din. 5.) Predlogi v smislu § 17. pravil in slučajnosti. Podpisniki delnic naj prinesejo s seboj originalna začasna potrdila kot legitimacije.

— **Zaupnik avstrijske države v dunajski Kreditanstalt.** Avstrijska vlada je za svojega zaupnika v Kreditanstalt imenovala bivšega finančnega ministra in dolgoletnega guvernerja Narodne banke dr. Aleksandra Spitzmüllerja. Imel bo nalogo, da kot član posebnega komiteja, ki mu pripada tudi nizozemski poselovalec van Hengel, zastopa interese države in da skupno z ostalimi člani komiteja izvede rekonstrukcijo zavoda. Ker je s sanacijsko akcijo postala avstrijska država z Narodno banko večinska lastnica tega zavoda, je Spitzmüllerju poverjeno dejansko vrhovno vodstvo banke.

— **Popolna ustavitve obratovanja v Pliberku.** Iz Celovca poročajo, da bo 19. t. m. ustavljeno vsako obratovanje v rudnikih Pliberške rudarske uniije, ki je bila do prejšnja tudi lastnica rudnikov v Mežici.

— **Konkurz je razglašen o imovini Frana Korena,** pekovskega mojstra v Mariboru. Smetanova ulica 51 (upravnik mase Anton Fabjan, višji davčni upravitelj v pok. v Mariboru, prvi zbor upnikov pri okr. sodišču v Mariboru 22. t. m. oglašitveni rok do 11. julija, ugotovitevni rok 20. julija). — Nadalje je razglašen konkurz o imovini Mirje Olšagove trgovke v Mariboru, Glavni trg 17 (upravnik mase Ivan Šoštarč, trgovec v Mariboru, Aleksandrova cesta; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Mariboru 22. t. m. oglašitveni rok do 11. julija, ugotovitevni rok 20. julija).

— **Dobave.** Direkcija rudnika Kakanj sprejema do 24. t. m. ponudbe glede dobave 3000 kg mila in 2500 kg masla. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave bakrenega materiala, žice itd., balat jermen, 1 naprave

za pretakanje bencina, 1 acetilenskega generatorja za avtogeno varenje, 10 sodov karbolineja, železne pločevine in 5 vagonov lubja. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave sesalke. Direkcija državnega rudnika Zenica pa do 25. t. m. ponudbe glede dobave cilindrskega olja in bombaža za čiščenje strojev. Dne 24. t. m. se bo vršila pri komandi pomorskega arzenala v Tivtu ofertalna licitacija glede dobave sesaljk in spoj za cevi ter kolen za ogniegasne cevi. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI). Dne 24. t. m. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave pisarniškega materiala. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri istem oddelku).

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 13. junija. Pretekli teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi izredno velik, tedenski promet je namreč znašal 24,5 milijona Din nasproti 10,0, 15,9, 22,1 in 14,9 milijona Din v zadnjih 4 tednih. Narodna banka tekom tedna ni izpremeninjala tečaj za devizo Curih; ker pa se je švicarski frank nadalje mednarodno dvignil, so morali pri nas ostali devizni tečajji popustiti. Tako je Newyork popustil od 56.455 na 56.355, Berlin od 13.4275 na 13.39, Trst od 296 na 295,59 itd. Med efekti so se delnice Kreditnega zavoda v zvezi z izvedeno nacionalizacijo dvignile nominalno od 160 den na 195 den.

Na zagrebškem efektinem tržišču se je vojna škoda v početku tedna dvignila na 415 (zadnji teden 412,50—414) potem pa je zopet popustila in se je večeraj trgovala po 410 do 410,50. Dolarska posojila so se v teku tedna nekoliko okrepila. S odstotno Blairovo posojilo, ki se je zadnji teden trgovalo 88 — 89,50, se je dvignilo na 90 — 90,50; 7 odstotno Blairovo posojilo pa se je trgovalo po 80,25—81. Do prometa je prišlo v investicijskem posojilu po 86 in v 4% agrarnih obveznicah, ki so popustile in so bile zaključene po 48—48,50. Na tržišču bančnih vrednot je bilo razpoloženje v skladu z inozemskimi borzami malo in so nekateri tečajji popustili za nekaj točk. Tako se je Uniobanka trgovala po 167 — 167,5, Jugobanka po 67 — 69 in Srpska po 191 — 192; le Prastredona je obdržala višje tečaje po zadnji okrepitvi in je bila zaključena po 950—955. Tudi ljubljanska kreditna je imela promet po 120.

Na tržišču industrijskih vrednot je Trboveljska na tečaju zopet izgubila, kar je zadnji teden pridobila. Trgovala se je prvotno po 255, večeraj pa po 227,5 — 230. Promet je bil še v večini po 120, v Gutmannu po 120 — 124, v Slavsku po 25, v Slavoniji po 200, v Dravi po 235, v Sečerani po 240 — 255 in v Dubrovački po 320.

Curih, Zagreb 9.1225, Pariz 20.17, London 26.045, Newyork 515.15, Bruselj 71.7, Milan 26.965, Madrid 52.25, Amsterdam 207.3, Berlin 122.25, Dunaj 72.35, Sofija 3.73, Praga 15.2575, Varšava 57.78, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.065.

Lesni trg

Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 12 vagonov pšenice, 5 vag. koruze, 8 vag. moke in 4 vagoni otrobov. Pšenica: srednjebaška, 79/80 kg 177,5 — 182,5; baška, okolica Novi Sad, 79/80 kg 175 — 180; okolica Sombi, 79/80 kg 162,5 — 167,5; baška polska, 79/80 kg 187,5—192,5; gornjebaška 79/80 kg 180 — 185; gornjebanatska, 79/80 kg 185 do 190; južnobanatska, 78 kg 160 — 165; okolica Indija, 78 kg 165—170. Ječmen: baški in sremški, 63-74 kg 115—120. Oves: baški, sremški in slavonski 150—155. Kuruza: baška, Dunav, Sava 102—104; okolica Sombor 103—104. Moka: baška »0« in »00« 260—280, »2« 250—260; »5« 240—250; »6« 225—230; »8« 120—130. — Otrobi: baški, sremski in banatski 110 — 115.

+ Budimpeštanska terminska borza (13. t. m.) Tendence za pšenico prijazna, sicer slabša; promet miren. Pšenica: za junij

Obupane žene

ne imejte nikakega strahu, ako izostane mesečno perilo!

POMOČ

Vam prinaša pri poškodbah ali izostanku mesečnega perila, perijade, dolgoletno preizkušeno, tišokrat poverjeno in zdravniško priporočeno, zanesljivo učinkovito sredstvo, ki ni odvisno od tudi ne v najtežjih in trdovratnejših slučajih, v nasprotju z drugimi sredstvi, ki niso učinkovale: Prof. dr. Retiha »Erosae«, ki učinkuje že po par urah, ne da bi Vas oviralo pri Vašem delu. Cena 70 Din, za starejše poškodbe 100 Din, za bolj odporne žene 150 Din, dvojni, za stare poškodbe in zelo odporne 200 Din. Uspeh zagarantiran, sicer vrne denar! Tisoč žen potrjuje nagel in zanesljiv uspeh tega sredstva, kakor tudi povračilo se zadovoljstvo. Diskretna pošiljatev po pošti. Trdinacijski damski laboratorij H a v e l k a, Praga-Ruše, Boztech ul. 10. J. 34. poštni predst. št. 17 OSR. — Pišite razločno!

14.70 — 14.71; kuruza: za julij 13.55—13.57, za avgust 13.60 — 13.62, za maj 1932 11.60 do 11.62.

Prazgodovinsko življenje v puščavi

Iz Libijske puščave se je vrnila angleška arheologinja miss Caton-Thompsonova, ki se je v pretekli zimi odpravila tja, da proči oazo Chango, 200 km zapadno od Nila. To ni oaza v običajnem smislu, ker je manj nego 1 odst. njene površine (300 kvadratnih kilometrov) obdelan, vse drugo je peščena pustinja in sipina z mnogimi, toda šibkimi vrčci.

V Chargo so videti razvaline Hibisove, ga svetišča, ki ga je zgradil perzijski kralj Darij I. in ki je edini perzijski spomenik v Egiptu. Raziskovanja pa so ugotovila, da je bila oaza tudi v prazgodovinski dobi naseljena, kar dokazujejo številne najdbe kamenitega orodja in orožja. Vsekakor je bil ta kos zemlje tedaj rodovitnejši.

Pojasnjena tragedija hribolazca

Proško soboto je našel neki tirolski kmečki fant v Zillertalu v skupini gosto zaraščenih borovcev človeški okostnjak. Najdbo je takoj naznanil orožnikom, ki so po smotreni preiskavi dognali, da predstavlja okostnjak ostanke v Zillertalskih alпах izginolega hribolazca dr. Paula Haaseja iz Lipskega, Haase je odšel 1. 1927 na lahko turo, s katere se ni več vrnil. Bil je ravnatelj pri enem največjih knjižniških podjetij v Lipskem, zato je zbudila njegova smrt ogromno zanimanje. Ko ga ni bilo od nikoder, so svoji z gotovostjo sklepali, da je postal žrtev razbojništva, kajti zdelo se je skoro neverjetno, da bi se bil ponesrečil. Zdašnjaja najdba prča, da je moral dr. Haase pasti, pri čemer je obelžal za vedno. Orožniki so obvestili o tem pokopnikove svoje in znance v Nemčiji.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Nedelja, 14.: Zaprt.

Ponedeljek, 15.: Vzrok. C.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.

Nedelja, 14.: Vijolica z Montmartra. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ponedeljek, 15.: Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Nedelja, 14.: Zaprt.

Ponedeljek, 15.: Zaprt.

Torek, 16.: Evangeljnik. C. Kuponi.

PARKETE po posebno znižanih cenah

SLAVONIJA d. na d. za ind. drva

BEograd: Karadjordjeva 101.
ZAGREB: Savska cesta br. 25.

OSLJEK: Kapucinska ulica br. 7.
SKOPLJE: Kralja Petra ulica 10.

7161

Velika izbira prvovrstnih koles

»DÜRKOPP«, »WAFFENRAD«, »TORPEDO« po najnižjih cenah pri

„Tehnik“ Josip Banjai, Ljubljana

Miklošičeva cesta 20 — palača Okrožnega urada.

8377

Sposobnega prodajalca

delikatesne stroke, z znanjem hrvaščine in nemščine, za trgovino z divjačino in perutnino, IŠCEM. Prosilci z dolgoletnimi spričevaji imajo prednost.

Ponudbe pod »Trajno mesto« na oglasni oddelci

»Jutra«.

8346

Bolezen želodca, slabo prebavo

in nepravilno prežvečenje urejuje FIGOL. FIGOL otvarja apetit, čisti in osvežuje kri, krepi telo. Priporoča se odraslim in otrokom. FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, a po pošti ga razpošilja proizvajalec: Lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2/43. Tri steklenice s poštno 105 Din, osem steklenic 245 Din, 1 steklenica 40 Din. 8373

Iznajditelj dá 10.000 dolarjev in avtomobil za uvedbo novega varčevalca bencina

Walter Critchlow, 2146 C-Street, Wheaton, Illinois, U. S. A., je dobil patent na vodno parni varčevalec bencina, ki se docela razlikuje od vsega, kar smo imeli doslej.

Za hitro uvedbo nudi 10.000 dolarjev v gotovini in nov avtomobil za najboljšje rezultate, ki se bodo dosegli z njegovo iznajdbo.

Novi Fordi dosežajo z litrom kuriva 16 km, stari Fordi do 26 km; druge znamke in motorna kolesa ¼ do 73 % večje tvornosti.

Mr. Critchlow išče krajnje in glavne zastopnike, preprodajalce in agente, ki na mesec lahko zaslužijo 250 do 1000 dolarjev.

Nudi aparat za proizvodne namene. Pišite še danes v angleščini z navedbo znamke svojega avta.

8310

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob izgubi naše ljubljene mamice, sestre, stare mamice, tašče in svakinje, gospe

Magdalene Turnšek

vdove po rudniškem uradniku

za poklonjene vence in nežno cvetje se tem potom najiskrenejše zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo prečastitemu gosp. župniku v Limbušu za poslovilni govor ob odprtem grobu, pevskega društva »Peke« ter vsem mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so drago pokojnico v tako ogromnem in častnem številu spremili do prerane gomile.

Ljubljana, Limbuš, dne 14. junija 1931.

8161

Globoko žalujoči ostali

KRALJESTVO MODE

Modne drobnarije

Ljudje vsepreradi pozabljamo na tiste reči, ki so same na sebi skromne in takorekoč brez pomena, ki pa vendar tvorijo bistven predvarek elegantne dame. To so modni prilastki, brez katerih ne doseže nobena ženska zaželjenega učinka.

Ozrmo se malo naokrog, pa bomo videli, kolikšnega pomena je neznamenit cvet, oblika čevljev, okras klobuka, košček kože, ovratnik... če se seveda vse to uporablja z okusom in pridom. Podčrtati pa moramo, da se moda zadnje čase jadrno odmakla od takozvane »stvarnosti« in navzema zopet igravo, fantastične elemente, kar jo dela mikavnejšo in privlačnejšo tudi v pogledu drobnarij.

Kajti drobnarije so tiste, ki kažejo osebnost elegantne ženske.

Če smo rekli »osebni stil«, smo povedali, da nimamo v tem pogledu nikakih trdnih predpisov, nobenih pravil. Tu odloča naša instinkti modne dame, nič drugega. Naloga vsake ženske, ki drži nekaj na svojo zunanost, pa je, da pogodi samo tisto, kar se ji prilaga.

Vzemimo na primer nakit, ki ga obesimo okoli vratu. Ni vseeno, kakšen okrasek imamo. Pri nekaterih učinkuje že navadna verižica, drugim pristoi boljše kožica, ki je postala zlasti letos poleti važna dopolnilo elegantne dame. Seveda so še vedno v modi tudi ovratne rute in ohlapni šalji. Vprašanje je le, kaj je lepše, mikavnejše, učinkovitejše.

Zato velja ta vprašanja študirati. Šele s tem doseže modna dama tisto trdnost in sigurnost, ki ji je potrebna v tem pogledu. Saj ostane slej ko prej pravilo, da mora biti vsaka ženska stvariteljica lastne mode.

Klobuk je letos širokokrajen. Okrasje se ravna vedno po obleki, s katero mora biti v skladu. Treba je torej biti vedno v pripravljenosti. Z malim trudom bo dama dobrega okusa prikrojila klobuk kakor zahteva od nje prilika, mu dodala ali odvzela po nekaj trakev, cvetlic itd.

Cvetje igra letos veliko vlogo. Saj mora povdarjati živahnost poletnih barv. V modi anemone.

Poglavje zase je ovratni nakit. Tu razlikujemo dveh vrst nakit, predmete, ki se nosijo podnevi ter so iz porcelana, lesa,

galatita ali kovine in nakit za zvečer, ki je iz kristala. V zadnjem času se je udomačila navada, da nosimo ovratne verižice tudi na morju. Tozadevne ogrlice so iz pestro pobarvanih kavčukovih kroglic.

O kožici, ki se nosi poleti kakor ovratnica, smo že govorili. Moderna je »osebno lisica«.

Najbolj priljubljen modni prilastek pa je pas, ki je pisan, lahko pa tudi lakast. Glavno je, da podčrtava dekorativnost.

Moderni čevlji temeljijo na principu sandale.

Kakšne so rokavice, kaže naša slika v dveh primerih. Jako priljubljene so tiste, ki imajo nazaj zavilane okraje.

Robec naj ima barvo obleke. Ročne torbice so moderne z obroči in kovinskimi kroglicami. Dežnik kaže v glavnem dve inačici: ter je narejen iz črtnih ali pikčastih svilenih vzorcev. Ročaj je časih zabavno-

originalen.

Vse to, kar smo povedali in kar vidimo na zgornji sliki, je modni dami potrebno. Seveda izbira vsaka po svojem okusu in nabavi samo tisto, kar ji je res potrebno, da jo napravi elegantnejšo.

Obleka za vrtna dela

prinaša letos kot glavni predmet udobne hlače v modobi pižame z naramnicami. Pri

tem originalnem dressu, ki je seveda iz dobrega pralnega blaga, ne smeta manjkati 2 žepa in pas iz gumija. Solnce se ubranimo pri vrtnih delih s širokim slamnikom.

Kep

rine zopet v ospredje. Treba pa si je zapomniti, da odgovarja ta oblika le visokim, vitkim postavim in da se nosi za popoldne in zvečer. Naša slika prikazuje tri primer-

ke te vrste: na prvi skici vidimo aparten in slikovit kep s širokimi progami, v drugi kep za večerno uporabo, dočim kaže zadnja skica kratek okrogel kep z gubami v sredini hrbtni.

OBJAVA

ELIZABETH ARDEN

je poslala k nam svojo osebno namestnico, ki ima večletna izkušnja v salonih Arden v Londonu. Na razpolago bo v našem oddelku za parfumerijo

Porabite to priliko! Konzultirajte izvedenka, ki vam bo dala dobre nasvete, kako je treba smoteno negovati kožo in skrbeti za polt. Brezplačna privatna konzultacija!

DROGERIJA ADRIJA, MR. S. BORČIČ
LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA 1

Naučite se pravilno kopati na zraku in solncu!

To se pravi, čvrsto nadrgnite svoje telo pred solnčenjem, ko je suho, z

NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

olje za kožo in masažo

Oboje vsebuje, edino svoje vrste, evcerit, snov za nego kože; oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice; oboje potemni polt tudi pri oblačnem nebu. Krema »NIVEA« Vas ohladi pri vročini. »NIVEA« olje Vas obvaruje pri neugodnem vremenu pred mrazom in s tem tudi pred prehladom. Krema »NIVEA«: 5 do 22 Din. Olje »NIVEA«: 25 do 35 Din. Proizvajalca: Jugos. P. Beiersdorf & Co., d. z. o. z., Maribor, Gregorčičeva 24.

Vprašanja in odgovori

K. M. S. Ad 1) Napaka v nosu je verjetno že od malega, namreč prirojena, bodisi da je nebo precej visoko ali pa nosni pretin tako pomaknjen v stran, da je ena nosna votlina neprimerno ozka. Posledica tega je, da se nosna votlina, kadar se sluznica vnema in padebela, zamaši. To stanje traja tako dolgo, dokler zopet ne upadne sluznica. Iz teh razlogov bo bolezen pri vas vztrajnejša in bo odpornost, kakor so vam že nasvetovali specialisti, radikalna operacija, za katero si pač izberete zdravnika, v katerega imate največ zaupanja. Od pregleda krvi ni pričakovati ničesar, a dobro je, da ste jo dali ponovno pregledati. Ad 2) Če se sme sklepati iz svoječasne načina lečenja, je bila postavljena diagnoza vnetja rebrne mreže. Tem bolje, če ni ponovna preiskava pljuč mogla najti sledov specifičnega katarja. Prirastek na teži je dober znak. Pokašljevanje bo najbrž posledica občutljivejših sluznic v sapilih (nosu in sapnikih), da vi prej in izdatneje reagirate s kašljanjem kakor drugi ljudje. Ad 3) To so stvari brez pomena. Ne delajte si skrbni zavoljo njih. Če ni voda neoporečna, si pomagamo z oslajenim čajem, ampak količina vode, ki ga dobiva v naravnem mleku, popolnoma zadostuje. Ad 4) To je običajni znak pri zapelki. Naj nadaljuje z jemanjem praškov, ki dobro učinkujejo. Tople sedeče kopeli v takih primerih pomagajo. — A. L. K. v S. P. Najverjetneje je že vnetje maternice, vsaj kolikor se more sklepati iz vašega popisa. Če je ona vožnja na motornem kolesu kaj koristila, je zelo dvomljivo. Ne odlašajte, ampak pojdite k zdravniku. Morda se bo vse skupaj odpravilo s kopelmi, če je še v početku. — G. L. V. v K. Hripavost pri človeku, ki boluje za pljučno tuberkulozo, je zelo sumljiva, ker je pač v večini primerov nastala zaradi tuberkuloznega obolenja jabolka. Lečenje tega pa je seveda v zvezi z zdravljenjem pljučnega procesa, ki je važnejši. — Bradavice. Kožne bradavice so prav različne. One na obrazu, ki se pojavljajo zlasti pri starejših ljudeh, obolijo včasih sekundarno, da se izpremene tekom let v kožnega raka. Najverjetnejši škodljivi dražljaji bo tu mehanski, ker je bradavica kot nekoliko bolj zvišan del kože izpostavljen ponovnemu pritisku. — G. M. S. v M. Ad 1) Toplo priporočamo zdravniški pregled dečka, da se ugotovi, zakaj sploh kašlja. Morda je to malo pomembni bronhijalni katar, mogoče kaj drugega. Sprememba podnebja je včasih že dobra in priporočljiva, ampak prej se mora dognati, kakšna je bolezen. Ad 2) Svoje boleznici sicer ne navajate, ampak tudi tako ni svetovati človeku, ki trpi na želodčni bolezni, da bi stalno vdihaval naftalinski duh. Skušajte iz higijenskih razlogov doseči premestitev k drugemu poslu. — Pankcija. Vi mislite gotovo na vbadanje v hrbteniški kanal, pri čemer prideka iz votle igle jasna ali s krvjo pomešana tekočina. Pankcija se vrši diagnostično, ako je takrat le pripomoček za diagnozo ali pa zdravi, da se izlije nekaj kapavine, s čimer se zniža pritisk na osrednje živčevje in v njega prekahtih, eventualno sledi puščanju tekočine vzbuzganje zdravljenja, ki tem hitreje učinkuje. Omrtvičenje po kokainski injekciji se mnogo rabi v kirurgiji. — Ga. J. S. v D. To sta dve različni injekciji, podkožna in naravnost v krvno žilo (veno). Učinek nastopa hitreje, ako se vbrizga lek v krvni obtok, ker doseže mnogo prej k organu, na katerega deluje. Nekatere injekcije se ne smejo vbrizgavati v kri, ker bi izzvale neljube posledice. So pa tudi zdravilna sredstva, ki jih deponiramo naravnost v mišičevje, da se zdravilo tekom časa polagoma vrkava v telo. — »Bleda kri 32«. Ad 1—6. Na vsa vaša vprašanja odgovorjamo hkrati. Pri bolečinah v prsih, pomanjkanju teka, četrtni želodec ne boli, pri naglem utrujenju, pri teži pod normalno, če ste še vrhu tega malokrvni in se tako radi potite, se vam čudimo, da ne ukrenete ničesar za svoje zdravje. Pri takšnih znakih smo že ponovno opozarjali, da je pregled pljuč nujen in da s čakanjem ničesar ne prihranite,

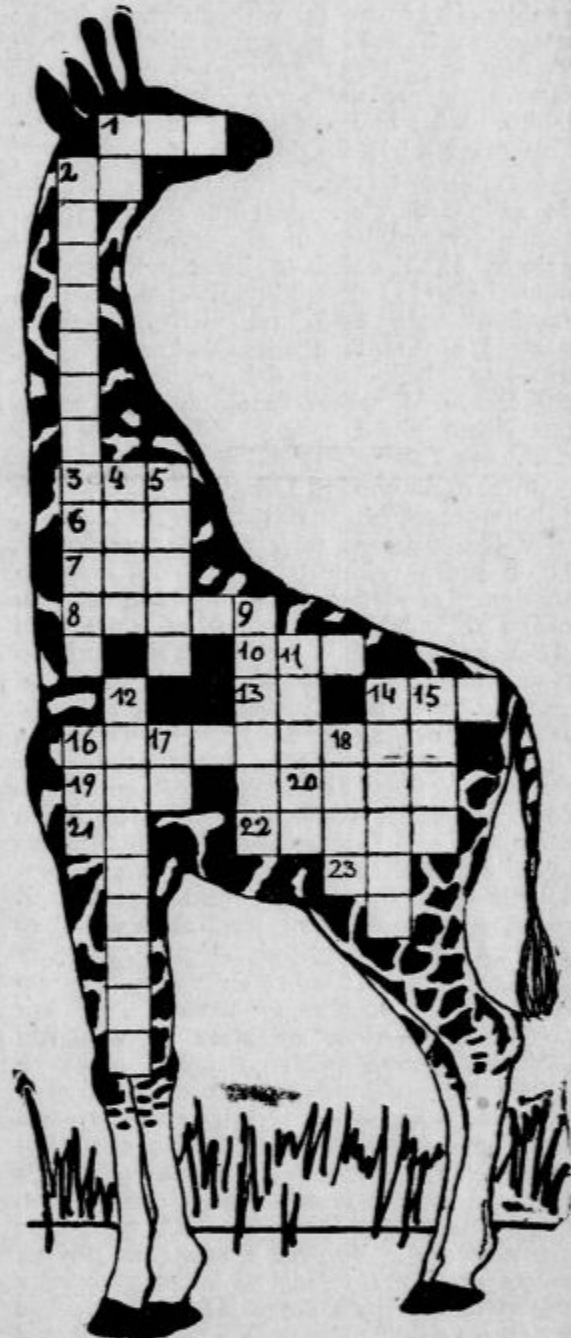
nasprotno stanje le poslabšate. Torej čim prej k zdravniku! — Novo zdravljenje. O stvari nimamo še avtentičnega poročila. Čudno je le to, kakšno reklamo dela dunajsko časopisje za tamošnje klinike. Vsaj običajno to ni v drugih državah. — G. T. E. v L. J. Ako je površina jezika belkasta, kakor obložena, ampak neenakomerno in se vrhni sloji luščijo, zna to biti v zvezi s kajenjem, s črevesnimi motnjami, ev. infekcijo s sifilido. Proces je kroničen, dobro je, da ima takšnega bolnika zdravnik stalno v evidenci, da se ne razvije iz tega očividno nedolžnega obolenja resna stvar. Pristopajte k društvu za zatiranje raka v Ljubljani (ženska bolnica).

Ako pri nakupu mila izrecno ne zahtevate PARACELSUŠ lahkega mila za deco, tedaj škodite zdravju svojega otroka. Tudi zase kupujte PARACELSUŠ-ovo lilijino mlečno milo, pa bo vsaka koža nežna kakor otroška. — Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah PARACELSUŠ k. d., Zagreb 3.

Križaljka „žirafa“

Pomen besed.

Vodoravno: 1. afriška žival, 2. angleška plemiška kratica, 3. hrast, 6. rastlinski plod, 7. medmet, 8. konec šahovske igre, 10. turški oblastnik, 13. trdilnica, 14. stara

kratica za srebrne groše; 16. japonska gor; 19. doba, 20. albanska reka, 21. kratica, 22. gips (slovensko), 23. nemški predlog.

Navpično: 1. kratica, 2. afriška gora, 4. francoska reka, 5. indijsko božanstvo, 9. orijentalci menih, 11. češki general, obtožen izdajstva, 12. pokrajina v Aziji, 14. mesto v Turčiji, 15. grška črka, 16. mušmansko pokrivalo, 17. veznik, 18. bolgarska reka (pritok Marice).

Ljuba:

Naša mati

Človek časih pogleda okrog sebe in kar mahoma vidi, česar nekaj časa sploh opazil ni, da je namreč zelo osamljen. Vsa okolica se je razmaknila, videti je, kakor da bi bilo daleč na okoli vse opustošeno — kakor da bi bilo življenje pobegnilo od človeka stran in mu zapustilo le občutje praznote. To je gotovo žalostno.

Jaz pa imam dobrega očeta in dobro mater, in kadar me pustijo ves ostali svet na cedilu in mi ne pomagajo nobeno razburjenje in ogorčenje ropotanje, niti ne žalostno posejanje po kavarnah ali premišljevanje iz dneva v noč, pobegnem k njima.

Doma se oddahnem, se nekam zaletim in se po navadi tudi še zdebem za kak kilogram — kar je za vsakega, ki se mora venomer jeziti, jako zdravo.

Naša mati so pa tak tip, da jih je res vredno opisati.

Majhne, a močne rasti, rodod iz Slovenskih gor, se neprestano peha za delom na polju, v hlevu in v hiši, in pri tem ji v krepki in dokaj glasni govorici uhajajo take besede in ukazi, da bi človek, ki stopi k nam, mislil, da je prišel v kako kasarno služiti vojake. Ona je

nekakšen vojskovodja vse hiše. Vojskovodja že za to, ker nima navade, da bi komu zlepa prigovarjala ali ga celo prosila, ona le ukazuje — zdaj očetu, zdaj meni, zdaj pricu in čez minuto dečku, ki dela na vrtni.

V šolo je hodila samo leto dni in do danes je skoro že vse pozabila. Računa naglo in brez svinčnika na prste, pisati ne zna več, čita s težavo in to le tiskane črke. — Ko sem se nekoč ob tri otrok upirala in nisem hotela iti v šolo, kjer me je čakala zasluzena kazen za storjeno vragolijo, se naša mama ni dolgo pomišljala, ampak je vzela metlo iz kota, mi potisnila osovraženo šolsko torbo v roke, in ko sem se še jokaje obotavljala, je zavihnila metlo in hajdi — sva dirjali, hčerka in za njo z metlo oborožena mama, od doma do šolskih vrat, kar je bilo za občinstvo na cesti jako zabaven prizor.

Sumim pa, da me ni gnala v šolo zato, da bi se tam naučil izobrazbe, ampak zaradi tega, ker jo je bil razdražil moj upor, ki je v njenih očeh največji greh. Priznati pa moram resnici na ljubo, da sem bila res zelo svojeglav in razborit otročaj, da mi je učitelj nekoč prerokoval celo konec na vislicah. A za izobrazbo naša mama res nima mnogo smisla. Vse knjige zaničuje kot pred-

mete, ki so popolnoma odveč na svetu. Imenuje jih s skupinskim imenom »kolender«, pa naj bodo znanstvene, leposlovne, učne ali poučne, edini molitvenik je častna izjema, sicer je pa po njenem tudi on nepotreben, kajti kdor hoče res moliti, moli tudi lahko na pamet očenaš, češčno Marijo, Angeljsko češčenje ali če je boljše glave, tudi rožni venec, ki Bogu ravno tako ugaja kakor ono, kar je v bukvičah zapisano. Ako sem doma na počitnicah, se vname redno vsako nedeljo zjutraj rodbinskih prepričkov, ker me meče ob tri četrti na osem iz postelje, češ, vstani — gospod organist je bil že tu, k maši moraš iti pet. Ker ugovarjam, se razhudi in mi nazadnje zagrozi, da me polije z mrzlo vodo, če takoj ne vstanem. Vdam se, mrmraje razne upravičene opazke, ki jih ona med tem, ko se jaz perem in oblačim, v pridigli sličnemu govoru ute-meljeno zavrača.

»Kolender« ji je predmet večne spotike. »Čemu bi človek moral brati? Saj ne more biti vse resnično, kar napiše kdo v tak »kolender«. To je samo tista vaša radovednost, ki vam ne da prej miru, dokler ne veste do pike vsega, kar vam kdo tam notri naplete.«

Se bolj se jezi na razne časopise, ki jih naš ljubi oče sila radi prebirajo in

pozabijo preko tega na čas in spanje. To ji seveda ne more biti po godu, ker si domišlja, da je odgovorna za zdravje in blagor vse rodbine, ki je tako trmasto zaverovana v take neumnosti, namestu da bi šla spat ali prišla za kaj koristnejšega. Ko je bil v naši državi še strankarski preprič, sva si bila z očetom časih hudo v laseh kot pripadnika različnih političnih prepričanj — a kaj je storila mama? Ko sva nekoč pred kosilom spet prav živo debatirala, sva čez nekaj časa opazila, da nam mama ne da kosila na mizo. Na najino začudeno vprašanje, kaj je z jedjo, je hladnokrvno odgovorila: »Kaj. Ali še nimata dovolj? Jaz sem mislila, da se bosta danes politike najedla do siteda — zdaj pa še kaj? Ali eno ali drugo? Pri mizi mora biti mir! Ali pa bodita brez jedi!« Morala sva se vdati.

Kot otrok sem skrajno rada čitala in pogotnila vse, kar sem dobila v roke, najhujši nemški in slovenski »šund« kakor »Strah na Sokolskem gradu« in »Rinaldo Rinaldini«, vnes seveda tudi kaj boljšega, Carl Maya in Cooperjevo »Usnjato nogavico«, in kar je bilo slovenskega v šolski knjižnici, vse vprek — a kaj, ko mi doma niso dali, da bi brala. Skrivati sem se morala pod streho, na drevesa ali v celico, pred

katero je marsikdo ogorčeno ugibal, kdo utegne tako dolgo — po vse popoldneve — vztrajati na tem nepravilnem kraju.

Kol sem dobila honorar za svoj prvi »Kolender« in sem se z njim pobahala materi, je začudeno vzkliknila: »Kaj? Toliko so ti dali za tvoje laži in izmišljotine! Ali so ljudje neumni, glej, glej, čedalje bolj nor postaja svet — toliko še jaz za dva debela prašička ne dobim!«

Materinski dan je bil, kaj bi ji pisarila v besedah, ona že ve, kako je z nama. Če bi pa kdo pri nas doma to bral, ji naj pove, da jo lepo pozdravljamo in da sem tu že spet shujšala.

Kaj neki dela zdaj? Na njivi in na vrtni rje v zemljo in majniško solnce jo peče — ona pa dela in dela, da bo za nas »ničvredne otroke«.

V gostini Sedej

Kolodvorska ulica 28, se točijo pristna doljenjca, štajerska in dalmatinska vina.

Dobra domača kuhinja, kosilo Dln 8.—

Krasen senčnat vrt!

Vabil na obilen poset!

3332

Georg Bernhard:

Na potu k reparacijski konferenci

Vprašanje reparacij so spravili Nemci na dnevni red mednarodne razprave. S tem je zelo oteženo obravnavanje, kajti stvar postaja tako nemška zadeva. Tudi nemško utemeljevanje ne olajša razprave, kajti razumljivo je, da tudi tu, kakor povsod drugod na svetu, zahteva dolžnik revizijo, ker misli, da so bremena zanj prevelika. Tako potisne upnika na nasprotno stran in ker so v razpravi politični dolgovi, se s tem pomnoži in komplicira celotni odpor.

Toda oni činitelji, ki v raznih državah odločajo o najbližji gospodarski bodočnosti, naj si vsaj enkrat mislijo, da revizije reparacij ne predlaga Nemčija, predložijo naj si pa tudi, da je Nemčija prepričana, da mora predlog o reviziji utemeljiti s svojimi gospodarskimi in finančnimi težavami. Odločujoči činitelji naj si mislijo, da gre za čisto gospodarsko vprašanje, obenem pa tudi za problem mednarodnega gospodarstva. Ob koncu svetovne vojne so na vprašanje, kdo pa bo plačal vojne stroške, po starem vojnom pravu odgovorili, da pač ti isti, ki je v vojni podlegel. Tega načela se re dotikam. Vendar pa je v zvezi s tem vprašanje, ki si ga ni nihče zastavil: Ali škoda, povzročena po svetovni vojni, ne dosega morda tako visoke številke, da postaja ta na videz enostaven odgovor v narodno-gospodarskem pogledu popolnoma nemogoč?

Ko je bilo v versajski pogodbi določeno, da mora Nemčija poravnati vse stroške vojne, taki pomisleki v praksi se niso bili dopustni. Takisto je bilo, ko se je v Londonu določevala višina nemškega dolga. Nato je prišel Davisov načrt, kasneje pa še Youngov. S čisto političnega vidika ta dva načrta nista bila nič drugega, nego popust nemških dolgov. Versajski dogovor in londonsko ugotovitev višine nemških dolgov so izdelali politiki po političnih načelih, kasneje pa so stopili na plan moške gospodarske vede in gospodarske prakse. S tem je nastopila temeljna izprememba reparacijskega vprašanja. Nemški, kakor tudi antantni politiki smatrajo za glavno težkočo, se zmiraj določila nemških plačilnih obveznosti v obeh načrtih. Očeta obeh načrtov pa sta že vnaprej upoštevala obe strani problema, ki sta za vsakega gospodarsko mislečega človeka v tesni medsebojni zvezi. Človeku, ki ima pred očmi gospodarski interes, ne gre samo zato, koliko Nemčija lahko plača, marveč skoraj še bolj za to, koliko upniki lahko dobe.

Marsikoga bo to vprašanje osupnilo, toda za narodno gospodarsko vedo ves reparacijski problem ni nič novega. Gre za primer čisto določene kategorije problemov, ki so se v zgodovini narodnega gospodarstva že čisto pojavljali. V stvari namreč ni to nič drugega kakor generalni problem plačila ene države drugi državi, pri čemer je vedno važno določiti ne samo višino plačil, marveč razglablja tudi o možnosti sprejetja takih plačil.

Tako ogromnih vsot nobena država drugo ne more plačati v zlatu. Plačilno sredstvo se v tem primeru terjatve zlate vrednosti. Te si mora pridobiti država, ki je obremenjena s plačevanjem odškodnine. Navadno si to lahko pridobi samo z izvozom blaga. Zelo lahko je knjižiti vsakoletni prirastek terjatve v knjigah držav-upnic, ravno tako težko pa je plačati te terjatve. Kot protivrednost zanje je treba vzeti blago ali pa dovoliti dolžniku, da ga prodaja na svetovnem trgu, kamor bi tudi upnice tako rade oddale svoje blago. Obstoji še en način, ki so ga uporabljale Zedinjene države v veliki meri: upnik lahko posodi dolžniku delni znesek svojih terjatev. Z vsemi temi možnostmi nastane čisto novo prepletanje mednarodnih gospodarstev.

Očeta načrtov, Dawes in Young, sta položaj videla popolnoma jasno. Tudi sta razumela, da nihče ne more že vnaprej spoznati, koliko Nemčija lahko plača in koliko druge države lahko sprejmejo, ne da bi oškodovale svoje lastno gospodarstvo. Moža se zato tudi nista bavila s kakimi prerokovanji, marveč sta s svojimi načrti ustvarila le nekako mero. Izšla sta od vsot, ki so jima jih predpisali politiki, vendar pa vse posamezne določbe starega in novega načrta služijo v to, da se lahko preišče, v koliko je svetovno gospodarstvo prizadeto pri tako velikih plačilih. Youngov načrt ima v marsikaterem pogledu ta značaj izražen še daleč bolj nego Dawesov.

Nekoliko časa za preizkušnjo je sedaj že preteklo in uvideli ljudje vseh držav so si edini v tem, da je svetovno gospodarstvo v obupnem položaju. Reč da sedaj vlada še prepričanje, v kakem obsegu so reparacije krive tega splošnega bednega stanja. Zanimiva pa je v tem oziru osobito še vedno vladajoča brezkrbnost Amerike. V Zedinjenih državah težijo nad tem, da je njih

hova »prosperity« (blagostanje) tako nena doma izginila in je na nje mesto stopila tako silna kriza. Amerika nima povoda za tožbe. Morala bi se pač poprej čuditi, zakaj je ta »prosperiteta« sploh tako dolgo trajala, kajti bila ni nič drugega kakor inflacija podoben pojav. Amerika si ni napačila samo raznih umetnin, marveč predvsem tudi zlato iz vsega sveta. Postala je glavni vojni upnik Evrope. Tako nakopičenje bogastva povzroča povišanje cen in spekulativno povečanje blagostanja, obenem pa mora po pravilih kapitalističnega sistema doživeti tem silovitejši polom.

Ako smo se enkrat sprijaznili z mislijo, da je glavni vzrok trenutni svetovni bedi gospodarsko popolnoma nemogoča razdelitev dolgov in terjatev, česar seveda mnogi politiki nečisto uvideti, bomo počasi prišli do spoznanja, da reparacijski problem ni nemška, marveč mednarodna zadeva in da je treba pristopiti k pametni rešitvi reparacijskega problema, ako hočemo začeti uspešen boj proti svetovni krizi. Iz tega pa sledi še drug važnejši zaključek. Nima namreč prav nobenega smisla, ako se Anglija, Francija in Nemčija bavijo z rešitvijo reparacijskega problema ter s tem ponovno podžigajo politične strasti, kajti ključ do rešitve vprašanja ima glavni upnik sveta,

Obisk pri „Matinu“

Šetnja skozi uredništvo in tiskarno velikega pariškega dnevnika

Vsaka ptica k svojemu jatu... Zelen sem v Parizu obiskati kako veliko redakcijo. Se pravi: ne toliko redakcije, kjer je vedno dela čez glavo in so v Parizu gotovo še bolj kakor v Ljubljani odveč ljubezni navseti: »V pogovorih z uredniki bodite kratki!« Obrat v tiskarni, ropot velike rotacije, to pač, — tam človek ni v nadlego. Zato mi je zatrdil direktor velike potovalne družbe Konkordije, g. Louvrier: — Vi ste od »Jutra«? Obiskali boste pariško »Jutro«. Matin...

Direktor Louvrier je tudi nekaj v sorodu z žurnalistiko. In »zveze« ima, seveda jih ima. Njegovo podjetje Konkordija ne premore samo potovalne pisarne z štešeti vodniki in 70 avtomobili, marveč tudi dnevnik »Comoe, dia« z naklado okroglih 40.000, edinstven v Evropi, ker se ne briga za nič drugega kakor za gledališče, umetnost, sport, tujski promet in druge neprijetnosti. — K telefonu je stopil direktor Louvrier, pobaral in povedal prof. Prezljui in meni:

— Proti večer se zglasita v redakciji Matina, pri Raoulu Maillardu, tajniku direktorja Sauerweina, oddelek za vnanjo politiko.

»Matin« ima impozantno rdečo palačo na oglu Velikih bulvarjev. Razrešena je z ogromnimi okni, da lahko množica, ki se kakor povsod radovedno zbira ob afiših in razstavljenih slikah, opazuje tudi delo v tiskarni in obratovanje ogromne rotacije.

Raoul Maillard je še mlad gospod. Seveda, predvsem fin, uljuden Francoz. Vidim: kopico brzojav in stenogramov ima na mizi, polne roke opravkov, ker je sloviti direktor Jules Sauerwein zopet odhitel v Ženevo. A nič ne spravi njegovega sekretarja iz ravnotežja, da ne bi prihitel napovedanim posetnikom naproti. V fotelje nas posadi, za vse naše življenje v Ljubljani in v Jugoslaviji se zana. Dejal bi, da ne samo iz uljudnosti. Žurnalist je. Marsikaj ve, še več ga pa zanima.

Ko smo takole četrte ure pokramljali, nas je povedel k ravnatelju tiskarne in nas priporočil kot sobrate. Confreres yougoslaves... Tako nas obrajta pri Matinu. Ampak sodim, da je pri ravnatelju tiskarne — gospodu Gassetu — vsako priporočilo odveč. To je od sile simpatičen očka, živa ljudje, milost.

— Samo malo potrpljenja, samo malo — in je pogledal na uro. — V pravi čas ste prišli. V petih minutah steče rotacija.

Kazalca sta se bližala pol šesti večerni uri. Vse gre na minuto natančno...

M. Zoščenko:

Socijalna skrb

Bratci, že davno sem vam hotel povedovati o mladem komunistu Griši Stepančikovu, ali bes me plantaj, vselej sem na to pozabil. In ker čas ne stoji, je od tistega dogodka že kar pol leta. Okoliščine, v katerih so zalotili fanta, niso bile nič kaj prijetne: imel je meščanski, težnje, hotel je izpodkopati komunistično misel. A dovolite mi, da osvetlim zadevo z vseh strani. Kolikor mi je znano, se je to odigralo v Moskvi. Mogoče tudi ne v Moskvi; na Moskvo sklepam samo po slogu dogodka. Stvar ima namreč moskovski polet. Vendar pa ne morem prisiči, če se je res tam zgodilo. »Rdeči list« je poročal samo, da se je to primerilo v celici tovariša Sevarjara.

Takole je bilo: Ta nebodiga treba Griša Stepančikov je bil včlanjen v Sevjarovljevi celici. Nekega lepega dne je izgubil tri zobe. Kako je prišlo do tega, zopet ni znano. Mogoče je pripomogla prekipeljava sportna kultura. Mogoče pa se je samo zaletel v drevo, ali pa je jedel preveč sladkorja v svojih mladih letih. Nu, gotovo je le toliko, da ni izgubil teh zob v pijanosti. Kaj takega je pri Gri-

ši izključeno.

Tako je torej živel Griša brez treh zob. Vsi drugi so bili na svojem mestu. Ti trije pa so mu — kakor v sramoto — manjkali. Pri tem ne smemo pozabiti, da je bil Griša mlad fante in zelo vsestranski mladenič. Brez treh zob, ki so mu manjkali, mu je bilo življenje docela nezanimivo. Kaj pa pomeni življenje s takšnim defektom? Žvižgati ni mogoče, tudi cigarete ni mogoče spodobno držati v ustih. Besede se izgubljajo v žvižgljanju, čaj se zliva po ustnicah in bradi. Treba si je bilo torej pomagati. In Griša si je skušal pomagati. Najprej je skušal zamašiti vrzel z voskom — brez uspeha, seveda.

Slednjič si je toliko prihranil, da je mogel k zobnemu zdravniku. Rekel mu je:

»Če že ne gre drugače, prosim, vstavite mi tri umetne zobe.«

Zdravnik se ni dal dvakrat prositi. Vstavil mu je tri zlate zobe.

Kakšen je bil Griša potem, se skoro ne da povedati. Napravljaj je vtis jako imovitega človeka. Kadar je odprl usta, je bil — naravnost rečeno, podoba. Ljudje se ga niso mogli nikoli nagledati.

V celici stranke pa so ga prav zaradi tega začeli gledati po strani. Dovolj

Samo takrat potuješ brez skrbi na letovanje, ako si pred odhodom nabaviš

HELLTOX

SIGURNA SMRT vsemu mrčesu!

Zedinjene države ameriške. Pravi smisel bi imela zato samo splošna konferenca vseh upnikov in vseh dolžnikov obenem z glavnim upnikom Ameriko. Ni dvoma, da je treba doseči popolnoma drugačno razdelitev terjatev in dolgov, ne zaradi Nemčije, marveč zaradi svetovnega gospodarstva in ne v zadnji vrsti zaradi Amerike same.

Pri tem še ni treba nakega spora za končnoveljavne vsote, niti se ni potrebna formalna izprememba Youngovega načrta. Za sedaj bi bilo dovolj napraviti samo enega izmed poskusov, ki so po Youngovem načrtu vsekakor dopustni: nekaj nemških obrovov naj se zniža. Plačilo popusta pa se naj odloži in prepusti kasnejšemu sporazumu, ki bo določil način plačila teh začasnih popustov. Potem naj upniki počakajo, da vidijo, kak učinek bo imel ta odlog. Ko se bo učinek pokazal, naj se interesi zopet snidejo. Prepričan sem, da bomo v tem času napravili tako odlična izkustva, da bo naslednja konferenca lahko razpravljala o končnoveljavnem sporazumu na daleko ugodnejšem temelju. Vedno je dobro, da poslušamo pravi stvari, kadar odreče pamet ljudi.

Priključilo se nam je še nekaj posetnikov, ki jih v foyerjih velikih pariških dnevnikov nikoli ne manjka. In zavili smo po vrtinčastih stopnicah in po hodniku proti rotaciji. Ogromen stroj, vam rečem. Za deset naših. V tri nadstropja seže. V en mah lahko tiska izvede s 64 do 68 stranmi.

Strojnik pohiteva po železnih hodnikih okrog rotacije, pričvrščajo zadnje vlitve strani, vršijo poslednje priprave. In v tem ko nam je ravnatelj Gasset v zgornji francosčini opisoval delo rotacije, je z vrhnega hodnika zapovedal strojnik v debelem basu:

— Es kann los geh'n!... En sam pritisk na električni gumb in zadonela je mogočna, živce in ušesa pretresujoča pesem tiska.

Demonična je lepota orjaških strojev. A najsilnejši je pogled na velikomestno rotacijo, ki nalik nezadržnemu hudourniku bruhata tisoče, sto tisoče izvodov, ki jih raznesejo kolporterji, avtomobili, brzci in letala v svet. Da razpletajo gordiški vozovi svetovne politike. Da uravnavajo tok dela in denarja. Da razkrijava rane in mlakuže. Da govore o stvaritvah velikanov in o vsakdanjem početju nas malih ljudi...

Ravnatelj Gasset nam je poklonil za spomin prav prve izvede. Nedeljska številka, ki jo bodo tiskali od zdajle od sobote zvečer, vso noč, do ranega jutra... Redakcija dela neutrudno, vedno nova poročila hitijo v tiskarno, strani se prelivajo in izmenjavajo. Skoro neopažen, enoličen je ritem nočnega obrata. A je velikianski. Ko poslušam rotacijo, se ne morem ubraniti vtisa, da čujem daleč nekje nad prepadmi plahutati orjaškega jastreba. Morda je to le pusta asociacija: poklonjeni izvod nedeljske številke, je beležil z debelimi črkami:

— Profesor Piccard se je srečno vrnil iz stratosfere na tirolski ledenik.

Mojster Gasset nas vodi dalje. Skozi labirint temačnih hodnikov v dvoriščno zgradbo. V klišarno. Da nam pokaže, kako se za tisk izdelujejo slike. Kakor alkimistične delavnice v starinskem kloštru so te mračne luknje. Solna se boje in vonjajo po apoteki. Vodja klišarne je moč redkih besed. Namesto da bi tolmačil. Vzame prvo bližnjo fotografijo, jo osvetluje, jedka, namaka v čudnih vijoličastih tekočinah in — voila, nam na ljubo je v rekordnem času napravil čisto nov klišé... Ne trdim, da v Ljubljani ne zmorejo kaj takega. Toda pri velikih pariških dnevnikih je pravilo: 40 minut

po posnetku je slika že kliširana in pripravljena za tisk.

Stavnica je prostorna, a nasilno natrpana (kakor menda povsod). Nič manj kakor 19 stavnih strojev linotipov se gnete drug ob in za drugim. Bogle, stare mašine!

— O, gospod — se žuri očka Gasset — vemo, da so stare in že obrabljene. Zato bomo pa čisto nove kupili. Najmodernejše. Smo že izbrali na pariškem velesejmu.

Nu, potem pa je vse v redu. Če so že izbrali, bodo tudi plačali. Saj moderni stavni stroji niso dražji kakor po pol milijona frankov. Malenkost za tiskarsko velepodjetje...

Tako, videli smo prav za prav vse. Še nekaj vprašanj mimogrede:

- Koliko tiskate?
- Normalna naklada 935.000 izvodov. Ob nedeljah več.
- Koliko je urednikov?
- 150. Vseh nameščencev pa 1500.

Morda vas bodo zanimale naše kontroline ure?

Vrnili smo se zopet v foyer. Dve veliki kontrolni uri stojita tam, da ob prihodu in odhodu vsak uslužbenec vtisne svojo številko. Resnično, gospod Gasset govori po pravici: vsaka ura ima v svojem krogu preko 600 števil.

Čakalnica je bila zopet polna večernih posetnikov. Nestrpno so že med predolgim čakanjem ogledovali posnetke spomenikov, ki jih je »Matin« dočel poklonil v različne namene, in prebirali debele Botinove adresarje, pri-

Med „sv. Bolfenkom“ in „Mariborsko“

Svetle planine in tratice, sredi katerih stoji vsak na svojem lastnem mestu, temnozeleno smrekovje ter svetlejšje in mehkejšje bukovje, ki ju po večini v lepo zakroženo okvirju obdaja, in lepi pogledi, ki jih nudita na idilo bližnje okolice, kakor na slikovito pestrost komaj preglednih daljav, pa ne v zadnji vrsti tudi živopisni spomini, ki jih vzbujata v duši vsakega ljubitelja in poznavalca domače zemlje in zgodovine; vse to pliva na onega, ki je kdaj prehodil pot med njima, se pri njima pomudil in na poti med njima ustavil, tako prijetno in ugodno, tako učinkovito in trajno, da se bo vedno rad vdal tem utisom in se zato vedno zopet rad vračal na mesto njihovega izvora. Pot ali — boljše povedano — poti, ki ju vežejo, so po kilometrih premerjene, tako kratke, da vsako izmed njih lahko prehodiš v času ene polure; višinska razlika med obema pa je tako neznatna, da ti je treba, če si se že vzpel do pred Sv. Bolfenka (1037 m), dvigniti se samo še 40 m, da dosežeš do »Mariborske«.

Zgrajena in postavljena v prav različnih razmerah in dobah, ki je med njima preteklo najmanj 400 let slovenskega razvoja in podviga do samostojnosti, namenjena prvotno prav neenakim namenom in izročena v prvem začetku vsak svoji posebni nameni, stoji danes, služeč istim svrhom, pred nami Sv. Bolfenk s svojim nemškimi imenom, s svojo zapuščenostjo, napol podrti cerkvi in s svojim masivnim zvonom brez zvonov in »Mariborska« s svojimi prikupljivimi napravami, odgovarjajočimi modernemu turističnemu prometu in stalnemu letovanju, s svojim pristno pohorsko-slovenskim licem in srcem kot živi priči tega, kar je bilo in že minulo, in tega, kar je danes v naših lepih dneh.

Na poti med obema, tako bližje pomaknjen k »Mariborski«, tam, kjer je južno pobočje Reškega vrha (1156 m) odprto proti solncu in jugu in daje hladno senco v dišečih bukovih in smrekovih gozdih, tik pred takozvanim »Malim Triglavom«, je zrasel iz granitnih pohorskih tal, mehkih ruš in sočnih travnikov, na levo neposredno ob markiranem kolovozu, prvi hotel na celokupnem našem Pohorju z lepo donečim in namenu odgovarjajočim imenom »Pohorski dom« po svojem nastanku, po svoji srečno izbrani legi, po zunanjem licu in po svoji notranji ureditvi brezdvomno vzor in predhodnik številnim sličnim in enakim zgradbam, ki se mu bodo pridružile brž, ko bodo avtomobilske ceste in pohorska železnica tisoče in tisoče tujcev in domačinov, samih novih obiskovalcev našega Pohorja, dan za dnem, poleti in pozimi, spravljale v ta lepi in zdravi planinski svet. Zdruga »Počitniški dom«, koje članstvo tvorijo namestenci mariborske mestne občine, ga je postavila leta 1930, tako tiho, skoro tajno in skrivši, kot da bi se bala hudih nasprotnih pohorskih vetrov in viharjev. Morebiti pa je tudi hotel s svojim vztrajnim, s skromnimi početnimi sredstvi započeti, a

z veliko požrtvovalnostjo in hitrostjo izpeljanim delom prijetno presenetili nepoučeno javnost, kateri bo v prvi vrsti služil njen »Pohorski dom«. V resnici prijetno iznenaden si, ko dosežeš na poti od Sv. Bolfenka do »Mariborske« pred njega. Sredi svetle proti jugu nagnjene in odprte jase z milim ogledom na razširjenost Dravskega polja, na slikovitost Slov. gor in Halož in na raztegnjenost hrvaških gor, blizu žuborečega potoka, obilno izvirajočega izpod apnene plasti »Malega Triglava«, se dviga dvonadstropna zgradba, v prtiličju zidana, zgrajena v slogu kmetskih pohorskih ali gorenjskih domov, s štirimi kletmi, z veliko kuhinjo, z večjo in manjšo gostilniško sobo, pa z 21 tujskimi sobami, opremljenimi s fajaninimi umivalniki s tekočo mrzlo in toplo vodo. Naprava boilerja za segrevanje vode; napeljava vodovoda v vsa nadstropja, tako da so omogočena splakovalna stranišča in hidranti; primerno opremljena temnica v podstrešju, ki se je bodo mogli vsikdar posluževati naši amaterfotografi; po dva odprta balkona v prvem in drugem nadstropju, obrnjena proti solncu in jugu, pa vse one blagodati, ki jih nudi Pohorje vsepovsod in razmeroma majhna oddaljenost od mesta samega, bo ta novi »Pohorski dom«, kakor hitro bo odprt in izročil svoji nameni, napravilo za prijetno bivališče vsem nekoliko razvajanim obiskovalcem vzhodnega Pohorja, stalnim gostom, letoviščarjem, zlasti pa onim, ki se radi odtegnejo hrustu in tršču preglasnih turistov.

Ko si prehodil pot od Sv. Bolfenka mimo »Pohorskega doma« do »Mariborske«, si se pomikal po ozemlju treh pohorskih občin; kajti Sv. Bolfenk spada pod Preko, »Mariborska« pod Ranče; svet pa, na katerem stoji »Dom«, spada pod občino »Pohorje«, tako da je njegovo ime še prav posebej upravičeno in zato tem bolj privlačno za vsakogar, ki hoče na Pohorje. Kot znak in svedok našega dela in našega prizadevanja za podvig tujskega prometa na vzhodnem Pohorju se dviga »Pohorski dom« na poti med Sv. Bolfenkom in »Mariborsko«; med davno preteklim in polpreteklim časom prič naših lepih dni, polnih solca in svobode, dokaz pravilnega hotenja in obenem bodrilec k še večjemu razmahu onega prepotrebne gibanja in delovanja, ki bo neskončne gozdove, solčne kope in planjave našega edinstvenega Pohorja končno z avtomobilsko cesto in s pohorsko železnico odprlo dotoku tujih, mednarodnih turistov in izletnikov.

Dr. Fr. Misič.

Morsko kopališče Baška na Krku

vse informacije daje ANTE TUDOR,

Baška, ali

Putnik, Ljubljana

8187

Imoviti Pražani

Pri zadnjem ljudskem štetju so našli v Pragi 202.129 premožnih oseb, ki razpolagajo z nad 684 milijoni Kč imovine in inaj 654 milijonov Kč dolgov. Njih čisto premoženje znaša 6187 milijonov Kč.

Teh 202.129 oseb pa se zopet deli v več plasti. Največja med njimi šteje 146.424 duš. Ti imajo manj nego po 10.000 Kč. 8790 oseb razpolaga s premoženjem od 50 do 100.000 Kč. 6848 pa s premoženjem od 100 do 250.000 Kč. 2497 oseb ima več nego črt in manj nego pol milijona Kč, 1038 pa jih razpolaga s premoženjem od pol milijona do enega milijona Kč. V Pragi živi 601 milijonar. Med njimi jih je 222, ki imajo več nego dva milijona Kč. Milijonarji imajo 31,66% celokupne imovine. Po poklicu je med milijonarji 48 veleposrednikov, 200 industrijcev, 113 trgovcev in bankirjev, 5 transportnih podjetnikov, 16 zensabnikov, 56 ljudi svobodnih poklicev in 2 člana armade.

SOKOLSTVO

25 pomladi Sokola v Krškem

Lep praznik bo slavil v nedeljo 21. t. m. krški Sokol — praznik 25letnice živga in zmagovalnega dela. S trdnostjo vero v bodočnost so pred 25 leti položili krškemu Sokolu temelje. Brez kolebanja! Sokolska misel je proniknila v mozeg, kri in mišice. Zakipelo je mlado društvo, na plan so stopili agilni sokolski delavci v svesti si lastne moči in lastnega hotenja.

Zanimiva so bila prva dela za ustanovitve društva. Najti je bilo treba predvsem gnotno podporo. Tudi to so podjeli organizatorji našli. V Leskovcu so priredili v prostorih Lavrinskega veselice s pestrim pevskim programom. Cisti dobicek prireditve je tvoril fond za ustanovitev Sokola — in že je bil sklican ustanovni občni zbor na Kržmanovci verandi, kjer je bil za prvega starostar izvoljen Vinko Zener, tajnik občinske hranilnice v Krškem. S tem je bilo započeto delo v smeri narodne in jugoslovenske orijentacije. Po Zenerjevi smrti je bil duša sokolskega gibanja drugi starostar br. Drago Humek, sedanji ravnatelj meščanske šole v Mariboru. Kot starostar so do danes sledili bratje Fr. Rozman, dr. Dimnik, dr. Jan, dr. Kandare, Ivo Rumpret, inž. D. Cerjak in sedanji starostar dr. Borštnik. Pod njimi se je društvo razvilo do današnje moči. Od svoje ustanovitve pa do danes je društvo zaznamovalo neverjetno velik porast. Sokol je objel vse plasti.

V nedeljo, ko bo proslavljen uspeh četrtoletnega dela, bo razvit tudi novi sokolski prapor. Z vsemu se vrše vsa pripravljala dela za čim lepšo proslavo jubileja. Naj vsa bratska društva iz bližnje in daljne okolice in vsi, ki čutijo sokolsko, posetijo posavsko metropolo. Pokažite, da je naš praznik tudi vaš dan!

Sokol in šolske čitanke

Vzgoja mladine na ljudskih, meščanskih in srednjih šolah bodi v sokolskem duhu, t. j. strogo narodnem in domovinskem. Mladina naj si utrjuje svoje telo in zdravje po sokolskem Tyrsevem sistemu in predpisih tega sistema. Tako približno predpisujejo novi šolski zakoni. Vse to je prav in lepo. Vprašanje je pa, na kolikih šolah se to tudi izvršuje? Na nekaterih brez dvoma, a teh je v celoti silno malo, kar je vsega obžalovanja in obsojnice vredno. Pa naj se goji telovadba še tako temeljito, sta in ostaneta delo in trud polovica, ako se mladina vzporedno s telovadbo ne utrjuje sokolski tudi notranje, po prepričanju.

V tem pa nam nudijo ravno šolske čitanke velik nedostatek. Ravno te bi morale biti učitelj v tej vzgoji največja opora in najboljši pripomoček. Ja pa ravno narobe. V sedanjih čitankah se niti z besedo ne omenja Sokola, njegova namen in pomen za narod in domovino. Temu se ni čuditi, saj so te čitanke še iz časov prejšnjih razdanih dob, kar čez noč pa se tega ne da odpraviti. Pač pa naj se to zgodi pri novih izdajah.

V nove čitanke naj pridejo berilni odstavki o namenu in pomenu Sokolstva v preteklosti, sedanjosti in kake važnosti je sokolska vzgoja za bodočnost. Povzame naj nekatere življenjske pogoje Sokola in njegovo razvojno zasnovo. Tj. Tyrša, Figuerija, dr. Oražna in drugih. Omeniti je treba naša prvaka-telovadke, ki so kot Sokoli ponesli slavo in čast domovine med širni svet. In še veliko se da povedati.

Kar bo mladina v čitankah brala in se iz njih učila, bo vse drugače učinkovalo kakor same besede, ki hitro izblede. Posebno bo to venčano z velikim uspehom pri učiteljih in profesorjih, ki so sami prežeti resničnega, pravega sokolskega prepričanja. Pa ne le šolski mladini, tudi odraslim bo dana prilika, da kaj več izvedo o Sokolstvu.

Zato smatramo kot nujno potrebno, da se morajo šolske čitanke v tem pravcu nujno izpopolniti.

Sokolski glasnik prinaša v zadnji številki lepo poročilo o delu sokolskih čet v Hercegovini, kjer jih je že 65. Dalje je priobčen ponatis članka o Sokolstvu v nekem ameriškem časopisu. Zveza slovenskega Sokolstva razpisuje svoje tekme za prihajajoče leto, nakar sledi nadaljnji razvoj programa zletja v Splitu. Bogata je na poročilih zopet slovenska rubrika, iz saveznih razglasov pa je razvidno, da je izvršni odbor pridno na delu. Opozarjamo društva na dvoje saveznih razglasov v tej številki.

Sokol Devica Marija v Polju razvije 5. julija svoj prapor na letnem telovadišču poleg svojega doma. Prapor je ročno delo poštvalne sestre Reševe, ki je posvetila mnogo uric za izdelavo res lepega prapora. Zato opozarjamo danes ljubljane na to slavlje in pričakujemo, da se bodo vsi odzvali našemu povabilu. Podrobnejši vzpored se pričobimo.

V Mariboru bo imel Sokol I. svoj javni nastop na letnem veličastu vojašnice kralja Petra I. Nastopijo poleg vseh društvenih oddelkov tudi vojski s prostimi vajanti. Vabljenja vsa sokolska društva in prijatelji!

Dravinsko sokolsko okrožje bo priredilo 21. junija v Konjicah svoj zlet, ki bo dokaz delavnosti okrožnih društev in čet, ki so se zadnje čase osnovali. Sokolstvo ima tudi tukaj gotove ovire, ki skušajo na vsak način zadržati njegov razvoj, poslušajoč se pri tem vsakovrstnih sredstev. Zato je potrebno, da izpade sokolska manifestacija v Konjicah na čeli črni dobro.

Sokolsko društvo St. Vid na Dolenjskem, ki je bilo ustanovljeno na pobudo br. dr. Jenka v marcu 1930, se pripravljaja na svoj lastni nastop 5. julija kar najvestneje. Sicer je bilo že leta 1919. ustanovljeno prvo društvo, ki pa ni moglo uspeti zaradi velikega nasprotovanja. Pač pa je ostalo za sedanje društvo nekaj denarja in kar je glavno, lep kos zemljišča za dom in telovadišče. Sedaj šteje društvo po oddelkih 15 članov in 65 članov in članice ter 35 prazadevanj. Je najpotrebnejše orodje in tudi nad 450 knjig broječ knjižnico. Mladinski oddelki bi bili lahko večji, ako se bi gotovi krogi še vedno klubovalno obnašali napram sokolskemu društvu. Upamo pa, da bo tudi to minulo. Zato bo društvo pokazalo na javnem nastopu 5. julija, kaj premore, uspeh pa mu bo bodilo za bodoče delo. Majhna je sicer naša telovadnica v Gasilskem domu, toda dovolj velika za dosedanje delo. Vsekarer pa bo postala temelj bodočemu domu.

Novi načelnik in nova načelnica ČOS, brat Aga Heler in sestra Marija Provaznikova sta naslovila na vse telovadke članstvo česke sokolske zveze posebna proglasa ob nastopu njihovih funkcij. Br. Heler naglašaja takoj spočetka: »Po 40 letih napornega dela je ostavil čin zveznega načelnika naš dragi vodnik dr. Jindra Vaníček, ki ga je ustvaril in posvetil s svojim duhom in življenjem. Smatram kot svojo dolžnost, da vas vodim dalje v duhu in pravcu, v katerem je deloval br. Jindra. Nova doba nam nalaga nove naloge, ki jih bomo rešili brez ozira na koristi oseb, strank, plasti in razredov, izhajajoč iz stališča: kako in s čim najbolj uspeti Sokolstvu in českoslovaškemu narodu. Pod Jindrovim vodstvom smo zmagali vedno in povsod, torej ne smemo hoteti nič manj kakor zopet nove zmage, nov napredek, srečo in razvoj Sokola. Osebe so se me-

slovenske orijentacije. Po Zenerjevi smrti je bil duša sokolskega gibanja drugi starostar br. Drago Humek, sedanji ravnatelj meščanske šole v Mariboru. Kot starostar so do danes sledili bratje Fr. Rozman, dr. Dimnik, dr. Jan, dr. Kandare, Ivo Rumpret, inž. D. Cerjak in sedanji starostar dr. Borštnik. Pod njimi se je društvo razvilo do današnje moči. Od svoje ustanovitve pa do danes je društvo zaznamovalo neverjetno velik porast. Sokol je objel vse plasti.

V nedeljo, ko bo proslavljen uspeh četrtoletnega dela, bo razvit tudi novi sokolski prapor. Z vsemu se vrše vsa pripravljala dela za čim lepšo proslavo jubileja. Naj vsa bratska društva iz bližnje in daljne okolice in vsi, ki čutijo sokolsko, posetijo posavsko metropolo. Pokažite, da je naš praznik tudi vaš dan!

njale, toda ni se izpremenila naša stara naloga, smer in cilj. Za tem starim poslanstvom Sokola vsi naprej! — Besede s načelnice pa se spominjajo najprej njenih prednic, vodnic in načelnice ČOS, nakar naglašaja, da bo njeno delo usmerjeno za tem, vzgojiti tudi za bodoče kolikor mogoče mnogo vaditeljev. Želi, da bi sokolska organizacija ohranila svojo lastno bistvenost, ne zametujoč pri tem onega dobrega, kar nudijo tudi druge telovadne smeri. Sokolstvo pa naj prekrvavi vse v svojem duhu v prospeh naroda in domovine. Hočem, da bi vse sokolske žene smatrale staro, strogo sokolsko disciplino kot železni zakon, vzevo vse v eno celoto, tako končuje načelnica svoj poziv k delu.

Vsesokolski zlet v Pragi. Slavnostni odbor za IX. vsesokolski zlet v Pragi je imel pod predsedstvom br. dr. Bukovskega svoje prvo plenarno sejo, ki se je je udeležilo preko 100 oseb. Poravnali zletna znaša okrog 16 milijonov Kč izdatkov in preko 13 in pol milijonov dohodkov. Ostalo pokrije zletni davek članstva. S. Tyrševa je pozdravila pismeno zbor in izrekla željo, naj obsega zletna scena prizore, polne antičnega duha gimnazij. Za častne podpredsednike slavnostnega odbora so bili izvoljeni bratje Gangl za jugoslovensko, Zamoyski za poljsko in Gižickij za rusko Sokolstvo.

O IX. vsesokolskem zletu se čujejo že nekatere podrobnosti. Tako se sedaj vrše pregrupacije vseh zletnih odsekov s ozirom na spremembe v vodstvu ČOS. Izgotovljene in odobrene so vse proste vaje in pripadajoča godba, izdelani zletni lepki, razglednice, znaki itd. Vse to se je moralo že napraviti, ker tako velik zlet zahteva za razporeditev vsega dela izredno mnogo časa. Na delu so tudi že električna podjetja mesta Prage, ki imajo izredno težko nalogo preskrbeti za čas zleta vse promet na petrinsko ravan, kjer bo telovadišče. Napravljenih bo tjakaj 16 tramvajskih prog, cela vrsta avtobusnih in drugih prog, kar bo omogočilo prevoz 42.000 oseb v eni uri. Že iz tega se lahko sklepa, kako velikanski razmah bo IX. vsesokolski zlet v Pragi. Poznani češki skladatelj Josip Suk, ki je skomponiral za VIII. zlet krasno vstopno koračnico »V novo življenje«, je prejel od pesnika Kříčka sedaj tudi tekst na trio, tako da bo članstvo ob nastopu v telovadišče pelo skupno z godbo ves trio koračnice.

Udeležba pri slavnostih francoskih gimnazij v Parizu tekom julija bo izredno velika ne samo po gimnazijah samih, temveč tudi iz vseh onih držav, ki žive s Francijo in prijateljskih odnosih. Kakor javljajo češki časniki, bo prišlo čeških Sokolov preko 400, od teh 150 telovadcev obeh spolov. Tudi jugoslovensko Sokolstvo se je odločilo, da napravi večjo odpravo, kakor se je prvotno mislilo. Savezni izvršni odbor je naslovil te dni na društva tozadevno okrožnico in računa, da bo tudi jugoslovenska ekspedicijska štela okrog 500 oseb, za kar bi bil potreben poseben vlak. Seveda je odvisno vse od števila prijavi, ker so stroški vsekakor precejšnji za pot in bivanje v Parizu. Stvar je torej šele v razvoju. Odprava bi odšla po sedanjih dispozicijah iz Beograda 10. julija ter se vrnila v domovino zopet 19. julija. Pričakovati pa je, da bodo navzoči pri slavnostih tudi poljski Sokoli iz Poljske in VII. dželnic, ki ima svoj sedež v Parizu. Podoba je, da bo zbrano v Parizu v večjih deputacijah vse slovensko Sokolstvo.

Švicarska telovadna zveza je praznovala koncem aprila 100-letnico svoje ustanovitve. Formalno je bila zveza »Eidgenössische Turnerschaft« ustanovljena šele leta 1832, dejanski pa je delovala že leta 1831.

Med kot zdravilo na Angleškem

Angleški zdravniški zbornici v Londonu so predložili zdravniški dr. Maberly, dr. Cartaz, dr. Demede in Bouchard slednji seznam receptov, ki se rabijo že nad 20 let od angleških zdravnikov s popolnim uspehom.

Pri bolečinah v ustni votlini se ista izpira z ocedkom vrtnega žajbelca, ki se mu pridene na en korezac eno jedilno žlico medu in eno jedilno žlico vinskega kisa. Namesto žajbelcovega ocedka se rabi z istim uspehom ocedek iz listja črnega trna.

Proti oslovskemu kašlju se predpisuje vzeti eno kavino žlico ne pretoplega ocedka matrne dušice, zmešanega do polovice z medom večkrat na dan.

Proti šeni (všen ali pereči ogenj) se rabi v Angliji z uspehom zdravljenje po načinu dr. Hayward v Crosey (Illinois U. S. A.). Bolniku se odrgne boleča mesta s suho krpo domačega (hodnega) platna, nato se naveže na boleča mesta vsake dve uri v medu na novo namočeno platno krpo.

Proti pokanju kože se rabi maža, napravljena iz: telečje obistne masti 60 gr, goveji mozek 60 gr, oljčno olje 15 gr, medu 15 gr, kafe 2 gr. Na malem ognju se razpusti telečja mast in goveji mozek, nato pridene olje in vse preceđi; skoraj ohlajen tekočini se pridene medu in kafe in vse dobro premeša. Maže se razpokana koža 2-krat na dan. Nobena gospodinja v Angliji ni brez te maže in jo ima stalno v zalogi. Proti ozeblinam se rabi mazilo iz enega dela medu, enega dela terpentinskega olja in enega dela lavorjevega olja.

Nadomestilo za ribje olje, ki ga ne jemlje otroci radi: Zmešata se dva dela čajnega masla in en del medu, ki se jih meša z leseno žlico toliko časa, da nastane nekakšna krema. Ta krema se daje otrokom na poljubno način.

Radio

Izvlaček iz programov

Nedelja, 14. junija

LJUBLJANA 9: Predavanje o čebelarstvu. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: versko predavanje. — 10.20: Ob desetletnici smrti Josipa Murina-Aleksandrova. — 11: Koncert salonskega kvinteta. — 12: Pevski koncert okteta rudarskih nameščencev iz Trbovelj. — 12.30: Napoved časa, poročila in plošče. — 13.30: Prenos koncerta radovljanskega pevskega okrožja z Jesenic. — 17: Koncert salonskega kvinteta. — 20: Koncert opernega pevca g. Sanci. — 20.30: Poročja žaga. — 21: Prenos z Bleda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Mandolina in kitara. — BEOGRAD 9.30: Prenos iz Saborne cerkve. — 12.30: Koncert radio-orkestra. — 16: Narodna glasba na ploščah. — 17.30: Poljsko jugoslovenske pesmi. — 18: Violinski koncert. — 20: Narodne pesmi s kitaro. — 20.30: Dramski večer. — 21.30: Plošče. — 22: Poročila. — 22.20: Prenašanje tujih postaj. — ZAGREB 11.30: Orkestralni koncert. — 18: Koncert komorne glasbe. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22.10: Godba za ples. — PRAGA 16: Prenos iz Brna. — 18: Zborovski koncert. — 19.25: Poljuden simfončni koncert. — 21: Prenos iz Brna. — 22.20: Jazz-band. — BRNO 16: Popoldanski koncert. — 17.50: Plošče. — 19: Prenos iz Prage. — 19.25: Poljuden koncert orkestra. — 21: Koncert vojaške godbe. — 22.20: Prenos iz Prage. — VARSAVA 17.40: Orkestralni koncert. — 19.20: Plošče. — 20.15: Prenos koncerta iz filharmonije. — 22.30: Komorna glasba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10: Novo dunajsko madrigalno združenje. — 11.05: Koncert dunajskega simf. orkestra. — 13.10: Koncert na citre. — 15.15: Lahka godba orkestra. — 17.30: Komorna glasba. — 19.40: Koncert na celo. — 20.25: Veselejša. — 22.30: Orkestralni koncert. — BERLIN 20.15: Pevski koncert. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.15: Koncert godbe na pihala. — 19: Humor v ljubezni. — 22.15: Koncert iz Berlina. — 22.30: Lahka glasba. — MÜHLACKER 16: Orkestralni koncert iz Wiesbaden. — 19.30: Mešan program. — 20.45: Koncert godbe na pihala. — 22: Jazz na dveh kladivih. — 23: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 18: Jazz-band. — 19: Zborovski koncert. — 19.15: Dramski večer. — 21.15: Koncert lahke glasbe. — 22.15: Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.40: Operetni večer.

Ponedeljek, 15. junija

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert salonskega kvinteta. — 18.30: Italijanska. — 19: Poljska. — 19.30: Pravičnice za odrasle. — 20: Koncert komornega kvinteta. — 21: Koncert salonskega kvinteta. — 22: Napoved časa in poročila. — BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Narodne melodije. — 18: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Ruski večer. — 21.30: Koncert radio-orkestra. — 22: Poročila. — 22.20: Spevigr. — 22.50: Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Koncertni večer. — 22: Prenašanje tujih postaj. — PRAGA 17.20: Plošče. — 19.05: Program iz Brna. — 20.25: Koncert orkestra balalajk. — 22.15: Plesna glasba iz Mor. Ostrave. — BRNO 17: Plošče. — 19.05: Kabaretni program. — 20.25: Prenos programa iz Prage. — VARSAVA 18: Koncert lahke glasbe. — 19.20: Plošče. — 20.30: Opereta »Netopir«. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 15.20: Koncert lahke glasbe. — 20.05: Koncert orkestra mandolin. — 20.40: Orkestralni koncert: skladbe Leona Falla. — 22.10: Lahka glasba. — BERLIN 20: Orkestralni koncert. — 21.10: Literarni program. — 22.50: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert lahke glasbe. — 19: Pesmi za vsakogar. — 19.35: Sluhoigra. — 21.10: Orkestralni koncert. — 22.30: Godba za ples. — MÜHLACKER 16.30: Popoldanski koncert. — 19.45: Orkestralni in pevski koncert. — 21.20: Sluhoigra. — 23: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 17.30: Koncert lahke glasbe. — 19.45: Klavirski koncert. — 20.30: Koncert orkestra. — Plošče. —

Torek 16. junija

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: iz delovanja toliške v rastlinski tovarni. — 19.30: Nemščina. — 20: Recitiranje pesmi Murina-Aleksandrova. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila. — BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plesna glasba na ploščah. — 17: Narodni napravi. — 17.30: Klavirski koncert. — 18: Narodne pesmi. — 20: Veselejša. — 20.30: Prenos programa iz Zagreba. — 22.30: Poročila. — 22.50: Lahka godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Violinski koncert. — 21.30: Koncertni večer. — 22.40: Plošče. — PRAGA 17.15: Plošče. — 19.05: Godba na kontrabas. — 19.45: Prenos iz Brna. — 21: Koncert godbe na pihala. — 22.20: Plošče. — BRNO 17: Plošče. — 19.05: Narodne pesmi. — 20.45: Prenos programa iz Prage. — VARSAVA 18: Simfončni koncert. — 20.15: Koncert orkestra in solistov. — 21.45: Skladbe Rozyckega. — 23: Koncert lahke glasbe. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert kvarteta. — 15.20: Popoldanski koncert. — 19.35: Slavnostni koncert Schubertove zveze. — 20.30: Veselejša. — 22.40: Jazz-band. — BERLIN 18.35: Lahka glasba. — 20: Operni večer. — 21.10: Stari italijanski mojstri. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert lahke glasbe. — Reportaža. — 20: Prenos opere iz Berlina. — 21.15: Koncert solistov. — 22.45: Odlomki iz popularnih oper. — MÜHLACKER 16.30: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Poljuden koncert nemške glasbe. — 20.45: »Hörmodell«. — 22.15: Spevigr. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert orkestra. — 17.30: Koncert solistov. — 19.30: Koncert ciganske kapele. — 20.30: Koncertni in pevski večer. — Orkestralni koncert. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — Koncertni večer.

KULTURNI PREGLED

Iz zagrebške kronike

Zagreb, 9. junija.

Sezona je v zadnjih zdihljajih, vendar skuša za konec dati kar moč veliko novega. Koncerti, gostovanja, premijere — vse to se vrsti tako na gostlo, kakor bi hoteli nadomestiti zamujeno.

Malo gledališče v Frankopani ulici je dalo Lenormandovo tridejanko (v dvanajstih slikah) »Mixtures — Mešanice«. V tej drami se v nekam razvlečeni obliki dokazuje, da materina ljubezen ne pozna meje. Občinstvo jo je sprejelo dokaj rezervirano; vzlic posameznim krepkim prizorom kot celota ni imela zadostnega učinka. Režiral je dr. Slavko Batušić.

V operi smo imeli gostovanje tenorista pariške »Opéra Comique« André Burdina. Nastopil je v »Carmen« in »Manon« ter si je na mah pridobil srce zagrebškega občinstva. Poslušati Burdina je bil zares umetniški užitek.

Zagrebška filharmonija je priredila simfončni koncert, ki mu je prisostvovala tudi Nj. Vel. kraljica. Spored je obsegal V. simfonijo Čajkovskega, Wagnerjevo predigro k »Mojstrom pevcev« in »Sunčana polja« B. Berse. Zagrebško filharmonijo je odlikovalo prav dobro igranje in je delo domačega skladatelja Berse doseglo velik uspeh. Med odmorom je Nj. Vel. kraljica povabila funkcionarje ZF v svojo ložo in jim izrazila svoje zadovoljstvo, obenem pa je društvu čestitala k lepemu razmahu in napreduku.

Bližajoči se važnejši muzikalni dogodki v Zagrebu so sledeči: V operi bo premijera novega domačega baleta »Hudič in njegov vajenec«, ki ga je zložil rektor Glasbene akademije Fran Lhotka. Isti večer bodo dajali novo našudiran Šafranekov balet »Figurina«, ki je dobro znan tudi v Ljubljani. — Zagrebška filharmonija je povabila ravnatelj varšavske filharmonije Gergza Fitelberga, da dirigira koncert modernih poljskih skladateljev. Fitelberg se je odzval vabilu in tako se nam obeta zelo zanimiv koncert z novimi, nam docela neznanimi skladbami. V gledališču bodo še nekatere premijere, med njimi Nušićevega komada »Zena brez srca«, Tijardovičeve opere »Jurek i Stefek« in dr. Polg. L. Levčarja iz Ljubljane, bo gostoval Dragomir Stefanović, pevec, ki je bil dalje časa angažiran na Češkem in v Nemčiji.

Naš prvi operni dirigent Milan Sachs je absolviral zelo uspešno dirigentsko gostovanje v Brnu, kjer so mu ponudili mesto opernega direktorja. V vodstvu našega gledališča so se izvršile nekatere spremembe: Ivo Rajić je razrešen službe namestnika ravnatelja drame in je na to mesto postavljen dosedajni glavni tajnik zagrebškega gledališča Josip Bach, za njegovega pomočnika pa je bil imenovan Tito Strozzi.

Ziga Hirschler.

Iz življenja na deželi

SELŠKA DOLINA. G. Anton Ješe, avtomobilski podjetnik iz Škofje Loke je dovolil članstvu Sokola v Selcih nad Škofjo Loko brezplačno vožnjo v svojih avtobusih, kadar potujejo člani v službenih zadevah Sokola. Bratski naklonjenosti g. Ješeta iskrena zahvala!

DEVICA MARIJA V POLJU. Nedavno je priredil naš Sokol matinski dan, ki je bil v prvi vrsti namenjen našim vrlim materam. Prireditelj je pokazala, da ve ceniti gaše ljudstvo vzorno, odlično sokolsko delo. Bila je številna udeležba. — Pozdravni govor je imela pisateljica gđ. Manica Komanova. Njene besede so bile globoke, polne čuta ljubezni, ki jih goji pravo materno srce. Vse deklaracije, ki so jih prednašali naši mali Sokolčji, so bile izredno posrečene. Iz vseh je odsevala je hvaležnost mladim src. Telovadni nastopi ženske dece, čenškega naraščanja in članice so bili tako odlični, da zaslužijo največje priznanje. Kdor je videl lepi nastop ženske dece v »Letnih časih« in »Valček v paru«, je imel užitek in obudil se mu je spomin na lastna mladostna leta. Čast vrli naši načelnici Kuharjevi, ki se ni ustrašila nobene dela, da je bil uspeh sokolske dece in naraščanja tako velik, čast vrlim načelniku bratu Troštu Francu, ki dela in se trudi ob vsaki priliki in povsod, da bi se naša vzvišena sokolska ideja širila vedno bolj. Ob koncu prireditve je nastopil sokolski pevski zbor z dvema izbranimi točkama pod vodstvom br. Švare Ernesta. Zbor je pokazal, kako velik uspeh se lahko doseže z vztrajnim delom. Naprej po začrtani poti! Še imate za seboj našo mladino in vse naš narod!

ZAGORJE. Obrtna trgovsko - nadaljevalna šola v Toplicah pri Zagorju je zaključila šolsko leto. Letos je hodilo v pripravljalni tečaj (3 matične razrede in 4 vzporednice) 108 gojencev in 48 gojenk, ki jih je poučevalo 14 učnih moči z ravnateljcem Pelkom na čelu. Konec leta je izstopilo 16 gojencev, ostali so završili s povprečno dobrim uspehom. Najmočnejše je bila zastopana čevljarstva obrt, slede kovinarji in mizarji. Za gojence je preskrbelo Obrtno društvo, čegar predsednik je gosp. Balcar, 4 strokovna in poučna predavanja, brezplačno ekzkurzijo v Celje ter ogled ljubljanskega velesejja. Odločujočim faktorjem gra vse priznanje za trud, s katerim uspešno dvigajo duševne kvalitete obrtniškega naraščanja. — Nogometna tekma med SKZ in SK Reka iz Ljubliane bo odigrana danes popoldne na klubovem igrišču. Obeta se zanimiva in napeta borba. — Sreski kmetijski referent g. inž. Oton Muck sprejema pri sr. načelnstvu v Litiji vsak torek od 9. do 12. stranke v vseh zadevah kmetijskega značaja. — Otovigovet nove širokotrne proge TPD bo predvidoma že ta mesec.

SV. JURJ OB JUŽNI ZELEZNICI do bi po dolgem času zopet živinozdravnika. Prošnjo za to mesto je vložil živinozdravnik g. dr. Bizjak. Upamo, da bo v kratkem sledilo tudi imenovanje. — Huda nevihta je divjala pri nas v noči od torka na sredo. Strele so neprestano žvigate. Ljudje so vstajali in s strahom pričakovali, kaj bo. Vendar pa pri Sv. Jurju in bližnji okolici ni bilo nobenega požara. Pač pa je go. Reka v sosednji Ponikvi na dveh krajih. — Tukajšnji mesarji so znizali cene sovejemu mesu od 16 na 10 Din. Dobro bi bilo, ako bi se naši posamezniki tudi v drugih strokah. — Hišo g. Antona Lejškoga, kamnoseka, je kupil čevljarstvo mojster g. Anton Lončar za 69.000 Din. Hišo bo temeljito

K razstavi ex-librisa v Los Angelesu nam še poročajo, da je bil Milenko Gjurić, znani nestrudljivi organizator naših grafičkov, izbran v ameriškem razstavnem odboru za častnega predsednika za Jugoslavijo. Gjurić se nahaja sedaj v južni Srbiji, kjer restavrira stare ikone iz XII. stoletja. Te ikone so bile izdelane, kakor je on dognal, v takozvani fresco-secco tehniki, ki jo uporablja Gjurić tudi pri restavriranju.

Marija Osteno. Ključ divjih gosi. Prejeli smo roman kanadske pisateljice Marije Osteno »Ključ divjih gosi«, ki ga je izdala »Jugoslovenska knjigarna« v svoji »Leposlovni knjižnici«. Roman je izšel v izvirniku pred šestimi leti, ko je bilo pisateljici 25 let. Je močno pripovedno delo, polno temperamenta, življenja in dejanja. Riše usodo »skandinavskih izseljencev« v Kanadi in veže v trdno umetniško celoto močne, nepozabne slike. Roman, ki ga je večje slovenski Grša Koritnik, bo imel novorojenih hvaležnih čitateljev. V podrobnosti prodaj stane brošura 60 Din, vezan pa 75 Din. Naroča se tudi pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Uspehi Karle Mrakove v Parizu. Mlada slovenska umetnica Karla Bulovec-Mrakova, ki nesporno kaže resen umetniški talent, je nedavno razstavila v Parizu osnutke fresk za glasbeno dvorano. Razstavila je v »Salonu des Indépendants« in je vzbudila pozornost nekaterih pariških kritikov. »Comœdia« je priobčila o nji s šifro A. R. označeni članek in reprodukcijo nekega njenega portreta. Kritiki sodi, da so portreti g. Mrakove izdelani s sigurnostjo in silo, kakor jo srečaš le redkokdaj. Kot kiparka oblikuje kamen z močjo, ki pričrjuje tuda o sili njenega temperamenta. — V »La Revue Moderne illustrée des Arts et de la Vie« je napisal poročilo o njenih umetnostnih delih Clément Morro. Tudi ta kritik ugotavlja redko nadarjenost in pravi, da je ob razstavljenih kartonih moral misliti na freske Michelangelove. »Tu se očituje stvarjalna moč, kakršne nismo več vajeni«, pravi v svoji laskavi oceni. Revija je reproducirala štiri posnetke del g. Mrakove. Beležimo te inozemske glasove o delu umetnice, ki ji tudi v domovini ni nihče resno odrekal nadarjenosti. V njenem interesu pa bi bilo, če se nje delo ne bi po nepotrebnem vezalo z neuspešnimi produkti g. Ivana Mraka. Celo v obeh navedenih pariških listih najdemo to zvezo in g. Morro, ki mu je slovenska književnost španska vas, navno označuje Mraka za »grand dramaturge«. A. R. v »Comœdie« poroča o dramci, ki jo »le pošte slovene Ivan Mrak composait... sur les luttes que dut soutenir Karla avec la vie«. V istem listu je g. Ivo Sever označen kot »le guide de la vie intellectuelle contemporaine en Slovenie«. Odkod imata oba francoska kritika te informacije? — o.

popravljen, napravljen od ceste primeren dohod, potem pa namerava prevzeti zastopstvo Bat'ovih čevljev in urediti v spodnjih prostorih zalogo. — Za nedeljo napovedan pešizlet šentjurskega Sokola se zaradi slabega vremena ni vršil. Zato pa po hititju danes vsi mladi in stari Sokoli kakor tudi njihovi prijatelji k Mulcu pri Sv. Primožu. Odhod ob 1. popoldne izpred šole.

RUSE

Iz življenja in sveta

V življenju norci — po smrti geniji

Usoda velikih mož, ki se rodijo prezgodaj s svetlimi idejami — Kako so mislili in sodili o največjih do-
brotnikih človeštva

Veliki može so vedno daleč pred nazi-
ranji svojega časa in tako sejejo čestokrat
seme za bodočnost, ki je več ne doživijo.
Ta tragična usoda se nam kaže tudi v živ-
ljenju mnogih znamenitih zdravnikov.

Doletela je n. pr. »norega anatom«
Besa, ki je zrevolucioniral dotedanje nazi-
ranje o ustroju človeškega okostja in živ-
čevja ter dokazal, da se nauki starogrškega
zdravnika Galena o človeškem okostju
sploh ne nanašajo na človeka, temveč na
opice. Množica pa je videla v genialnem
anatomu samo grozotnega fanatika, ki se-
cira trupla obešenecv in umorjencev. In-
kvizicija ga je obtožila, da greši s svojim
početjem zoper božje postave. Umrl je re-
ven in zapuščen v tujini.

Tudi Paracelsus, ki ga danes smatramo
za enega največjih odkriteljev skrivnosti
narave, je veljal za življenja za norca. Še
pred nedavnim je bilo njegovo ime »Bom-
bastus« v rabi za označbo širokoustne in
nakičene neumnosti.

Ko je angleški zdravnik William Har-
vey odkril krvni obtok, je morala njegova
knjiga o tem iziti v Nemčiji, kajti v Lon-
donu je ni hotel nihče tiskati. Vse se je
smejalo njegovemu odkritju in ga smatra-
lo za blodno zmoto.

Mesmer, ustvaritelj magnetskega zdrav-
ljenja, je bil vse svoje življenje zasmeho-

van. Pregnali so ga z Dunaja. Šele po
njegovi smrti je svet spoznal pomen nje-
vega postopka.

Edvard Jenner, izumitelj cepljenja zoper
koze, je prejel svoje razpravo o tem od
Londonske znanstvene družbe nazaj s pri-
pombo, naj si ne kvari dobrega imena s
takšnimi bedastočami.

Pravi mučenik odkritij je bil graški
zdravnik Leopold Auenbrugger, ki so mu
nadel zasmehujoči naziv »bobnar«. Auen-
brugger je učil, da je mogoče spoznati raz-
lične spremembe notranjih organov in bo-
lezni po zvoku trkanja s prsti na določe-
nih mestih telesa. Šele 60 let pozneje sta
uvedla Corvisart in Laennec njegovo me-
todo v medicino, kjer je še danes eden naj-
važnejših diagnostičnih pripomočkov.

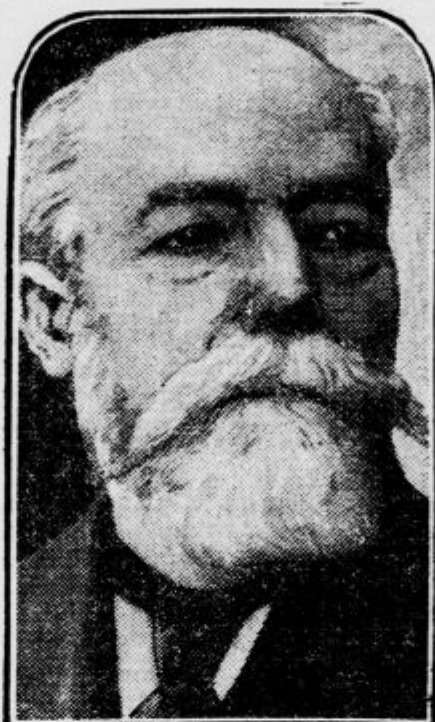
Samuel Hahnemann, ustvaritelj homeo-
patije, je moral četrto stoletja romati od
kraja v kraj, ker so ga preganjali kot sle-
parja in zločinca. Šele v zadnjih letih svo-
jega življenja je doživel zmago svojih idej.

Tragika nepriznanega genija je popol-
noma uničila Ignacija Semmelweisa, ki je
odkril vzroke porodniške mrzlice in način,
kako se je porodnica ubrani. Zaman se je
bojeval za svoje ideje infekcije in anti-
sepsa, zasmehovali so ga tako, da je na
koncu res kazal znake blaznosti. Danes pa
velja za »rešitelja matere«.

Dva nova francoska nesmrtnika

Število članov pariške Akademije se je
nedavno pomnožilo za dva nesmrtnika. Na-
mesto pokojnega maršala Joffreja je bil
izvoljen enoglasno vrhovni poveljnik fran-
coske vojske general Weygand. Mesto
umrlega pisatelja Porto-Richea pa je za-
sedel romanopisec Pierre Benoit. Prodril je
še v drugem glasovanju z 18 glasovi
(vseh je bilo 34). Dočim je bila izvolitev
generala Weyganda zasigurana že takoj
od začetka, ker uživa Weygand kot bivši
šef generalnega štaba maršala Focha po-
polno zaupanje, se je moral boriti Benoit
z velikim odporom. Nekateri so ga sma-
trali za premladega za vstop v peščico ne-
smrtnikov, v resnici pa so bili proti njemu
zaradi njegove velike priljubljenosti. Fran-
coska Akademija namreč nima rada pri-
znanih pisateljev, Benoit pa je postal sla-
ven že s svojim prvim romanom »At-
lantise«.

Predsednik Paul Doumer

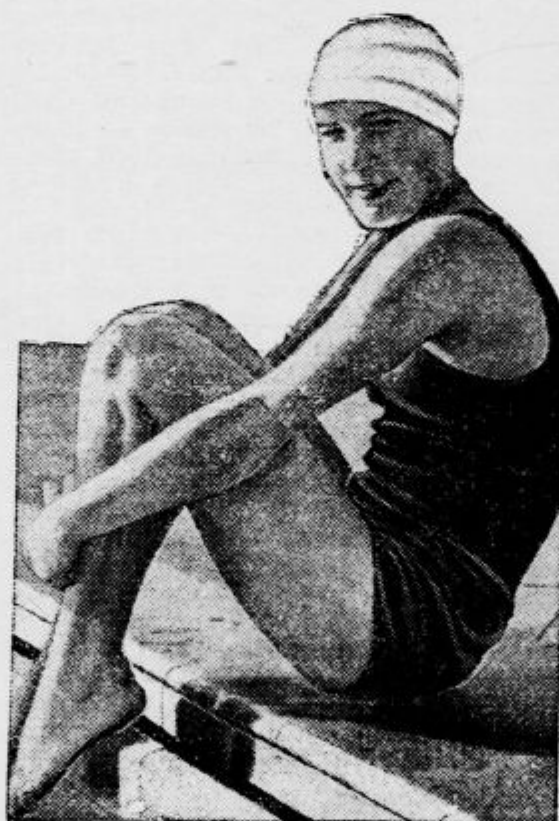

ki je prevzel svoje posle, je, kakor smo za-
beležili, 13. predsednik francoske republike.
Izvoljen je bil 13. maja, službo pa je nasto-
pil 13. junija.

Drzna tatvina v Versaillesu

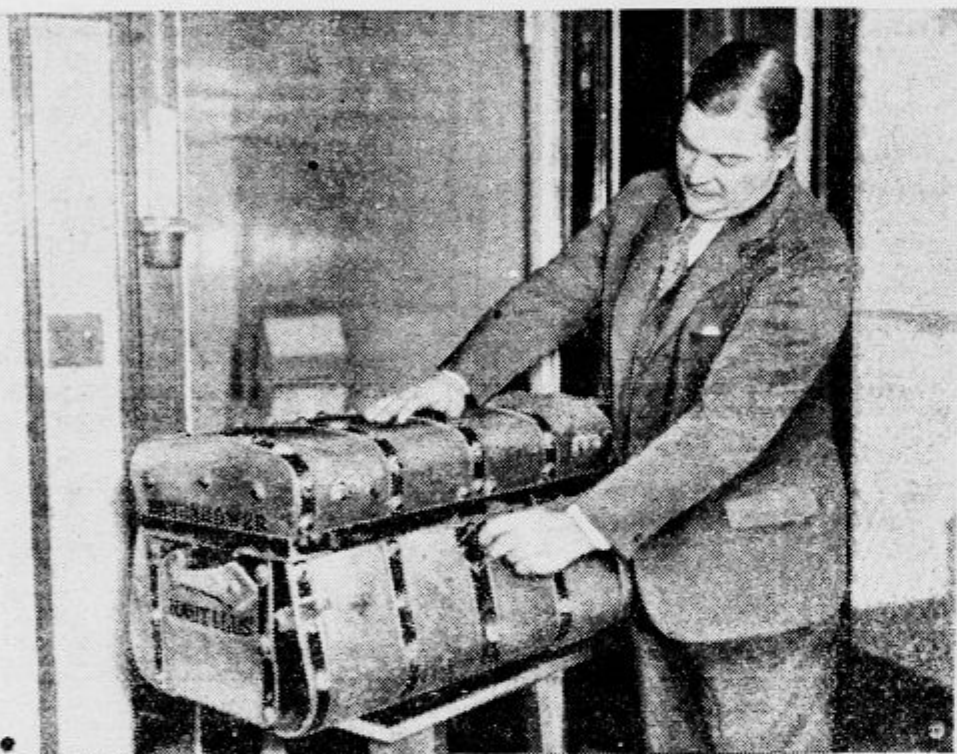
V versailleškem gradu so odkrili te dni
nenavadno tatvino. Iz velikega okvirja, ki
je obrobil podoba Ludovika XIII. na ko-
nju, je tat izrezal platno z največjo spre-
tnostjo. Ko so čuvaji zvečer obšli dvorane,
so našli okvir brez slike. Istočasno je iz-
ginilo poprje Ludovika XIV. Sum leti na
nekega inozemskega obiskovalca, njegovo
ime pa se drži v tajnosti zaradi njegove-
ga odličnega družabnega položaja.

Svetovna rekorderka v plavanju

Komaj 16letna Helen Madison se priprav-
lja na odhod iz Amerike v Evropo, kjer bo
tekmovala z evropskimi plavalci in jim raz-
kazovala čudeza svoje plavalne tehnike.

Originalen talisman Wilkinsove podmornice

Kapetan Danenhover, poveljnik »Nautilus«, je vzel na krov podmornice talisman v
podobi starega kovčega, ki ga je praded Huberta Wilkinsa zapustil svoji ženi, ta pa
redbinskim potomcem. Wilkins in njegova posadka so trdno prepričani, da bo ta
kovček pospeševal srečo odprave.

Ali imajo živali razum?

„Misleči konji“ — Nagon ali pamet?

Vsak ljubitelj živali vam lahko pove
ve polno primerov iz lastne izkušnje, ki
dozvedno potrjujejo vprašanje o živalskem
razumu. Tu gre n. pr. za primer psa, ki
takoj veselo priteče, če se njegov gospodar
odpravlja na vsakdanji sprehod, ki
pa ostane mirno na svojem mestu, če se
gospodar odpravlja na delo. Znani so na-
dalje primeri »računajočih konj«, ki so re-
ševali zamotane račune, razločevali barve,
denar, igralne karte, čitali itd.

Na razumna dejanja pa naletimo tudi
pri mnogih nižjih živalih in predvsem pri
žuželkah. Treba je opazovati n. pr. samo
ose, kadar gradijo v pesek gnezdo za svoj
hodki zarod. Najprej zgradi samica več
centimetrov globok navpičen rov v zemi-
ljo, ki končuje v široko jamo. Nato rov zas-
krje s peskom, kamenčki, kosčki lesa itd.
ter se poda po plen, od katerega se bo
zarod pozneje preživljal. Ta plen so gos-
senice, ki jih samica s primernim vbo-
djem omami in potem s težkim, cele ure
trajajočim delom zveče do gnezda, kjer
odstrani najprej ovire pri vstopu in nato
spravi plen v podzemeljsko jamo. Tu zleže
jajce, zadela vhod najskrbneje in ga po-
stavi z glavo (nekateri eksotični ose upo-
rabljajo celo večje kamenčke kot tlačilce);
končno odstrani skrbno vsako sled, ki bi
od zunaj izdajala gnezdo.

Se bolj zamotana dela izvršujejo mrav-
je, ki jih postavljajo mnogi učenci, kar
se tiče inteligence, med vsemi živalmi člo-
veku najbližje. Seveda so spet drugi uče-
niki, ki odločno ugovarjajo misli, da bi
imale živali, zlasti živali tako nizke vrste
kakor ose, čebele in mravlje, kakršnokoli
sled lastnega, ustvarjajočega razuma. Ti
trdijo, da je vsako, na videz visoko ra-
zumno početje živali samo posledica dres-
sure (n. pr. pri psih in »računajočih ko-
njih«), neprimerno ostrejšega opazovanja-
ga čuta živali, njihovega spomina, asoci-
acijske sposobnosti in predvsem podedova-
nih nagonov, ki so pri živalih tudi bolj
razviti nego pri človeku. Nižje živali po-
navljajo brez pomisleka dejanja, ki so jih
počeli tisoči in milijoni njihovih pred-
nikov, le tu pa tam jih drugačne vnane
okolnosti »naučijo« ta dejanja v njihovem
poteku nekoliko spremeniti. Ose se tedaj
ničesar jasno ne zavedajo, kadar gradijo
gnezda za svoj zarod, ne vedo namena
svojega početja, kakor ne vedo za svoje
namene mravlje, kadar izvršujejo vsa mo-
goča dejanja, ki vzbujajo naše občudova-
nje, itd.

Resnica bo v zlati sredi. Res je, da vo-
dijo temni nagoni, opazovalni dar, spomi-
ni, asociacije in podobne stvari žival
v njenem početju, res je pa tudi to, da sta
končno tudi zavest in razum samo sestav-
nina vseh teh prvin in da sta tem višja,
čim več teh prvin jih dopolnjuje. Človeški

razum je pač tako fina zmes iz milijonov
nagonov, opazovanj, spominov, izkušnje,
asociacij, vnanih vplivov, podedovanih in
privzgojenih (vzdrsoiranih) elementov, da
je sposoben na tej bazi tudi samostojno
»ustvarjati«, živalski razum pa je toliko
nepopolnejši, kolikor bolj omejen je krog,
v katerem se žival izživlja. Ni pa res, da
bi »ustvarjale« samo človeški razum. Kakor
je dokazal psiholog W. Köhler s svojimi
»inteligentnimi izpitji« s šimpanzi in kakor
so dokazali tudi drugi učenjaki, kažejo
vsaj višje živalske vrste zelo jasne nastave-
ke k »razumnemu, uvidljivemu obnašanju
v raznih okoliščinah in človeške opice si
celo same izdelujejo primerno orodje, da
lahko dosežejo recimo kakšno slaščico, in
tudi primitivno orodje, da se z njim bra-
njajo.

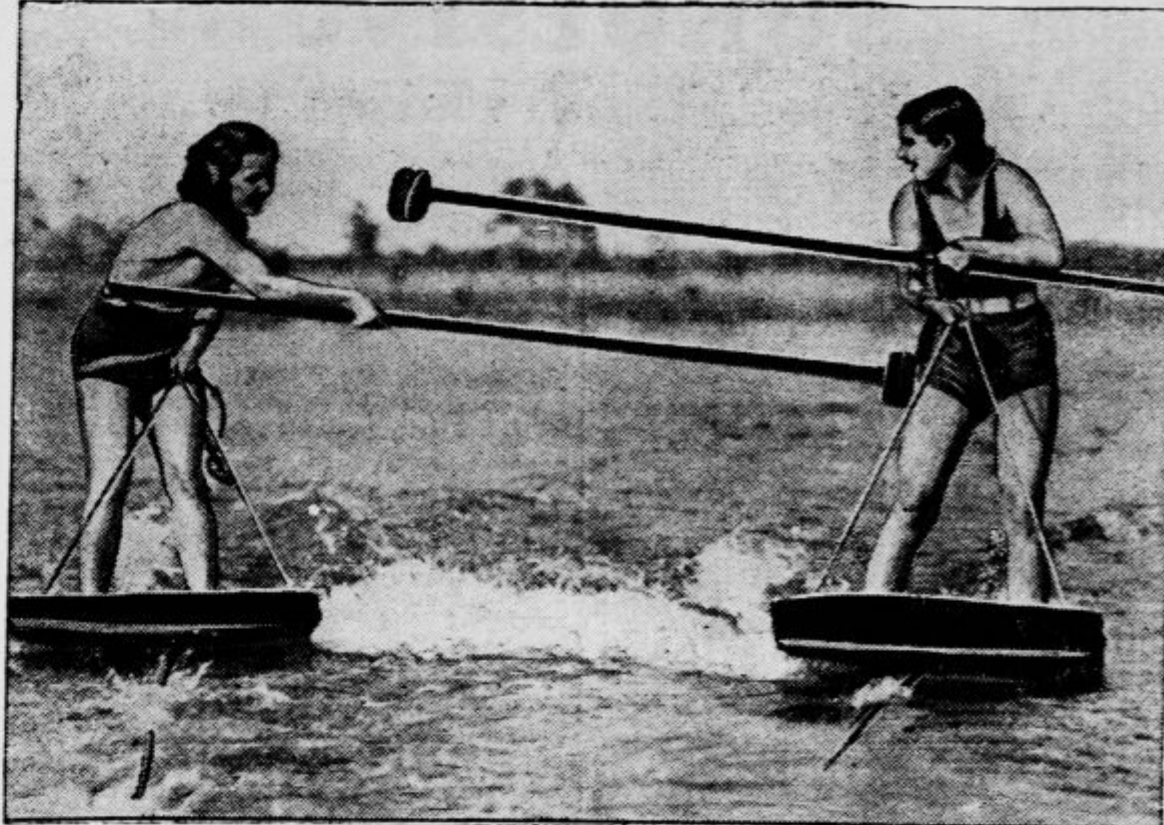
Čitajte ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Menih — prijatelj živali

Včeraj je minilo 700 let od smrti sv. Antona Padovskega, ki je posebno znan kot pri-
jatelj in zaščitnik živali. V Italiji se je do današnjih dni ohranil običaj, da se na
svetnikov god 13. junija obhaja nekakšen praznik živali. Ženske nesejo svoje mačke
na ulice, kjer jih duhovnik blagoslovlja.

Katera bo prej v vodi?

V mondenih ameriških kopališčih se je udomčila nove vrste vodna igra, ki nudi
obilo zabave. Na vodnih konjičkih stoječa tekmeča, ki ju motorni čoln vleče z ve-
liko brzino po vodni gladini, skušata z dolgima palicama, ki sta na koncih oprem-
ljeni z mehko kavčukovo gobo, pahnuti drug drugega v vodo.

Japonska habjevernost

Prodiranje ljudi pod zemljo draži podzemne bogove ...

Od kar je razsajal lani v novembru
okrog polotoka Izu na Japonskem veliki
potres, ki je uničil toliko cvetočih mestec
in vasi ter zahteval nad 300 človeških
žrtv, so prebivalci tega polotoka že po-
novno protestirali pri vladi proti gradnji
novega železniškega predora med zdravil-
skim mestom Atami in mestom Mišimo.
Po njihovem mnenju je namreč ta predor
povzročil novembarski potres in številne
poznejše potresne sunke, ki so zakrivila že
mnogo škoda.

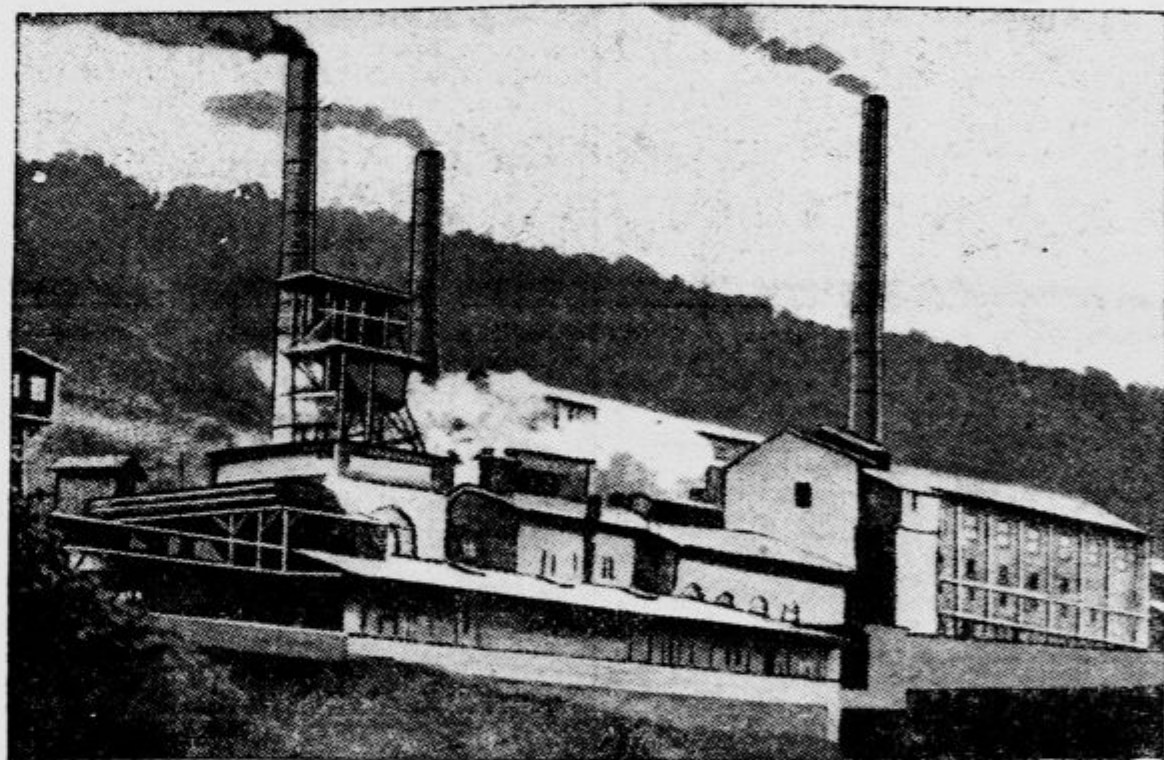
Vlada je morala poslati celo znanstveno
komisijo, da je ugotovila z opazovanji na
licu mesta, da predor nikakor ne more
biti v zvezi s potresi. Toda prebivalstvo
pravi, da draži prodiranje ljudi v zemljsko

globino podzemeljske bogove in proti
takšnim verskim argumentom so znanstve-
ne ugotovitve pač zaman.

Sicer pa imajo Japonci z gradnjo tega
predora, ki bo dolg 8 km in ki bo skrajšal
železniško zvezo med Tokijem in Osako, še
vse drugačne težave. Prišli so ga graditi
z dveh strani že l. 1918., pa delo strasno
počasi napreduje radi silovitih podzemel-
jskih vodnih tokov, ki jih morajo krotiti z
velikimi betonskimi jezovi in z zamudnim
odvajanjem. So dnevi, ko napreduje grad-
nja komaj za pol metra in še vedno je tre-
ba prebiti 800 m debelo gmoto. Že doseda-
nji stroški pa znašajo pol milijarde dinar-
jev in bodo še ogromno narasli.

Ogljikova kislina usmrtila sedem rudarjev

Mrtvaška srajca rudarjev v neurodskem premogovnem revirju

Rubenova jama v neurodskem premogovnem revirju, prizorišče katastrofe

Neurodski premogovni revir v nemški
sleziji, ki je pri strašni katastrofi 9. ju-
lija lanskega leta zahteval 150 človeških
življenj, je spet na dnevnem redu.

Te dni so se vsrila v tako zvani Rube-
novi jami, ki je od vselej na slabem glasu
zaradi preobilice ogljikove kisline, običaj-
na razstreljevalna dela, ki imajo namen,
da povzročijo izbruh v premogovnih pla-
steh skritih nahajališč tega smrtno nevar-
nega plina. Ob času streljanja se rovi iz-
praznijo in zaprejo, rudarji pa stopijo va-
nje šele tedaj, ko je ozračje spet čisto.

Tako je stopila skupina rudarjev kakš-

nih 20 minut po zadnjem strelu v rov 500
m pod zemljo, da preišče zrak v njem. Ko-
maj pa so napravili nekoliko korakov, je
prišlo do nepričakovanega izbruha, 7 mož
je padlo omamljenih na tla in so umrli,
še preden jih je utegnila takoj organi-
zirana rešilna ekspedicija spraviti na zrak,
4 može pa so še pravočasno spravili v
bolnišnico in bodo ozdraveli.

V Rubenovi jami je prišlo že ponovno
do sličnih nesreč, a nobena ni zahtevala
toliko žrtv. Zadnja nesreča l. 1925. je
zahtevala 5 človeških življenj, predzadnja
l. 1912. pa 3.

Zeileisova zdravilna palica pred sodiščem

Sodišče v Innsbrucku je te dni razpravi-
ljajo o tožbi gospe Winkler iz Jenbacha
proti zdravniku dr. Ceipeku, ki je zdravil
damo z Zeileisovo palico in drugimi apa-
rati gallspškega čarodaja. Sodišče je za-
htevali tožiteljice ugodilo v polnem obsegu.
Obsojilo je zdravnika na globo, na povra-
čilo škoda, ki je nastala s tem zdravlje-
njem in na plačilo ogromnih izdatkov, ki
jih je imela bolnica z operacijo, kateri se
je morala podvreči, ko se je izkazalo,
da je zdravljenje po Zeileisovi metodi brez
učinka.

Sodišče je izreklo načelno važno raz-
sodbo čed, da bi bil moral zdravnik posku-
siti vsa sredstva, ki so moderni medicini
na razpolago. Namestu tega pa je dr. Cei-
pek diagnosticiral samo z Zeileisovo pal-
ico in popolnoma opustil klinični pregled.
Kakor so izjavili izvedenci, je ravnal ob-
toženi zdravnik proti vsem običajnim na-
čelom in s tem zakrivil poslabšanje toži-
teljičinega bolezenskega stanja.

Londonska gledališča brez zvezdnikov

»Evening Post« poroča, da so londonska
gledališča uvedla novo prakso. Začela so
dajati predstave brez zvezdnikov, ki so s
svojimi visokimi plačami naravnost ovirali
obsto in delovanje mnogih gledaliških
ustanov ter ogražali njih eksistenco. Po
tem skrajšanju plač znašajo največje po-
vpredne gaže pevecv in pevko od 2000—4000
Din tedensko. Noben pevec in igravec, ki je
še nedavno prejemal do 80.000 Din teden-
ske plače, ne more dobiti zaposlitve proti
tolikšnemu honorarju. Nekateri, ki so za-
radi svojega renomeja ostali zvesti gledali-

skim deskam, zaslužijo do 24.000 Din na
teden. A to so izjeme. Zaradi spremembe
v dohodkih zvezdnikov so se znižale tudi
gledališke najemnine in je pričakovati, da
bo revidirana tudi vstopnina.

Vsiljive gosenice

Iz mesta Lausanne v švici poročajo o
strašnih goseničnih procesijah, ki se po-
javljajo v Cullyju, kjer oblega na milijone
do 2 cm dolgih gosenic drevesa in sili celo
v hiše. Ljudje so pozvali na pomoč gasil-
ce, ki brizgajo na strehe in zidove strupene
tekočine. Gosenice so se pojavile v tako
velikem številu, da so zamašeni vsi pre-
kopi.

Vsak dan ena

»Ali igra vaš sin tudi Beethovna?«
»Ne, ampak durak.«

Mirko Brodnik:

V. noči

Kakor bežen spomin v pozabo hiti vlak v noč. Sedim ob oknu in gledam krvave iskre, ki beže mimo nalik ognjenim nitim. Spati bi hotel, pa ne morem. Enakomerno udarjanje koles ob tir me ubija. Pod stropom visi slabotna luč, ki meče medlo svetlobo po oddelku.

Dolgočasim se. Ne vem kaj bi dal, če bi se lahko nenadoma našel doma v svoji sobi. In pri tem mislim na pot. Dolga je še. Pet ur vožnje preden bom doma.

Skoraj prazen je oddelek. V kotu sedi kmetica. Hrvatica. Otroka drži v naročju. Spi. Se v spanju ga ziblje in zdi se mi, da se gibljejo tudi njene ustnice kakor bi mu pripovedovala nekaj lepega.

Gledam otroka. Droben je, neboljen, zarjavel v obraz. Z juga, vidi se mu. Mirno počiva v njenem naročju, časih se za trenutek predrami, plašno pogleda okrog sebe in zavoka. Mati ga v sanjah še bolj ziblje, skoraj se bojim, da ji ne zdrkne iz rok. In otrok umolkne in spet zaspi.

Gledam njene roke, njen obraz. Roke so okorne, pozna se jim delo. Če pogledam svoje, me postane sram. Njen obraz je pokojen, toda pozna se mu, da življenje ni šlo lahkih korakov mimo njega. Kadar otrok spi, je čelo mirno, kadar joka, se v spanju nabere in naguba.

Rdečo ruto ima na glavi. Nova je. Morda jo je kupila za to pot, morda je že leta ležala v skrinji. Na čelo ji leze. Skoraj ji ga zakriva, da izginejo pod njo vse gube. Kakor iskre, ki lete mimo okna, je rdeča ta ruta.

Sprevednik stopi v oddelek. Vozne listke hoče videti. Dam mu svojega. Potem se obrne h kmetici:

»He, mati!«
»Pustite jo,« ga prosim. »Naj spi. Saj ima listek. Poglejte, v roki ga stiska.«
»Ne morem. Presčipniti ga moram. Dolžnost je dolžnost.«

Potrepla jo po rami.
»He, mati.«
Prestrašeno se obrne k njemu in odpre oči.

»Listek, prosim.«
Da mu ga.

Ko odide, se obrne k meni.
»Gospod, kje smo že?«
»Kmalu bo Zagreb. Tja ste namenjeni, kaj?«

»Moža grem obiskat. Dela v Zagrebu. Leto dni ga že ni bilo doma. Otroka še videl ni. Zadnjič mi je pisal, naj pridem. Dve sto forintov mi je poslal.«

»Kaj je?«
»Zidar. Dober delavec je, nihče se ne more čezeni pritožiti, samo pije rad. Takrat je...«

Umolknila je. »Drugače je dober, zelo dober.«

»In ve, da pridete?«
»Ve, Mato. Pisala sem mu. Pismo sem mu poslala, da pridem jutraj. Dober je, Mato. Videli boste, na postaji me bo čakal v Zagrebu. Velik je Mato in močan kakor hrast.«

Vse je povedala kar je dobrega o njem vedela. Slabo je zamočala. Rada ga je morala imeti.

»Sinka vzame v naročje in mu poreče: Junak boš, sinko, kakor jaz boš. Še nobenemu ni rekel tako... In... morda se z nama vrne domov. Hišo bi moral popraviti. On zna vse. Zidar je.«

Otrok se je prebudit in spet zajokal.
»Lačen si, siromak. Na, pij.«

Piti mu je dala in prav nič se ne me-mi, da ni sama v oddelku.

»Pij, da boš junak kakor je moj Mato. Le pij.«

Stisnila se je v kot.

Mimo hite brzojavni drogovi kakor bi se jim mudilo bogve kam. V mraku izginjajo bele čuvajnice. Megla leži nad ravnino, siva, pusta megla.

Samo še ena postaja in v Zagrebu smo.

Gledam kmetico. Zamislila se je in blaženo se smehlja. Ljubiti mora svojega Mata, vem, in blažena je ob misli, da ga bo videla.

»Zagreb pride zdaj,« ji rečem, ko zbeži vlak čez Savo.

»Zagreb? Mate čaka. Videli ga boste. Prav gotovo čaka.«

Otrok spet spi. Oprezno ga je položila na klop, da se ne bi prebudil, in pripravlja pleteno caino. Odpre vrata oddelka in hoče oditi. Čisto je preslišala, da sem ji želel srečno pot.

»Zagreb!«
Zgodaj je še. Le malo potnikov gre ven. Med prvimi je bila ona. Počasi stopa po stopnicah vagona in gleda okrog sebe.

Stojim ob oknu in prav dobro jo vidim. Zdjaj je stopila na tla.

Nekaj delavcev stoji na peronu. K njim gre. Ali je Mato med njimi. Gledam njen obraz. Žalosten je. Ni prišel Mate...

Ni prišel.
Ne vem kaj me je takrat prišlo in mi zategnilo grlo. Bolelo me je. Videl sem, kako je stisnila otroka še bolj k sebi.

Vlak je zažvižgal k odhodu. Takrat se je počasi obrnila in pogledala proti mojemu oknu. Nisem imel več časa, da bi se bil skril. Opazila me je in zmedeno pogledala v tla.

Ni šla. Sedla je na prazno klop. Ruta ji je zlezla na čelo. In ko je vlak že davno vozil s postaje, sem jo še zmeraj videl, to ruto.

Mate, zakaj te ni bilo?

Požar v švedskem pristanišču

Malmö

Prošli četrtek je izbruhnil v Malmö, največjem letalskem pristanišču švedske, velik ogenj. Požar je nastal s tem, da je padla nekemu strojniku na tla električna žarnica, ki se je razbila. Ker so ležali po tleh kosi iz oljem napojenih krp, se je takoj vnel ogenj. Plameni so segli do zaloge bencina, kjer je bilo 1200 l tekočine. Istočasno je bilo uničeno Junkersovo trimotorno letalo in močno poškodovane vse letališke naprave.

Odjemalcem

izven Zagreba

Samo kdor v miru izbira, kupi dobro. Ako hitite od prodajalne do prodajalne in si ogledujete blago, se vam lahko pri-meri, da se v stiski in naglici za nekaj odločite, za kar vam bo pozneje žal.

ZATO IZBERITE BLAGO DOMA!

Tu imate dovolj časa, da si ogledate komad za komadom in vas pri tem nikdo ne more nagovarjati za nekaj, kar vam ni po okusu.

Zahtevajte zatorej našo kolekcijo tkanin za ženske kostume, plašče in obleke in vi dobite to kolekcijo v par dneh, seveda brezplačno in neobvezno. Potem pa sedite, izberite ono, kar najbolj prija vaši postavi in okusu! Ker nabavljamo blago naravnost iz tovarne in ga prodajamo naravnost vam, odpadejo razne provizije, vi kupite torej boljše blago za manj denarja. Že nad pol stoletja postrežemo svoje odjemalce v največje zadovoljstvo.

Največja trgovska in izvozna trdnica

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga! V nekoliko dneh ga imate brezplačno v rokah! 6750

Prodajalko

agilno in ambiciozno, z znanjem srbo-hrvatskega in nemškega jezika, SPREJME za svojo filijalko v Zagrebu in event. tudi v Beogradu »Prva Jugoslovanska tovarna dežnikov Josip Vidmar, Ljubljana, Pred škofijo 19«.

Ponudbe, v katerih je brezpogojno navesti poleg običajnih podatkov vsa dosedanja službena mesta in pa točno in jasno svoje zahteve glede prejemkov itd., je oddati najkasneje do 20. junija t. l. v pisarni centrale v Ljubljani, Pred škofijo 19. 8318

Goiserje

moške . . . od 300-360 Din
enske . . . » 230-320 »
troške . . . » 100-240 »
ima vedno v zalogi, izdeluje po meri in sprejema popravila

ZALOKAR,
Mestni trg 19. 8309

Razglas.

Podpisani krajevni šolski odbor Blejske Dobrave objavlja tem potom, da se licitacija za oddajo del za zgradbo dvorazredne osnovne šole na Blejski Dobravi zaradi nepredvidenih zaprek vrši dne

29. junija 1931 ob 9. uri dopoldne v učilnici osnovne šole.

Ponudbe naj se vložijo najkasneje do dne 28. junija 1931 do 12. ure popoldne.

Blejska Dobrava, 4. junija 1931.
AMBROŽIČ BLAZ,
tč. predsednik.

IVAN E. LAHARNAR,
tč. zapisnikar. 8157

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

V podporo prodajnemu šefu **TEKSTILNE TOVARNE DUGARESA** sprejmemo

mlajšo izvrstno moč

ki je izurjena v prodaji bombaža in tkanin, ki pozna dobro jugoslovanske odjemalce in ki je po možnosti že več let delovala v kaki tekstilni tovarni.

Samo pismene ponudbe z životopisom, plačilnimi zahtevami in referencami naj se naslovijo na ravnateljstvo tvornice Dugaresa. 8359

V POMLADI ŽIVLJENJA NE POZABITE NA JESEN!

Zakona cvetenja in umiranja ne moremo spremeniti, toda vi se boste mnogo dalje veselili ljubke mladosti, ker ohranja »4711« s svojo okrepujočo močjo živce in telo sveže in mladeniško. Pod vplivom teh sredstev, ki se odlikujejo z vonjem in posebnostjo »4711« bo na jesen življenja vaša ljubkost sicer zrelejša, toda nič manj dražestna.

»4711« se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih zaprtih steklenicah z modrozlato etiketo. Da ne dobite potvorbe, zavrnite odločno odprto steklenico!

4711 Eau de Cologne

Tordka
Južosl. elektr. d. d.
Brown Boveri

sporoča cenjenim odjemalcem, da je z današnjim dnem PRESELILA svojo pisarno, skladišče in delavnice na

Dunajsko cesto šte. 12 (Mathianova hiša).

Obenem sporočamo, da smo izpopolnili naše skladišče ter povečali in moderno preuredili naše delavnice, tako da bomo v vsakem oziru lahko popolnoma ustregli vsem željam naših cenjenih odjemalcev. 8365

Proda se brezkonkurenčna, specializirana

LESNA INDUSTRIJA

s prvovrstnimi stalnimi odjemalci radi odpotovanja. Prevzem koncem leta, potreben obratni kapital najmanj Din 300.000. Vprašati pod: »Brodarski pod« na podružnico »Jutra« v Celju. 6944

Penzion Sturm

Poljče pri Begunjah

idealno letovišče za rekonvalescente, nervozne itd. Priključena izletna točka. Postaja Lesce-Bled. — Cene zmerne. Zahtevajte prospekte.
Božo Plahuta, najemnik.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Tehnični vodja

in desimeter, izboren manipulant in strokovnjak za stroje, popolnoma samostojen za nakup volne do izdelanega blaga v kamgaru, v modnem blagu iz glajene preje docela izurjen, dolgoletni vodja s prvovrstnimi spričevali, želi spremeniti svoje mesto. Neanonimne ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Arbeitsfreude«. 8379

Perfektno stenotipistico

ki obvlada slovenščino, srbohrvaščino in nemščino v govoru in stenogramu, Iščemo za takojšen nastop. Reflektira se le na res prvovrstne moči, ki opravijo svoj posel urno in sigurno.

Lastnoročno pisane ponudbe je nasloviti na Jugotehna, družba z o. z., Gospodarska 3. 8378

Kje se dobro in poceni stanuje

v GRADCU (Avstrija)?

„Hotel Grüner Baum“

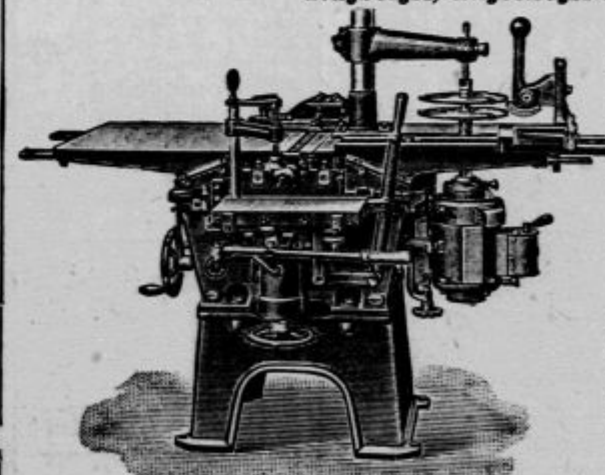
Mariahilferstrasse 30

Sobe od šiling 2.80 do 6.—. 5649 Govori se slovensko.

Ustanovljeno 1845.

7 strojev v 1

Naravnalnik, skobelnik, vrtni stroj, krožna žaga, rezkalni stroj, brusilni aparat, aparat za brušenje lesa. Z vzgajenim motorjem ali brez njega. Najboljši, najcenejši stroji za mizarje.

Brez konkurence. Najboljše reference. Tisoče komadov v rabi.

Teichert & Sohn

Liegnitz 34

Beograd: Robert Fleischer, Zrinjskoga ulica 58. — Ljubljana: Ludovik Heršič, Stari trg. 26.

RADIOBALZAMIKA
ZANESLJIVO
SREDSTVO
PROTI REVMAZMU,
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ
BEOGRAD
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN. 75

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznana te oglaš trgoškega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaš: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelek »Jutra«, je plačati se pristojbino 2.— Din. Pri stojbine je vpsolati obnem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11842. — Telefon številka 2492, 3492

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službe dobi

2 strojna natezalca
(evlirja) sprejme takoj v stalno službo v Kranju. 26280-1

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme trgovina M. Tigar, Selenburgova ulica. 26281-1

Prodajalca
finančnega nastopa, z večletnim izkušenjem, sprejme v trgovino z modnim blagom. Ponudbe z navedbo referenc naj pošljejo le tiste, katere odlično obvladajo manu-fakturo strokovno, da bi dobili dobro aranziranje izlozob z navedbo mesečne plače na ogl. odd. »Jutra« pod »Vsa oskrba v hiši«. 25758-1

Mesarskega pomočnika
posreduje, zanesljivega, sprejme takoj. Franci Lieber, mesar in prekajalec, Kranj. 26002-1

Blagajničarko
in prodajalca
s kaveljico po Din. 20.000 sprejme za otvoritev podružnice. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Trgovina«. 26031-1

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme trgovina M. Tigar, Selenburgova ulica. 26046-1

Ključavničarja
modelnega, prvotnega, iščemo za našo livarno za ključavničarje z večletno izkušnjo in s sklopom ključavničarskih orodij. Ključavničarji, ki želijo vstopiti na našo delovno mesto, naj nam pošljejo svoje fotografije in sklop orodij na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Bistrica«. 26063-1

Velika trgovina
s mešanim blagom išče posredovalca, z boljšo šolsko izobrazbo, starost naj ne preide 15 let, pod garancijo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Bistrica«. 26063-1

5 soboslikarskih in pleskar. pomočnik
sprejme takoj. Urban Viktor, Jesenice, Gorenjsko. 26154-1

2 krojaška pomočnik
na vilke komade sprejme takoj. A. Stravs, splošno krojaštvo, Podturen št. 8, p. Toplice, Dolenjska. 26162-1

Mešalko
(miks-rico) in prodajalca sladstev in ovčje, ki govori srbski in nemški jezik, mladi in lep, potrebovali za nočni posel. — Ponudbe s slikami je takoj poslati na direktorijo restavracije »Claridge«, Beograd, Terazije 34. 26164-1

Točilca
za nočje in praznike popoldne sprejme hotel »Bellevue«. 26183-1

Kuhinjske učenke
sprejme hotel »Bellevue« v Ljubljani. 26184-1

Zidarskega polirja
za Zagreb iščemo nujno. — Ponudbe z zahtevami, naj se pošljejo na terdsko trgovino F. Schell arh. in stavbenik, Ljubljana VII, Maurerjeva ulica 20. 26187-1

Šiviljo
vešč v šiviljstvu specialnega, da prila rabimo za takojšnjo izpolniti. Plača po dogovoru. Stanovanje brezplačno. Ponudbe na Korošče 11 in drug. tekstilna industrija, Domžale. 26201-1

Fotografa
samo prvotnega restavracije. ki ima rutino in maglo manjše dele ter umetneje forme in čiste tiskanje, sprejme. Foto Peljšan, Rogaska Slatina. 26213-1

Mesar. pomočnika
žurjevega v prekajevanju in sekkanju mesa sprejme. Posreduje se samo dobra posredovalca. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 26232-1

Ključavničarskega pomočnika
vsejme Fr. Foltz, splošno ključavničarstvo — Družje pri Ljubljani. 26234-1

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme trgovina M. Tigar, Selenburgova ulica. 26280-1

Hlapec
pošten zvest hiši, ki razume krmit krave, dobi dobro stalno službo. Ponudbe pod značko »Odkriti tvežer« na oglasni oddelku »Jutra«. 26182-1

Pridno dekle
stare od 20 do 26 let, ki zna nekoliko kuhati, ta kol sprejme za vsa hiša. Maribor. 26280-1

Pekov. pomočnika
starejšega, zmogljivega vsakega izšče za takoj. Ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Stariji pomočnik«. 26451-1

Krojaškega vajen.

sprejme takoj. Poizve se pri Iv. Kervinc, Prečna 4. 26236-1

Natakarico
dobro, pošteno, pridno, vedno sprejme. Znanstveno nemško, hrvaško in slovensko. Naslov: Jožica Smolej, Gozd 28 — go. silina T. Krajska gora, Gorenjsko. 26291-1

Natakarico
inteligentno, potrebovala boljša kavarana v Dalmaciji. Ponudbe s fotografijo je poslati na ogl. oddelku »Jutra«. 26123-1

Šiviljo pomočnico
sprejme modni atelje Kos, Kranj 50. 26229-1

Nemški stenograf
perfektni, mlad, pošten, ki obvlada slovenski, nemški in po možnosti tudi italijanski jezik v govoru in pisavi, dobi službo. Reflektanti s priloženo listi stroki in prednost. Ponudbe z navedbo dosedanjih službenih mest, referenc ter zahtevka plače pri prostem stanovanju, kurjavi in razveševanju je vpsolati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Jugoslavane«. 26246-1

Krojača
iščemo, popolnoma samostojnega v moški konfekciji, kateri bi vodil obnem konfekcijske trgovine. Prednost imajo kavarje zmožni. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod značko »Konfekcijskega«. 26267-1

Pekovskega vajen.
z vse oskrbo v hiši sprejme. Posreduje se samo pri Franci Lieber, Dobrava-Vintgar. 26272-1

Pridno dekle
katero zna tudi malo kuhati in opravljati vsa hišna dela, išče obitelj z enim otrokom za Podgorico, Trnava gora. Ponudbe z navedbo plače in sliko na Zlatko Petrovič, Mostar, Gorenjsko. 26197-1

Čevljar. pomočnika
samostojnega, za boljšo naročeno mešano delo sprejme. Kdo želi, naj pošlje na ogl. odd. »Jutra« pod »Čevljar«. 26272-1

Šteparico
ki zna ročno posilavati gorje dele in ostalo. Mešano stalno za oba. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Šteparica«. 26261-1

Vajenca
sprejme takoj na hrano in stanovanje pri mojstru Ciril Pajer, klopac, Kranj. 26097-1

Elektrotehnik
mojster, z večletno prakso, veziran v instalacijski in električni strokovni del, dobi stalno mesto pri občinski centrali. Plača 2000 Din mesečno, nastop takoj. Ponudbe s prepisom spričeval na splošno elektr. centralo, Prilep, Jan. Striba. 26200-1

Dobro kuharico
sprejme takoj hotel Triglav, Bohinjska Bistrica. 26209-1

Privatni vrtnar
previden, resen, čista si čisti samostojni, 32 let star, vešč slovenske in nemške, izkušen v rastlinjaku, gojnih gredah in kumarah na prostem, veziran v negovanje vrtnarstva, s soljo v inozemstvu in dobrih spričevalih išče primerno delovno mesto. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Poletje 1931«. 26410-1

Vajenca
ki ima veselje do dimnikarske obrti, sprejme takoj Ivan Rakusa, Ormož. Pogoj: popolnoma zdrav s primerno šolsko izobrazbo. 26426-1

Elektromonter
ki je obnem dobro sofer, dobi takoj službo. Ponudbe je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Elektromont«. 26447-1

Samostojni mizar
ki je vajen tudi dela na mizarskih strojih, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Samostojni mizar«. 26448-1

Plačilnega natakarija ali plač. natakarijo
vsestransko vezirano, z znanjem nemške in srbohrvaške poleg slovenske, sprejme stalno službo takoj s 1. julijem. Starost srednja. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Stalna služba — plačilni natakarij«. 26449-1

Krojaški pomočnik
zmožen vsakega dela, dobi službo takoj pri Krebel Gaspar, krojač, Slovenj Gradec. 26426-1

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo, zdravega in poštenega, sprejme trgovina manufakture v mestu na Trzinu. Stanovanje in hrana v hiši. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26450-1

Brivski pomočnik
dobro delavec, trezen in pošten, sprejme takoj v hišo, dobi službo. Stalna služba, plača po dogovoru. Ponudbe pod šifro »Stalni pomočnik«. 26451-1

Gospodinjica
z letnimi spričevali iščemo k 2 in 6 letnim dekletom, ki imajo vsaj 15 let, 2 in 3 letno izkušnjo, z navedbo jezikovnega znanja, prepis spričeval in sliko na go. dr. Vrnar, hotel Ljani, Novi Vinodol. 26263-1

Učiteljica
IV. letnika, želi čim poštenje k kakršni koli posredni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-1

20 let star fant
išče kakršnokoli zaposlenje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-1

Službo žagarja ali brusarja
na jermeniku išče v tej stroki izkušen in vešč mož. Plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-1

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-1

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-1

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-1

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-1

Tapet. vajenca

sprejme takoj Cerin Anton, Maribor, Pristanška ul. 3. 26257-1

Učenko
za damsko krojaštvo sprejme na Resljevi cesti 10. 26492-1

Čez počitnice
iščemo gospodino, perfektno v nemščini, k dvema dekletom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26531-1

Vajenko in mlajšo pomočnico
sprejme v stalno delo atelje Hiti, Kongresni trg št. 13. 26597-1

Čevljar. vajenca
sprejme takoj Ivan Kostanješek, Ljubljana, Breg št. 2. 26253-1

Perfektno kuharico
srednje starosti, išče zakoniti par brez otrok v sredi mesta. Službo nastopi lahko takoj. Ponudbe z navedbo dosedanjih službenih mest, referenc ter zahtevka plače pri prostem stanovanju, kurjavi in razveševanju je vpsolati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobra plača na ogl. oddelku »Jutra«. 26133-1

Pridno šiviljo
sprejme na dom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26504-1

Zobotehnik
s trinajstletno prakso ali pravico do dentističnega izpisa, sprejme. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26576-1

Mesar. pomočnika
sprejme. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 26569-1

Dekle (služkinjo)
kateri bi bila vajena tudi malo v kuhanju, sprejme. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Posteno dekle«. 26603-1

Postrežnico
pridno in pošteno, za dopolnjevanje do 22-33 let, sprejme na Rimski cesti št. 7/L vrata 9. 26605-1

Modistino
sprejme v samostojno, z lepimi plačami v stalno službo in plačo po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Modistino«. 26620-1

Pek. pomočnik
išče službo predelavca, predelavca ali skupnega delavca. Rudolf Arnesen, Maribor, Pobrežje, Nasipina št. 35. 26256-1

Kuharica
samostojna, išče za takoj službo v hotelu ali restavraciji. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 26261-1

Ako potrebujete
delavnih mož, katere bi zaposlili med počitnicami, bodisi za posredovanje, za risanje, za pisarniške dela ali za katerokoli duševno ali fizično delo — se obrnite na Akademski urad dela v Ljubljani, univerza. Dr. Varnar, na oglasni oddelku »Jutra«. 26261-1

Izkušen vrtnar
z večletno prakso, vajen samostojnega vodstva, agilen in marljiv, z večletnimi spričevali, želi stalno namestitve. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vrtnar«. 26263-1

Prodajalce
agente, potnike, prodajalce sprejme. Vsakodnevno za službo 100 Din. Alabastri, Komenskega ulica št. 17. 2610-1

Gospodinjica
srednjih let, pridna, varna in čista gospodinja, išče mesto kuharice — najraje pri finančni kontroli ali oziroma — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Oziroma kuharica«. 26246-1

Plačilni
srednje starosti, kavelje zmožen, išče službo. Ponudbe na podruž. »Jutra« v Mariboru pod šifro »Plačilni«. 26248-1

Prodajalca
mešane stroke želi prenesti mesto s 15. julijem. Gre kamor. K. J. v mesto ali na deželo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Marjiva in postena«. 26105-1

Absolvent
trgovske šole, vajen žr. trgovine, pridn, pošten, želi službo kjerkoli. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26128-1

Postna pomočnica
zmožna tudi vseh hišnih del, sivičarja, gre samo za hrano in stanovanje. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Postna pomočnica«. 26354-1

Strojniki
samski, 28 let star, sedaj zaposlen v moderni kalibrni centrali s 600 HP 23 atm., izkušen ključavničar, vajen hišnih naprav, absolutno vsiljive strojnega tečaja, želi prenesti službo. Ponudbe pod »Par. cent. 90« na oglasni oddelku »Jutra«. 26253-1

Učiteljica
IV. letnika, želi čim poštenje k kakršni koli posredni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-1

20 let star fant
išče kakršnokoli zaposlenje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-1

Službo žagarja ali brusarja
na jermeniku išče v tej stroki izkušen in vešč mož. Plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-1

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-1

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-1

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-1

Službe išče

Trgovski pomočnik
mlad, vešč speeicije in železniške stroke išče mesto v Mariboru ali Ljubljani v svrhu nadalnje izobrazbe. Govori nemško in srbohrvaško. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 25365-2

Mesto poslovojdje
ali kaj silnišega išče 38 let star, trgovsko naobrazen — reprezentativen, inteligenten energičen tovarar. Cenj. doplne prosil na postno pre. dal 8, Celje. 25919-2

Službo sluge
ali skladiščnika delavca iščemo. Na razpolago več letna spričevala. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-2

Reven abiturient
klasično gimnazijo išče za podučitve primarne zapeljivote bodisi v pisarni bodisi kot inštruktor. Ponudbe pod šifro »3344« na oglasni oddelku »Jutra«. 26269-2

Mlad fant
star 19½ let, išče mesto učenca krojača, knjižničarja ali kaj silnišega v hrano in stanovanju v Lisi. Henrik Kraiger, Gorenjska 56, dvorišče, Maribor. 26417-2

25 letna mati
mlada, prikopna, znanje in lepega vedenja, želi priti k boljši družini za doživljanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26388-2

Čevljar. poslovojdja
zanesljiv, z večletno prakso, želi mesta pri večlem podjetju. Gre tudi francoz. na poskušanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Poslovojdja«. 26429-2

Prodajalca
izkušena v mešani trgovini in trafiki. Išče službo in trafiki. Kogovščak, Plav. — Rakov. 26427-17

Gospodinja
z dobrih spričevali, vešč delati mešanske kuhne, slovenskega, nemškega jezika, ki ima lepih ročnih del, gre k samostojni gospodnji na poskušanje. Naslov v oglasni oddelku »Jutra« pod »Varčna«. 26440-2

Prodajalca
dobro izkušena v vseh trg. strokah, aranžirana iz 10½, z daljšo prakso, želi mesto premeniti. Je zmožna kavelje, gre tudi kot poslovojdjica ali blagajničarka. Cenj. ponudbe pod šifro »Agilna maša na ogl. oddelku »Jutra«. 26473-2

Natakarica
pridna, poštena in inteligentna, čedne znanjosti, išče službo; gre tudi kot serviska. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod šifro »Natakarica«. 26456-2

Gospodinjica
vešč kavelje zmožna, išče mesta v mešani, delikatesni, trafiki ali silni. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Vestna in poštena«. 26465-2

Mekar
z večletno prakso v mlečnih izdelkih in v splošnem mekarstvu želi službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Sitar«. 26491-2

Krojaški pomočnik
19 let star, iz južnih krajev naše države, želi priti k dobremu mojstru v večji kraj Slovenije, v svrhu izobrazbe in stroki. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 26492-2

Dekle
mlado in čedno, išče službo k otrokom. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Dobrosrčna«. 26536-2

Šofer-mehanik
star 10 let, zmožen popravil koles in sivalnih strojev, ki bi opravil tudi kakšno drugo delo, išče na menšanje. — L. P. Pegan, Ljubljana, Zaloška c. 14. 26238-2

Postrežnica
želi zaposlenje za pospravljanje pisarne. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 26235-2

Pletilja
s strojem 8/60, ali brez išče službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Stalno 29«. 26259-2

Gospodinja
vsakega dela vajena, pridna in poštena, želi kjerkoli službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra«. 26261-2

Mesto hišnika
želim za takoj ali pozeje. Imam veselje do vrta. Po nudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Marjiv 877«. 26218-2

Službo žagarja ali brusarja
na jermeniku išče v tej stroki izkušen in vešč mož. Plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Službo sluge
ali skladiščnika išče 25 let star, močan in pošten mož. Ogl. odd. »Jutra« pod »Priden«. 26269-2

Frizerka

prvotna, vodna ondukerka, bi rada premenila službo v Ljubljano. Ponudbe pod značko »Maribor« na oglasni oddelku »Jutra« v Mariboru. 26263-3

Deklica
stara 16 let, poštenih staršev, izobrazben se želi izučiti za frizerko ali v trgovini. Lahko nastopi takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 26286-3

Orodnikar
išče mesto za takoj ali za pozeje. Dopisil pod šifro »Schnittmachere« na podruž. »Jutra« v Mariboru. 26413-3

Reven abiturient
klasično gimnazijo išče za podučitve primarne zapeljivote bodisi v pisarni bodisi kot inštruktor. Ponudbe pod šifro »3344« na oglasni oddelku »Jutra«. 26269-3

Mlad fant
star 19½ let, išče mesto učenca krojača

POPRAVLJNICA ZA:

PISALNE, RAČUNSKÉ IN RAZ-
MNOŽEVALNE STROJE, BLA-
GAJNE, GRAMOFONE IN FOTOAPARATE

SE PRIPOROČA:

LUDV. BARAGA
Ljubljana
SELENBURGOVA UL. 6
TELEFON 29-80**Spalnica**
kompletna, popolnoma no-
va, črna, masivna,
ugodno napredaj. Naslov
v oglaševalnem oddelku
»Jutra« 26333-12**Empyr vetrino**
prodaj v Ljubljani, Gal-
luso nabere štev. 26322-12**Spalnica**
kompletna, popolnoma no-
va, črna, masivna,
ugodno napredaj. Naslov
v oglaševalnem oddelku
»Jutra« 26333-12**Pohišstvo**
Lepe spalnice 2800 Din
Kuh. opreme 1100 Din
Vsako drugotno po-
stojanje se dobi najceneje
pri nakupu »Saba«
Kolodvorska 18.
Tudi na obroke. 26357-12**Oblačila**
za nakup moške obleke.
Komur ni za modo in si-
niške hlače, lahko dobi
dobre obleke za polovi-
ceno ceno. A. Kunc, Ljub-
ljana, Gosposka ulica 7.
23976-10**Pozor!**
Najceneje pride do obla-
ke, ako si jo naroči pri
A. Strazaru, splošno kroja-
stvo, Podturen št. 8, po-
sta Toplice, Dolenjsko. 26163-13**Prehrana**
Štiriletnega otroka
dam v dobro oskrbo v U-
darni ali mesto. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod šifro »Pica« 26367-14**Starejšo osebo**
oprejem v domstveno oskr-
bo. Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Za stalno«. 26312-14**2-3 otroke**
vramen v popolno oskrbo.
Naslov v oglaševalnem oddelku
»Jutra«. 26368-14**Les**
Bukovih cepanic
vse voganev k p. m. in
nude trgovino ali lo-
kal v oglaševalnem oddelku
»Jutra« pod »Stalno«. 26329-13**Smrekove hlode**
lepe k p. m. Pismene po-
sta na naslov: »Za je-
Sina«. 26320-13**Bukova drva**
lepe cepanice, kupim
vse voganev. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Dobro za jezen«. 26482-13**Kapital**
Gostilna in trgovina
z nekaj poslovanjem, pri-
loži se k poslovanju, 150.000
Din. Napredaj. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stalno«. 26133**Do 500.000 Din**
lahko takoj izplačam, ako
imam v oglaševalnem oddelku
»Jutra« pod »Stalno«. 26444-16**50.000 Din**
na prenos dolga na knjiž-
niško hišo. Ponudbe pod šif-
ro »Proti primerom« v
oglasni oddelku »Jutra«.
26321-16**Sodelovanje**
v kapitalu do 50.000
ali primerno službo. Iste
trgovsko nabavljeno go-
stinstvo. Cenj. ponudbe pod
»Dobro za jezen« na področju
»Jutra« v Mariboru. 26418-16**Družabnica**
lepe, veliki modni saloni
konfekcije in kuhinje, ki
ima dve podružnici v
Ljubli. Mogel bi prevzeti
podružnico v Ljubljani ali
v Trzinu. Strokovna izobra-
žena nepotrebnost. Splošno
mora biti voditi administrati-
vna dela in nadzorstvo.
Finančni uspeh zagotavlja.
Hrana, ponudbe pod šifro
»Kapital« do 500.000 na
oglasni oddelku »Jutra«. 26310-16**Velik lokal**
v 1. ali 2. nadstropju, pri-
loži se k poslovanju, 150.000
Din. Napredaj. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stalno«. 26133**Prvo vrstno šiviljo**
iskam kot družabnico
ali (etkompani), da je
zmožna samostojno
vse dame dela voditi.
Vpraša se samo vsak
dan zvečer ob pol 8.
urt. Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 26489-18**Gospodična**
momentano v hudi stiski,
prosi 1000 Din posojila za
doba 1 meseca. Dopisje na
oglas. oddelku »Jutra« pod
»Varno in dobro nalogo«. 26390-16**Družabnico**
z nekaj kapitala, sprejme
obitnika. Ponudbe na oglas.
odd. »Jutra« pod šifro
»Takoj družabnica«. 26697-16**10 % obresti**
plačam za 5000 Din po-
sujila za razvijanje tr-
govine. Naslov v oglas.
odd. »Jutra«. 26697-16**500.000 Din**
za brezposelnost pod-
jetja. Isčem. »Cenjene
ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Za
stalno«. 26328-16**Kam pa kam?**
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Restavracija**
Savski Tioli
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Naznanilo**
Vljudo namizijam, da se
prezve restavracijo na
strelcu pod Rožnikom.
Tam se dobi pečenje in
ovrte piske, tudi druge
jezvine se dobi, da se želo
dobra okoli. Kava, čaj,
kakao, čokolada, smetana
je vsak čas na razpolago.
Tudi se lahko pri njih za-
kaj. Treptičke se lahko
zadovoljijo, kar cene vam
bodo tudi poveli. V nede-
ljo tudi godba bo, da go-
ste se bolj razveseljujeva
bo. Priporoča se Ivan Ka-
pus. 26377-18**Domačo veselico**
prirediti danes, 14. t. m.
na »Prečnem« hrane v
Rožni ulici št. 29. 26342-18**Kje dobiš**
pristna štajerska, do-
lenjska in dalmatinska
vina? V gostilni »Za
stalno«. Cernotova 31.
Sp. Siska, zraven soko-
lskega telovadnice. Lepo
urejeni prostori, senč-
nat vrt je raznim dru-
stvom za razne priredit-
ve brezplačno na raz-
pologo. kakor tudi dva
balnišča za prijatelje
balnišanja. 26359-18**V najem**
Gostilno
dobro idejo na prometam
kraj v vsem. »Jutra«
Naslov pove oglas. oddelku
»Jutra«. 26343-17**Mlin v najem**
izjem. Ivanuša, Radece p.
234. mestu. 26384-17**Penzionisti!**
V najem oddam za več
let, lepe in zračne, zelo
dobro, ki vsebuje 4 sobe,
1 kuhinjo in klet. Zraven
se tudi odda nekaj zemlji-
šča. Najemnika ni visoka.
Najemninje podatek pri
Mihailu Salobir. Sr. Ja-
kob p. Sr. Jur ob juž. žel.
26061-17**Hišo s trg. lokalom**
in stanovanjem, pripravno
tudi za večjo obrt, oddam
v najem ali tudi prodam.
Marja Konstantin, Skofja
Loka, Kapucinskega pred-
mestje 13. 26433-17**Tovarn. delavnico**
primerno tudi za skladišče,
takoj jam v najem v
sredi mesta; velika eta-
ža 300 m², prostorna. Istotam
oddam tudi 3 manjša skla-
dišča in 4 avtomobile pod
ugodnimi pogoji. Ponudbe
pod šifro »Priklake na ogl.
odd. »Jutra«. 26479-17**Gostilno**
dobro urejeno na promet-
ni točki v Ljubljani, v
sredi mesta, v vsem. »
Jutra« pod »Prečnem«
gostinstva. 26429-17**Peki!**
V lepej otod oddam dobro
idejo pekarne v oglaševalnem oddelku
»Jutra«. 25921-17**Oseb. točil. pravico**
odstopim za nekaj let. Do-
pis na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Za stalno«. 26009-17**Družabnica**
lepe, veliki modni saloni
konfekcije in kuhinje, ki
ima dve podružnici v
Ljubli. Mogel bi prevzeti
podružnico v Ljubljani ali
v Trzinu. Strokovna izobra-
žena nepotrebnost. Splošno
mora biti voditi administrati-
vna dela in nadzorstvo.
Finančni uspeh zagotavlja.
Hrana, ponudbe pod šifro
»Kapital« do 500.000 na
oglasni oddelku »Jutra«. 26310-16**Velik lokal**
v 1. ali 2. nadstropju, pri-
loži se k poslovanju, 150.000
Din. Napredaj. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stalno«. 26133**Prvo vrstno šiviljo**
iskam kot družabnico
ali (etkompani), da je
zmožna samostojno
vse dame dela voditi.
Vpraša se samo vsak
dan zvečer ob pol 8.
urt. Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 26489-18**Gospodična**
momentano v hudi stiski,
prosi 1000 Din posojila za
doba 1 meseca. Dopisje na
oglas. oddelku »Jutra« pod
»Varno in dobro nalogo«. 26390-16**Družabnico**
z nekaj kapitala, sprejme
obitnika. Ponudbe na oglas.
odd. »Jutra« pod šifro
»Takoj družabnica«. 26697-16**10 % obresti**
plačam za 5000 Din po-
sujila za razvijanje tr-
govine. Naslov v oglas.
odd. »Jutra«. 26697-16**500.000 Din**
za brezposelnost pod-
jetja. Isčem. »Cenjene
ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Za
stalno«. 26328-16**Kam pa kam?**
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Restavracija**
Savski Tioli
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Naznanilo**
Vljudo namizijam, da se
prezve restavracijo na
strelcu pod Rožnikom.
Tam se dobi pečenje in
ovrte piske, tudi druge
jezvine se dobi, da se želo
dobra okoli. Kava, čaj,
kakao, čokolada, smetana
je vsak čas na razpolago.
Tudi se lahko pri njih za-
kaj. Treptičke se lahko
zadovoljijo, kar cene vam
bodo tudi poveli. V nede-
ljo tudi godba bo, da go-
ste se bolj razveseljujeva
bo. Priporoča se Ivan Ka-
pus. 26377-18**Domačo veselico**
prirediti danes, 14. t. m.
na »Prečnem« hrane v
Rožni ulici št. 29. 26342-18**Kje dobiš**
pristna štajerska, do-
lenjska in dalmatinska
vina? V gostilni »Za
stalno«. Cernotova 31.
Sp. Siska, zraven soko-
lskega telovadnice. Lepo
urejeni prostori, senč-
nat vrt je raznim dru-
stvom za razne priredit-
ve brezplačno na raz-
pologo. kakor tudi dva
balnišča za prijatelje
balnišanja. 26359-18**V najem**
Gostilno
dobro idejo na prometam
kraj v vsem. »Jutra«
Naslov pove oglas. oddelku
»Jutra«. 26343-17**Mlin v najem**
izjem. Ivanuša, Radece p.
234. mestu. 26384-17**Penzionisti!**
V najem oddam za več
let, lepe in zračne, zelo
dobro, ki vsebuje 4 sobe,
1 kuhinjo in klet. Zraven
se tudi odda nekaj zemlji-
šča. Najemnika ni visoka.
Najemninje podatek pri
Mihailu Salobir. Sr. Ja-
kob p. Sr. Jur ob juž. žel.
26061-17**Hišo s trg. lokalom**
in stanovanjem, pripravno
tudi za večjo obrt, oddam
v najem ali tudi prodam.
Marja Konstantin, Skofja
Loka, Kapucinskega pred-
mestje 13. 26433-17**Tovarn. delavnico**
primerno tudi za skladišče,
takoj jam v najem v
sredi mesta; velika eta-
ža 300 m², prostorna. Istotam
oddam tudi 3 manjša skla-
dišča in 4 avtomobile pod
ugodnimi pogoji. Ponudbe
pod šifro »Priklake na ogl.
odd. »Jutra«. 26479-17**Gostilno**
dobro urejeno na promet-
ni točki v Ljubljani, v
sredi mesta, v vsem. »
Jutra« pod »Prečnem«
gostinstva. 26429-17**Peki!**
V lepej otod oddam dobro
idejo pekarne v oglaševalnem oddelku
»Jutra«. 25921-17**Oseb. točil. pravico**
odstopim za nekaj let. Do-
pis na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Za stalno«. 26009-17**Družabnica**
lepe, veliki modni saloni
konfekcije in kuhinje, ki
ima dve podružnici v
Ljubli. Mogel bi prevzeti
podružnico v Ljubljani ali
v Trzinu. Strokovna izobra-
žena nepotrebnost. Splošno
mora biti voditi administrati-
vna dela in nadzorstvo.
Finančni uspeh zagotavlja.
Hrana, ponudbe pod šifro
»Kapital« do 500.000 na
oglasni oddelku »Jutra«. 26310-16**Velik lokal**
v 1. ali 2. nadstropju, pri-
loži se k poslovanju, 150.000
Din. Napredaj. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stalno«. 26133**Prvo vrstno šiviljo**
iskam kot družabnico
ali (etkompani), da je
zmožna samostojno
vse dame dela voditi.
Vpraša se samo vsak
dan zvečer ob pol 8.
urt. Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 26489-18**Gospodična**
momentano v hudi stiski,
prosi 1000 Din posojila za
doba 1 meseca. Dopisje na
oglas. oddelku »Jutra« pod
»Varno in dobro nalogo«. 26390-16**Družabnico**
z nekaj kapitala, sprejme
obitnika. Ponudbe na oglas.
odd. »Jutra« pod šifro
»Takoj družabnica«. 26697-16**10 % obresti**
plačam za 5000 Din po-
sujila za razvijanje tr-
govine. Naslov v oglas.
odd. »Jutra«. 26697-16**500.000 Din**
za brezposelnost pod-
jetja. Isčem. »Cenjene
ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Za
stalno«. 26328-16**Kam pa kam?**
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Restavracija**
Savski Tioli
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Naznanilo**
Vljudo namizijam, da se
prezve restavracijo na
strelcu pod Rožnikom.
Tam se dobi pečenje in
ovrte piske, tudi druge
jezvine se dobi, da se želo
dobra okoli. Kava, čaj,
kakao, čokolada, smetana
je vsak čas na razpolago.
Tudi se lahko pri njih za-
kaj. Treptičke se lahko
zadovoljijo, kar cene vam
bodo tudi poveli. V nede-
ljo tudi godba bo, da go-
ste se bolj razveseljujeva
bo. Priporoča se Ivan Ka-
pus. 26377-18**Domačo veselico**
prirediti danes, 14. t. m.
na »Prečnem« hrane v
Rožni ulici št. 29. 26342-18**Kje dobiš**
pristna štajerska, do-
lenjska in dalmatinska
vina? V gostilni »Za
stalno«. Cernotova 31.
Sp. Siska, zraven soko-
lskega telovadnice. Lepo
urejeni prostori, senč-
nat vrt je raznim dru-
stvom za razne priredit-
ve brezplačno na raz-
pologo. kakor tudi dva
balnišča za prijatelje
balnišanja. 26359-18**V najem**
Gostilno
dobro idejo na prometam
kraj v vsem. »Jutra«
Naslov pove oglas. oddelku
»Jutra«. 26343-17**Mlin v najem**
izjem. Ivanuša, Radece p.
234. mestu. 26384-17**Penzionisti!**
V najem oddam za več
let, lepe in zračne, zelo
dobro, ki vsebuje 4 sobe,
1 kuhinjo in klet. Zraven
se tudi odda nekaj zemlji-
šča. Najemnika ni visoka.
Najemninje podatek pri
Mihailu Salobir. Sr. Ja-
kob p. Sr. Jur ob juž. žel.
26061-17**Hišo s trg. lokalom**
in stanovanjem, pripravno
tudi za večjo obrt, oddam
v najem ali tudi prodam.
Marja Konstantin, Skofja
Loka, Kapucinskega pred-
mestje 13. 26433-17**Tovarn. delavnico**
primerno tudi za skladišče,
takoj jam v najem v
sredi mesta; velika eta-
ža 300 m², prostorna. Istotam
oddam tudi 3 manjša skla-
dišča in 4 avtomobile pod
ugodnimi pogoji. Ponudbe
pod šifro »Priklake na ogl.
odd. »Jutra«. 26479-17**Gostilno**
dobro urejeno na promet-
ni točki v Ljubljani, v
sredi mesta, v vsem. »
Jutra« pod »Prečnem«
gostinstva. 26429-17**Peki!**
V lepej otod oddam dobro
idejo pekarne v oglaševalnem oddelku
»Jutra«. 25921-17**Oseb. točil. pravico**
odstopim za nekaj let. Do-
pis na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Za stalno«. 26009-17**Družabnica**
lepe, veliki modni saloni
konfekcije in kuhinje, ki
ima dve podružnici v
Ljubli. Mogel bi prevzeti
podružnico v Ljubljani ali
v Trzinu. Strokovna izobra-
žena nepotrebnost. Splošno
mora biti voditi administrati-
vna dela in nadzorstvo.
Finančni uspeh zagotavlja.
Hrana, ponudbe pod šifro
»Kapital« do 500.000 na
oglasni oddelku »Jutra«. 26310-16**Velik lokal**
v 1. ali 2. nadstropju, pri-
loži se k poslovanju, 150.000
Din. Napredaj. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stalno«. 26133**Prvo vrstno šiviljo**
iskam kot družabnico
ali (etkompani), da je
zmožna samostojno
vse dame dela voditi.
Vpraša se samo vsak
dan zvečer ob pol 8.
urt. Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 26489-18**Gospodična**
momentano v hudi stiski,
prosi 1000 Din posojila za
doba 1 meseca. Dopisje na
oglas. oddelku »Jutra« pod
»Varno in dobro nalogo«. 26390-16**Družabnico**
z nekaj kapitala, sprejme
obitnika. Ponudbe na oglas.
odd. »Jutra« pod šifro
»Takoj družabnica«. 26697-16**10 % obresti**
plačam za 5000 Din po-
sujila za razvijanje tr-
govine. Naslov v oglas.
odd. »Jutra«. 26697-16**500.000 Din**
za brezposelnost pod-
jetja. Isčem. »Cenjene
ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Za
stalno«. 26328-16**Kam pa kam?**
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Restavracija**
Savski Tioli
Cenjene, se priporoča vsem
ceni. gostom za ublino
udobno. Cene zmerno. »
Pridite, da se bode za-
mi pripretili. Se priporoča
Panci Pustova. 26376-18**Naznanilo**
Vljudo namizijam, da se
prezve restavracijo na
strelcu pod Rožnikom.
Tam se dobi pečenje in
ovrte piske, tudi druge
jezvine se dobi, da se želo
dobra okoli. Kava, čaj,
kakao, čokolada, smetana
je vsak čas na razpolago.
Tudi se lahko pri njih za-
kaj. Treptičke se lahko
zadovoljijo, kar cene vam
bodo tudi poveli. V nede-
ljo tudi godba bo, da go-
ste se bolj razveseljujeva
bo. Priporoča se Ivan Ka-
pus. 26377-18**Domačo veselico**
prirediti danes, 14. t. m.
na »Prečnem« hrane v
Rožni ulici št. 29. 26342-18**Kje dobiš**
pristna štajerska, do-
lenjska in dalmatinska
vina? V gostilni »Za
stalno«. Cernotova 31.
Sp. Siska, zraven soko-
lskega telovadnice. Lepo
urejeni prostori, senč-
nat vrt je raznim dru-
stvom za razne priredit-
ve brezplačno na raz-
pologo. kakor tudi dva
balnišča za prijatelje
balnišanja. 26359-18**V najem**
Gostilno
dobro idejo na prometam
kraj v vsem. »Jutra«
Naslov pove oglas. oddelku
»Jutra«. 26343-17**Mlin v najem**
izjem. Ivanuša, Radece p.
234. mestu. 26384-17**Penzionisti!**
V najem oddam za več
let, lepe in zračne, zelo
dobro, ki vsebuje 4 sobe,
1 kuhinjo in klet. Zraven
se tudi odda nekaj zemlji-
šča. Najemnika ni visoka.
Najemninje podatek pri
Mihailu Salobir. Sr. Ja-
kob p. Sr. Jur ob juž. žel.
26061-17**Hišo s trg. lokalom**
in stanovanjem, pripravno
tudi za večjo obrt, oddam
v najem ali tudi prodam.
Marja Konstantin, Skofja
Loka, Kapucinskega pred-
mestje 13. 26433-17**Tovarn. delavnico**
primerno tudi za skladišče,
takoj jam v najem v
sredi mesta; velika eta-
ža 300 m², prostorna. Istotam
oddam tudi 3 manjša skla-
dišča in 4 avtomobile pod
ugodnimi pogoji. Ponudbe
pod šifro »Priklake na ogl.
odd. »Jutra«. 26479-17**Gostilno**
dobro urejeno na promet-
ni točki v Ljubljani, v
sredi mesta, v vsem. »
Jutra« pod »Prečnem«
gostinstva. 26429-17**Peki!**
V lepej otod oddam dobro
idejo pekarne v oglaševalnem oddelku
»Jutra«. 25921-17**Oseb. točil. pravico**
odstopim za nekaj let. Do-
pis na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Za stalno«. 26009-17**Družabnica**
lepe, veliki modni saloni
konfekcije in kuhinje, ki
ima dve podružnici v
Ljubli. Mogel bi prevzeti
podružnico v Ljubljani ali
v Trzinu. Strokovna izobra-
žena nepotrebnost. Splošno
mora biti voditi administrati-
vna dela in nadzorstvo.
Finančni uspeh zagotavlja.
Hrana, ponudbe pod šifro
»Kapital« do 500.000 na
oglasni oddelku »Jutra«. 26310-16**Velik lokal**
v 1. ali 2. nadstropju, pri-
loži se k poslovanju, 150.000
Din. Napredaj. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stalno«. 26133**Prvo vrstno šiviljo**
iskam kot družabnico
ali (etkompani), da je
zmožna samostojno
vse dame dela voditi.
Vpraša se samo vsak
dan zvečer ob pol 8.
urt. Naslov pove oglasni
odd. »Jutra«. 26489-18**Gospodična**
momentano v hudi stiski,
prosi 1000 Din posojila za
doba 1 meseca. Dopisje na
oglas. oddelku »Jutra« pod
»Varno in dobro nalogo«. 26390-16**Družabnico**
z nekaj kapitala, sprejme
obitnika. Ponudbe na oglas.
odd. »Jutra« pod šifro
»Takoj družabnica«. 26697-16**10 % obresti**
plačam za 5000 Din po-
sujila za razvijanje tr-
govine. Naslov v oglas.
odd. »Jutra«. 266

P. Rosenhayn:

Važabund v fraku

Roman

»Jelite, vam bi bilo to najbolj po godu,« je odvrnil mladi mož.
»Dajte stroju katerokoli nalogo — rešil jo bo.«
»Tu stoji železna blagajna, kakor vidim,« je dejal Wanamaker.
»Ali jo more vaš stroj premakniti od stene?«

Clifford se je nasmehnil. »V veselje si bo štel, da jo popelje po vsej dvorani na izprehod!«

»Če se vam to dosreči,« je z drhtečim glasom rekel predsednik, »tedaj bi vam resnično...«

»Počakajte najprej! Stroj naj pokaže, kaj zna.«
Okoli teške blagajne so ovili vrvi. Clifford je vpregel vanjo svoj stroj, ko mu je bil skupščinski sluga prinesel deset veder vode. Nekaj je zabrnelo v železnem trebuhu; para je zapuhtela, nekje se je višnjevkasto posvetila črta isker — nato je jela železna blagajna počasi drčati za strojem po dvorani.

Vse je molče strmelo na ta prizor. Tudi Wanamaker ni črnil besede; le njegove oči so nemirno plapolale.

»Mogoče bi bilo vendarle,« je rekel predsednik, »da bi kak skrit mehanizem... Ali se strinjate s tem, da naš hišni strojnik...?«

»Kar pokličite ga,« je smehljaje se odvrnil Clifford.
Strojnik je prišel in nadzoroval prestavljanje železne blagajne na njeno prejšnje mesto.

»Pustite nam stroj štiri in dvajset ur, da si ga ogledamo,« je rekel predsednik.

Wanamaker je vzel cigareto in poiskal užigalice. Nihče se ni zmenil zanj. Nato je vrgel cigareto na tla in malodušno dejal:

»Petdeset tisoč dolarjev vam ponudim za vaš stroj.«
Clifford se je nasmehnil.
»Nu prav. Sto tisoč dolarjev.«

»Ali res mislite, gospod Wanamaker, da sem tako prostodušen? Ta stroj pomeni konec vaše oblasti; kdor ga ima, ne potrebuje premoga. Lahko bo gonil svoje tovarne, železnice in ladje z velikimi ali majhnimi modeli mojega stroja; zakaj če mu prodam licenco, jih lahko izdela toliko, kolikor jih potrebuje. In vi bi me radi odpravili s sto tisoč dolarji?«

»Milijon,« je mirno rekel Wanamaker.
»Z Bogom!«

»Vraga!« je kričnil Wanamaker. »Zakaj sva pa trgovca, če se ne znava pogajati?«

»Jaz nisem trgovec!«

»Pet in dvajset milijonov dam; o vašem stroju ne bova več govorila: uničim ga vpricho vas.«

»Meni je do tega, da bi stroj koristil človeštvu — ne pa, da bi ga gospod Wanamaker izpremenil v staro železje!«

»Nesmisel,« je rekel Wanamaker, »nesmisel.« Nestrpno je mahnil z roko. »Petdeset milijonov bo menda spodobna odškodnina za vašo bol.«

Med tem razburjenim prerekanjem poslanci niso mirovali. Spremljali so naraščanje vsot kakor zasoplo cirkuško občinstvo bravurno točko dveh akrobatov. In zdaj je rekel predsednik, ki je bil dobil navodila z leve in desne:

»Mi vam ponudimo pet in sedemdeset milijonov!«
Wanamaker se je odrezal:

»Sto milijonov!«

Kratek pogled na okoli — in predsednik je rekel:

»Sto pet in dvajset milijonov dolarjev!«

Žila na Wanamakerjevem čelu je nabrekli.

»Sto petdeset milijonov, da bi vas vrag!«

Predsednik je trenil z glavo, eden izmed gospodov je mahnil z roko kakor v odgovor — nato je predsednik dejal:

»Dve sto milijonov!«

Clifford se je ozrl na Wanamakerja — a njegove oči so gledale naravnost. Wanamaker je molčal, in Clifford je dejal:

»Dobro, strinjam se: dve sto milijonov dolarjev.«

Finančni minister je pristopil. Roka mu je drhtela, ko je potegnil čekovno knjižico iz žepa. »Na Indursko državno banko,« je dejal.

Eden izmed gospodov se je priklonil. »Jaz sem ravnatelj banke; po telefonu bom naročil, naj vam izplačajo vsoto, čeprav je blagajna zaprta.«

»Kaj ne — čez kako uro vas smemo pričakovati, da nam daste teoretična pojasnila.«

»Drage volje.«

Wanamaker je potrepal Boba Clifforda po ramenu.

»Porazili ste me, mladi človek. Na vsej črti. A motite se, če mislite, da sem hud na vas. Narobe. Nič mi tako ne imponira kakor smartnost. To ni fraza. Pojdiva — sam vas potegnem do banke; avtomobil čaka spodaj. Nič ceremonij, kar pojdiva!«

Odobravajoči klici so ju spremljali, ko sta stopila v avto in se odpeljala.

Glavnemu mestu Indurije tisti dan ni bilo namenjeno, da bi se umirilo — tisti dan, ko se je toliko reči, ki jih preživi normalna država v letu dni, odigralo v tesnobi dveh, treh sivih popoldanskih ur.

Zakaj v trenutku, ko je »Wanamakerjev« šofer pritisnil na električno spuščalo, se je pripeljal pred skupščinsko zgradbo drugi avtomobil. Ne samo pred skupščinsko zgradbo, ampak pred Wanamakerjev avto, tik preden, da se ni mogel odpeljati.

In iz tega avtomobila je stopil državni pravnik Mac Coy.

Ljudstvo, ki je — tako rekoč kot ostanek upora — obrobilo trg, to ljudstvo, ki se je bilo radije predalo obratu razpoloženja v prilog temu tuju, čudodelniku in rešitelju, je menda čutilo, da se dogaja nekaj sovražnega. Brez vsakega razloga je jelo mahoma klicati:

»Živel rešitelj Indurije!«

Clifford je hvaležno privzdignil klobuk; Wanamaker se je zasmeljal in potrepal svojega spremljevalca po hrbtu. To je ljudem tako ugajalo, da so zakričali:

»Živel Wanamaker!«

PRVOVRSTNA PUCH KOLESA

PO SOLIDNIH CENAH
IN TUDI NA OBROKE

IGN. VOK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7

Podružnice: Kranj, Glavni trg št. 104, Novo mesto

OBLAČILNICA

Poslužite se
ugodnih kreditnih
pogojev!

Vsak teden prejmemo nove zaboje blaga, perila in čevljev. Pri nas najdete vedno najmoderneje in najaktualnejše! Ugodni kredit, pogoji! Opozorjamo zlasti na novosti za kopanje, sport in potovanje!

"ILIRIJA"

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

PEREGRIN RODE v KAMNIKU

obvešča slavno občinstvo, da je pričelo

zopet z rednimi vožnjami na progi Motnik-Kamnik-Domžale-Ljubljana in obratno.

Odhod iz Motnika dnevno ob 6. uri zjutraj; iz Kamnika dnevno ob 7.45 in 12.30; ob nedeljah in praznikih tudi ob 20. — Odhod iz Ljubljane dnevno ob 11.30 (prihod v Motnik ob 14.) in 17.30; ob nedeljah in praznikih tudi ob 23.45.
Autobusne vožnje po naročilu, taksi na razpolago, tovarni promet. 8311

IVAN NOVAK

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

VIZMARJE (poleg postaje) — ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva. — Izvršujem naročila po lastnih in danih načrtih. 169

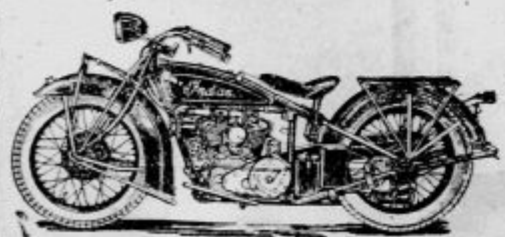
IZVRŠITEV SOLIDNA.

CENE ZMERNE.

Generalno zastopstvo motociklov

„INDIAN“

„MATCHLESS“

MODEL 1931

Znatna izboljšanja kot: zamenljiva kolesa (Ausfallrad), nov generator, nov sistem mazanja in še 8 drugih znatnih novosti. Vse tipe z ali brez prikolice.

MODEL 1931

Vse tipe tega motorja na skladišču. — Višje od 14.000 Din in dalje. — Najnovej. Model D/5, 4.98 KS »LIGHT 500« Din 16.500. — in vse druge tipe.

ZAHTEVAJTE NEOBVEZNE PONUDBE!

„TEBIN“

V. NJEMIROVSKI
PRERADOVIČEVA UL. 18

ZAGREB
5664

Najnovejše

v brezalkoholni industriji. Naš novi patent za istočasno pripravljane sode, limonade in koklice. Prvovrsten nemški izdelek. Komplet z vsemi polnicami in avtomatsko pumpo za sok. Stane samo 10.900 Din. Soki za limonade iz zajamčene pravega sadja kakor tudi vse potrebščine po najugodnejših cenah. 8287

BEZALIN K. D., ZAGREB, Radišina 8

Pétrole
Hahn

nenadkriljivi higijenski lotion proti izpadanju las in prhljaju. Cisti, omehčava in daje lasem blešk, prijetno parfimir, olajša česanje in ondulacijo.

Prodaja se povsod.

Zastopstvo: ZAGREB, Bogovičeva 3. 158-4

Din 30.000 kapitala

iščem za svojo dobro in rentabilno uvedeno delavnico. Sprejemam agilnega kompanjona. Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod »Sigurna eksistenca«. 8338

Postoj in čitaj!

Le uslužnost, torej povsem brezplačno, dajemo vam, v kolikor vas to zanima, pooblašamo informacije o sledečih 4 stvarih: Kje zamorete dobiti stalno hišno zaposlenje za pisarno delo. Kje se zamorete naučiti dobrih in sodnih domačih obrt. Ali, ako se želite baviti s poslovanjem, kje vam lahko pomagamo. Ako želite prevzeti po srzihi zastopstvo neke ugledne volike tvrdice. Pisite proti priložni znamke za odgovor. Oskar Lustig, ravnatelj, Osijek, Kremžina ulica. 8231.

Slavnostne kroje

Za člane in članice po meri, bombažaste in volnene telovadne hlače češkega kroja, majice, blago za kroje, naraščajske hlače, srajce, šajkače, pasove, telovadne čevlje in vse druge potrebščine si nabavite po zelo ugodnih cenah in plačilnih pogojih v dobri kvaliteti v tovarni perila in oblek

Trgovski dom

Stermečki, Celje

Društva, zahtevajte specialne ponudbe in vzorce! 8197

Garantirana konstrukcija!

Prostor za posteljnino.

FRANC JAGER

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29

priporoča svoje najmoderneje fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane itd. 6856

Najmodernejša oblika

Castrol-ulje

DRŽI SVE SVJETSKE REKORDE U ZRAKU, NA VODI I NA ZEMLJI. INDIAN, MATCHLESS, MOTOCIKLI, MICHELIN GUME, VARTA AKUMULATORI. „TEBIN“ V. NJEMIROVSKI, ZAGREB, PRERADOVIČEVA 18. SAV. AUTO PRIBOR.

Ležalne stole

140, po povzetju 150 Dtn

Spalne fotelje

patent. divane, otomane, garniture, modroce, postelje, mreže, želazne zložljive postelje in tapetinske izdelke tudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Mestni trg št. 13

Strojarskega mojstra

izprašanega strojarja in kurjača, ki se razume na popravila strojev in obdelovanje lesa, samostojnega, jugoslov. državljana, SPREJME Prva jugoslavenska tvornica ukočenog drva d. d. na Sušaku.

Pismene ponudbe s prepisi spričeval, opisom rodbinskih razmer in plačilnih zahtev poslati na navedeni naslov. 8330

PRALNO ČUDO?

Peri s pralnim kompresorjem! Pralnih dni ni več, temveč samo še pralne ure! V 5 minutah je perilo snežno belo oprano.

Zastopniki se sprejmejo za: Štajersko, Prekmurje, Medjimurje, okraj Čakovec in Varaždin. 8355

Samoprodaja: JOS. GOVEDIC, MARIBOR, Prešernova ulica 19.

RAZGLAS

Ustanovni občni zbor

Gostilničarske pivovarne d. d. Laško

se bo vršil v torek, dne 16. junija 1931 ob 10. uri dopoldne v hotelu „Savinja“ v Laškem

DNEVNI RED:

1. Poročilo pripravljalnega odbora in sklepanje o podelitvi absolutorija.
2. Sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in o vsebinski ugotovitvi oblatveno odobrenih pravil.
3. Volitev članov upravnega in nadzorstvenega sveta.
4. Sklepanje o povišanju delniške glavnice od 10 na 15 milijonov dinarjev.
5. Predlogi v smislu § 17 pravil in slučajnosti.

Podpisniki delnic, ki so po večini dobili za ta ustanovni občni zbor tudi še posebna vabila, kakor tudi vsi oni, ki po pomoti tega vabila morebiti niso dobili, se tem potom še posebej vabijo, da pokažejo svojo stanovsko zavednost ter se občnega zbora za gotovo udeležijo.

Kdoli se občnega zbora ne bi mogel osebno udeležiti, naj pooblasti z zastopstvom kakega prijatelja ali znanca. Tiskovine za tako zastopstvo (Pooblastila) so se razposlala podpisnikom delnic istočasno z vabilom.

Kot legitimacija za udeležbo na občnem zboru velja izvirno začasno potrdilo.

V Laškem, dne 11. junija 1931.

8322

Pripravljalni odbor Gostilničar. pivovarne d. d. Laško.

Za letoviščarje.

Vse leto čakate in se veselite dopusta. Delate proračun, kako boste najbolje izkoristili dopust. Razmišljate o tem, kako boste za malo denarja najboljše in najrazkošnejše obute. Računali smo s temi vašimi zahtevami, in smo vam pripravili veliko izbiro obutve za vsako priliko.

Priskrbeli smo vam jih za izprehode, izlete, za družbo, tenis, za promeno, za potovanje itd. Obiščite nas v naši najbližji prodajalni, kjer vam bo naš poslovodja najbolje svetoval, katero vrsto obutve si izberite.

Ne pozabite kupiti pri nas lufa-vložek za obutev, ki je neprecenljive koristi zlasti za poletni čas. Proizvajamo ga iz japonskega lufa. Zadnji dve leti se je lufa-vložek tako priljubil, da predelujemo od skupnega svetovnega pridelka 6 milijonov $\frac{1}{4}$, t. j. dva milijona komadov. Če ga denemo v čelje, omogočuje pravilno cirkulacijo zraka in varuje noge potenja tudi ob najtoplejših poletnih dnevih.

Rata

Vrsta 4238-37

Lahki in jako udobni platneni čevlji sive barve s trpežnim gumastim podplatom, moški in ženski Din 49.—

Vrsta 3337-12

Platneni polčevlji za gospode, iz čvrstega sivega platna, lahki in zračni in udobni. Za dom in za ulico.

Vrsta 6637-11

Ako nosite obleko iz angleškega blaga, ne morete biti brez te oblike sportnega čevlja, izdelanega iz najboljšega boksa in okrašenega z okusno perforacijo.

Vrsta 6627-08

Eleganten udoben čevlji za različnega gospoda sportista na terenu, tudi oni na tribunah ne morejo biti brez čevlja te oblike.

Vrsta 1137-03

Poletni polčevlji iz belega ali sivega platna; jako so lahki in udobni. Sivi za dnevno potrebo, beli za izprehode.

Vrsta 1937-22

Vam vsem, ki ste izpostavljeni štrpacu, je treba za poletje lažjih čevljev. Evo jih s trpežnim podplatom za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 9637-21

Ta udobni, preprosti čevlji imata stalen krog odjemalcev. Izdelujemo jih iz laka, črnega in rjavega boksa za isto ceno.

Vrsta 7637-16

Poletna novost 1931. Eleganten čevljiček z bogatim okrasom, z nizko peto. Je jako lep in priljubljen.

Prodaja blaga v konkurzu.

V konkurzni zadevi Bana Franca, trgovca na Jesenicah št. 3 (nasproti hotela »Triglav«), se prodaja na javni sodni dražbi

dne 15. junija 1931 ob 8. uri

vsa zaloga raznega manufakturnega, specerijskega, kolonijalnega blaga itd., inventar trgovine in pohištvo, ki se nahaja v stanovanju iste hiše.

Po možnosti se bo vsa zaloga trgovine s pripadajočim inventarjem prodala hkrati. Zato pridejo v prvi vrsti v poštev ponudniki glede cele zaloge in inventarja.

Natančnejše informacije daje podpisani upravitelj stečajnega sklada, pri katerem se je tudi v poslovnih urah zglasiti zaradi ogleda trgovine in zaloge.

Dr. Janko Vovk,

ADVOKAT NA JESENICAH (HOTEL »TRIGLAV«)

Razpis.

Občina Moste pri Ljubljani razpisuje tesarska, krovna in mizarska dela, upeljavo vodovoda in dobavo centralne kurjave za občinsko zavetišče v Mostah.

Ponudbe je vlagati do vključno 18. junija t. l. do 12. ure dopoldne v občinski pisarni v Mostah, kjer se dobe potrebni pripomočki za razpisana dela proti plačilu Din 50.—

Občina Moste si pridržuje pravico oddaje del in dobav katerekoli ponudniku ne glede na višino ponudbe.

Zobje beli nasmejani

Da boste imeli zobe zdrave, bele, bleščeče, ki se smejejo, kadar odprete usta, uporabljajte KOLYNOS. V treh dneh boste opazili razliko.

KOLYNOS čisti zobe in dlesna tako kot zahteva higijena, da so očiščeni. Njena anti-septična pena, prijetnega okusa prodre v vsako zobno razpoko in odstrani z nje ono zoprno prevlaklo kakor tudi koščke hrane, ki zastanejo v zobeh. Ona uničuje nevarne klice in nevtralizira kislini na ustnih.

Ako hočete imeti zobe bele in nasmejane, nepokvarjene od madežev in gnilobe, začnite uporabljati KOLYNOS. En centimeter zadostuje, da jo razmažete po suhi ščetki.

Opeko

vseh vrst, najboljše kakovosti, po zmer-
nih cenah nudi za takojšnjo dobavo

Ormoška opekarna v
Ormožu

Poceni in vendar najboljše je

Severjeva otomana

z 32 peresi v sedežu in 4 v zglobovih.
Velikost 185x78. Najboljši material. Cena
550 do 850, po izbiri
preobleke.

Zahtevajte vzorce!

SEVER RUDOLF, Marijin trg št. 2.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova
ulica 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije, Velika zaloga ur znamk, Glas-hütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo, itd. Lastna protokollirana tovarna ur v švic. Zahtevajte veliki ilustrirani cenik od H. SUTTNER, LJUBLJANA 4, zastoj in poštne prosto.

Kaj se zahteva od poletnega obuvala?

Da je trpežno, da v higijenskem pogledu odgovarja potrebi, t. j. da ne peče nog, da je elegantno in da so cene vsakomur dostopne.

Zakaj ne bi vi poizkusili ter nosili čevljev z vsemi temi
vrlinami?

Še danes kupite platnene čevlje z šivanim gumastim podplatom »LAF«, ker ima obušalo z šivanim podplatom največjo ventilacijo, a to je v interesu vašega zdravja.

Izdeluje jih: Prva jugo-
slovenska fabrika guma

„REKORD“

Josifa G. Čuljkovića-
Leskovac.

7011

Klavirji! Pianini!

Največjih evropskih tvornic — HUPFELD — GEBRÜDER ZIMMERMANN, LIPSKO (dokaz edinstvenosti je do sedaj prodanih 260.000 komadov), NEUMAYER, BERLIN, in drugih.

Prvovrstni in precizni izdelki, neprekosljliva lepota glasu, izredna trpežnost, najmodernejše oblike!

Cene od Din 12.500.— dalje, na obroke po Din 300.—

Pridite in oglejte si pri

Družbi „MUSICA“, Ljubljana
SV. PETRA CESTA 40.

Solidno postreženi, izrekli ji boste priznanje!

IZPOSODUJE, POPRAVLJA IN UGLAŠUJE!

Lepota nog

Nogavice iz gume dajejo nogi vitko in drago obliko. Današnja moda zahteva lepo in graciozno obliko noge, a to se doseže samo s nošenjem gumnatih nogavic. Noga se ne utruja, a obenem so pokrite vse napake, kakor tudi krčne žile (Krampfadern). Nogavice iz čiste ameriške gume brez šiva, tanke, popolnoma prozorne, dajejo lepo vitko noge do kolena. Brez šiva, v barvi kože (Fleischfarbe) par 189 Din. Platene gum. nogavice iz najfinjšega trikota za krčne žile do kolena par 190 Din; nogavice čes. koleno in stegno samo po mer od 310 Din naprej.

Pleša

In izpadanje las je največja nevarnost za mlado in mlado. V 24 urah razstavimo izpadanje las za večino, odpravimo vse priljalj. erbel, hraste in nesogno z »ESPARCETTE« od dr. Dorraine & Cie, Pariz. — Lasje bodo ozdraveli in sopet bujno rasti. — Za uspeh garantiramo. — Garnitura stane 60 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički savod, Zagreb, Juršićeva 8.

Zahtevajte takoj brezplačne ilustrirane cenike!

POZOR!

Izšel sem nov način kemičnega pranja in barvanja vseh vrst oblek in primerno preuredil pralnico in barvalnico v svoji lastni hiši, zato sem v stanu izvrševati pranje in barvanje po najnižjih cenah.

ANTON BOC, Ljubljana
Ščelenburgova ulica 4.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

IMPRELIN

je veliko boljši in cenejši kakor gumasto blago. Potrebujemo ga pri vsaki hiši. Za obleko, čevlje, klobuke, kovčke in brez števil drugih stvari. Pošiljam po plačilu 24 Din 2 komada z navodilom.

Centrala Imprelin, Kranj 152, Jugoslavija

Najnovejša dvokolesa z motorčkom, 1 1/4 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posamezni deli najceneje.

Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

Bele in barvaste PLOŠČICE

za

ŠTEDILNIKE

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja in izvršuje najceneje

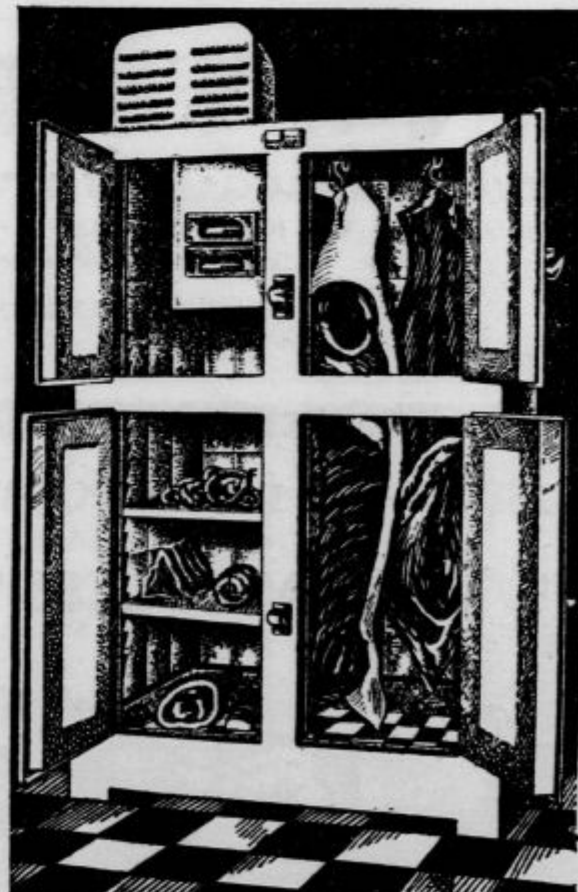
„MATERIAL“
trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2
TELEFON: 27-16. — BRZOJAV: MATERIAL

Povsem zdravstvenim zahtevam odgovarjajoči aparati za hlajenje
Električne popolnoma avtomatične hladilne omare

>Semperfrigide<

Dosežejo vsako željeno temperaturo in jo avtomatično vzdržavajo

Prvovrstni in z ozirom na prostornino najcenejši izdelki v vseh potrebnih dimenzijah. Kakor za mala, tako tudi za največja gospodinjstva, za trgovine z živili in mesnimi izdelki, mesarije, delikatese, hotele, letovišča, gostilne, restavracije in bolnice, je mogoče dobiti le pri:

Samoprodaja hladilnih strojev >Semperfrigide<
Bančni zavod „Merkator“, Kavčnik & Co. d. z o. z.
Ljubljana, Selenburgova ul. 7/II. — Blaženi oddelek

Mo- del	Prostornina	Cena
10	165 litrov	Din 12.900.—
15	190 .	13.980.—
20	260 .	16.820.—
25	400 .	27.680.—
31	870 .	38.980.—
32	1660 .	49.960.—